

**CONCELLO
DE VIGO**

**MEMORIA
BENESTAR
SOCIAL 2018**

Concellería de Política Social
Concello de Vigo
2019

Esta obra distribúese cunha licenza Creative Commons de Recoñecemento-CompartirIgual 4.0:
https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.es_ES

Índice

_01	_02	_03	_04				
_01 A área de Política Social	Servizos e prestacións básicas para a poboación en xeral	Servizos e programas para os colectivos de infancia e familia	Servizos e programas para persoas en situación de exclusión residencial e/ou situación de vulnerabilidade social				
_1.1 Presentación	6	_2.1 Servizos Sociais Comunitarios Básicos	21	_3.1 Programa Socio Educativo e de Apoio ás Familias (PSEAF)	51	_4.1 Centro Integral de Inclusión e Emerxencia Social (CIIES)	70
_1.2 Estrutura orgánica	7	_2.2 Prestacións económicas municipais	36	_3.2 Programas de apoio escolar, reforzo educativo, ocio e tempo libre	61	<i>_4.1.1 Servizos relacionados coa resposta inmediata</i>	74
_1.3 Recursos	8	<i>_2.2.1 Programa contra desafiuzamentos e de emerxencia social</i>	37	<i>_3.2.1 Programa Ludopam</i>	61	<i>_4.1.2 Servizos relacionados coa inclusión</i>	78
<i>_1.3.1 Orzamento</i>	8	<i>_2.2.2 Programa municipal de Axudas Extraordinarias contra desafiuzamentos</i>	41	<i>_3.2.2 Programa Xin Xin</i>	64	<i>_4.1.3 Servizos transversais</i>	81
<i>_1.3.2 Recursos Humanos</i>	13	<i>_2.2.3 Programa de axudas municipais escolares de libros, material escolar e comedor</i>	45	_3.3 Convenios e programas con entidades sociais	66	_4.2 Programa de inclusión sociolaboral	83
<i>_1.3.3 Equipamentos</i>	14					_4.3 Convenios con entidades sociais	88
_1.4 Organigrama de servizos do departamento	16						

05

Servizos e programas para os colectivos de persoas maiores e/ou con discapacidade

Servizos e programas comúns

_5.1 Servizo de Axuda no Fogar (SAF)	96
_5.2 Progr. Xantar na casa	104
_5.3 Servizo de Teleasistencia	109

Servizos e programas para Persoas Maiores Autónomas

_5.4 Programa de Avellentamento activo	114
_5.5 Outros convenios en colaboración con entidades sociais	117

Servizos e programas para Persoas con Discapacidade

_5.6 Progr. Lecer no verán	119
_5.7 Programa Bonotaxi	123
_5.8 Outros proxectos e convenios en colaboración con entidades sociais	126

06

Servizos e programas para o colectivo de persoas migrantes

_6.1 Programa de información e mediación intercultural	135
--	-----

07

Servizos e programas para a prevención de condutas aditivas

_7.1 Plan Local sobre Drogodependencias e outras Adicións (PLDA)	143
_7.2 Convenios e programas con entidades sociais	147

08

Outros servizos e programas de fomento e promoción da solidariedade e da participación

_8.1 Cooperación Internacional	154
_8.1.1 Proxectos de cooperación	154
_8.1.2 Consello Municipal de Cooperación Int. e Solidariedade	160
_8.1.3 Campaña Impórtanos	162
_8.2 Subvencións a entidades e asociacións de carácter social	165

_01 A ÁREA DE POLÍTICA SOCIAL

1.1 Presentación

A Memoria 2018 de Benestar Social, recolle as principais liñas de actuación, servizos, programas, proxectos e iniciativas desenvolvidas ao longo do ano pola Concellería de Política Social do Concello de Vigo.

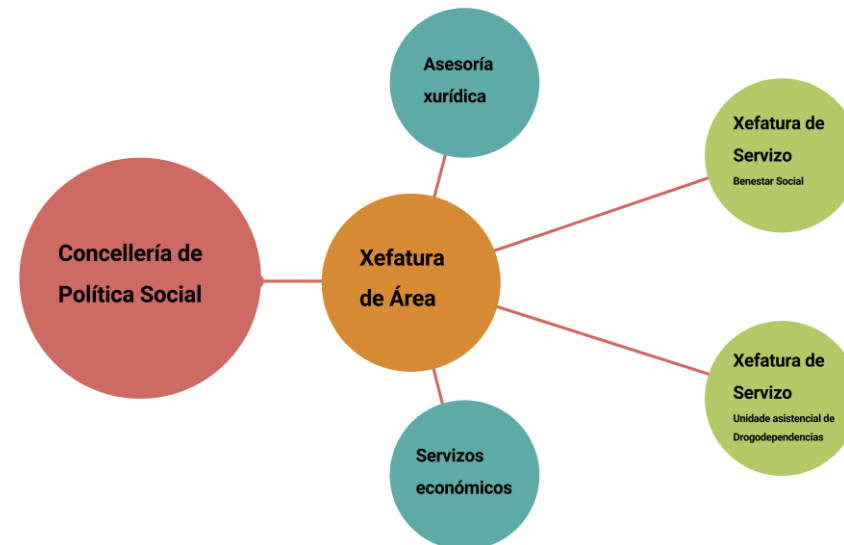
A memoria institucional constitúe un exercicio de responsabilidade pública que responde ao compromiso do departamento coa transparencia e co que se fai balance e ponse en valor o traballo realizado polo equipo da área, os seus profesionais, persoas e entidades colaboradoras durante o 2018.

1.2 Estrutura orgánica

A Área de Política Social do Concello de Vigo estivo dirixida politicamente pola Concelleira delegada de Política Social, do goberno socialista de Vigo, presidido por Abel Caballero.

O Departamento conta coa Xefatura de Área, asistida pola Asesoría xurídica e os Servizos económicos, e dúas Xefaturas de Servizo: a de Benestar Social e a Xefatura de Servizo da Unidade Asistencial de Drogodependencias (CEDRO - Centro Preventivo e Asistencial de Drogodependencias).

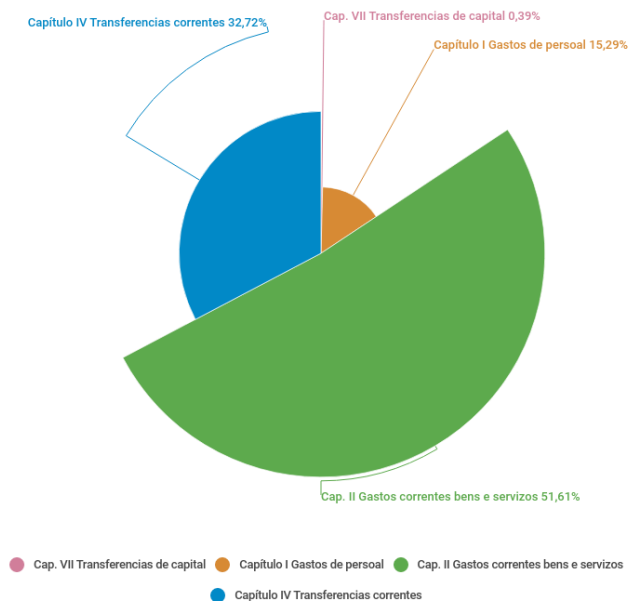
1.3 Recursos

1.3.1 Orzamento

Liquidación de gastos por capítulos

		importe	%
Capítulo I	Gastos de persoal	1.955.340,80 €	15,29%
Capítulo II	Gastos correntes bens e servizos	6.601.006,11 €	51,61%
Capítulo IV	Transferencias correntes	4.185.242,94 €	32,72%
Capítulo VII	Transferencias de capital	49.763,67 €	0,39%
Total		12.791.353,52 €	100%

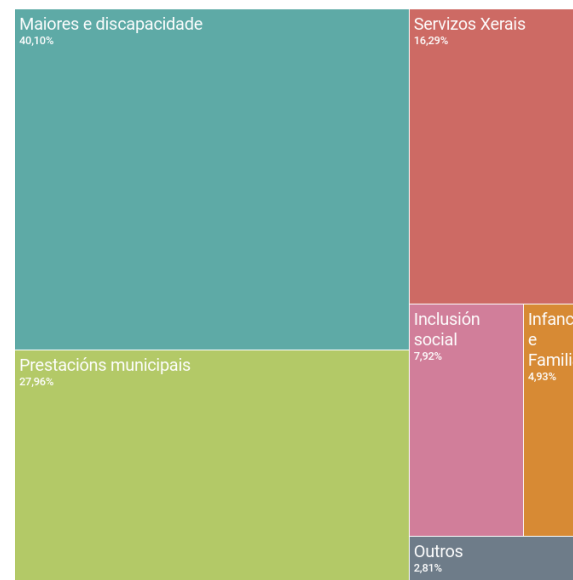
O orzamento executado ascendeu á cantidade de 12.791.353,52 €, o que supón o 4,83% do orzamento total do Concello (264.906.765,92 €), co seguinte detalle:

Gastos por servizos e programas

	importe	%
Servizos Xerais	2.083.414,44 €	16,29%
Prestacións municipais	3.575.842,77 €	27,96%
Infancia e Familia	631.108,39 €	4,93%
Maiores e discapacidade	5.128.738,48 €	40,10%
Inclusión social	1.013.381,80 €	7,92%
Outros	358.867,64 €	2,81%
Total	12.791.353,52 €	100%

Por **servizos**, os destinados ás Persoas Maiores e con Discapacidade, e as Prestacións Económicas Municipais foron os que máis orzamento xestionaron, co 68,05% do gasto total.

Por programas

A continuación ofrécese o gasto por programa dentro de cada servizo (excluíndo os custes do persoal adscrito ao departamento, recollidos no bloque Servizos Xerais), coas seguintes consideracións:

Dentro das **Axudas económicas**, inclúense as Axudas municipais para libros e comedor, as Axudas Extraordinarias a Familias e o Programa contra desafiuzamentos, que inclúe á súa vez as partidas: Axudas a familias e fondo de emerxencia para desafiuzamentos e Melloras en fogares.

No Servizo de **Infancia e Familia** se recollen, dun lado, os custes do Programa de Intervención Familiar (PIF), os dos Programas de apoio escolar, reforzo educativo, ocio e tempo libre (Ludopam e Xinxín) e o do convenio coa Asociación Solidariedade Galega co Pobo Saharauí.

No bloque de **Inclusión social** inclúese o Centro Integral de Inclusión e Emerxencia Social (CIIES), os convenios sobre programas de alimentos con entidades sociais (Banco Alimentos, AFAN, Vida Digna, Comedor Esperanza e Hermanos Misioneros) e o programa de Inclusión Sociolaboral.

Inclúese este último programa con custe cero co ánimo de ofrecer unha imaxe máis fiel á realidade, se ben non se contabilizan custes dado que o núcleo do servizo o constitúe o traballo das tres técnicas de inclusión adscritas ao mesmo, custes de persoal xa incluídos no bloque Servizos Xerais como se expuxo.

No Servizo de **Persoas Maiores e con Discapacidade** inclúense tanto os servizos destinados conxuntamente a ambos colectivos como os destinados exclusivamente a cada un deles:

- Servizos comúns: Servizo de Axuda no Fogar, Programa Xantar na casa e Servizo de Teleasistencia
- Para persoas maiores autónomas: Programa de Avellentamento activo (obradoiros de prevención da dependencia e o proxecto Viaxa e coñece)
- Para persoas con discapacidade: Lecer no verán, Bono-taxi, e outros proxectos e convenios con entidades sociais.

No apartado **Outros** inclúense o Plan Local sobre Drogas (con obradoiros e os convenios coas entidades Érguete, Alborada e Amaina), as subvencións a entidades sociais, os gastos en Cooperación Internacional (proxectos con ACNUR, UNICEF e o Banco Mundial de Alimentos e campaña de sensibilización) e o Servizo de Información a Persoas Migrantes (información e mediación).

Neste último servizo, como ocorría no Programa de Inclusión Sociolaboral non se contabilizan os custes laborais da traballadora social encargada do servizo de información durante boa parte do ano 2018, a pesar de que constitúe a base do propio servizo, por estar xa recollido no bloque Servizos Xerais.

Por último, os **Servizos Xerais** inclúen os gastos de persoal, reparacións e mantemento, servizos postais, difusión e outros custes indirectos do departamento.

A ÁREA DE POLÍTICA SOCIAL

_1.3.1 Orzamento

Axudas económicas municipais

	importe	% Polít.Soc.	% Concello
Axudas extraordinarias a familias para gastos de aloxamento, subministros e alimentación	1.604.461,32 €	12,54%	0,61%
Programa contra desafiuzamentos e de emerxencia social	707.994,78 €	5,53%	0,27%
Axudas municipais de libros, material escolar e comedor	1.263.386,67 €	9,88%	0,48%
Total	3.575.842,77 €	27,96%	1,35%

Infancia e Familia

	importe	% Polít.Soc.	% Concello
Programa de Intervención Familiar	550.412,39 €	4,30%	0,21%
Programas de apoio escolar, reforzo educativo, ocio e tempo libre	20.696,00 €	0,16%	0,01%
Convenios con entidades sociais	60.000,00 €	0,47%	0,02%
Total	631.108,39 €	4,93%	0,24%

Inclusión Social

	importe	% Polít.Soc.	% Concello
CIIES	775.321,80 €	6,06%	0,29%
Programa de inclusión sociolaboral	0,00 € (*)	0,00%	0,00%
Convenios con entidades sociais	238.060,00 €	1,86%	0,09%
Total	1.013.381,80 €	7,92%	0,38%

Persoas maiores e discapacidade

	importe	% Polít.Soc.	% Concello
Servizo de Axuda no Fogar (SAF)	4.780.880,16 €	37,38%	1,80%
Programa Xantar na casa	62.316,05 €	0,49%	0,02%
Servizo Teleasistencia	82.334,46 €	0,64%	0,03%
Outros servizos para persoas maiores	40.859,36 €	0,32%	0,02%
Outros servizos para persoas con discapacidade	162.348,45 €	1,27%	0,06%
Total	5.128.738,48 €	40,10%	1,94%

Outros

	importe	% Polít.Soc.	% Concello
Servizo de información a persoas migrantes	22.627,00 €	0,18%	0,01%
Subvencións a entidades sociais	49.277,00 €	0,39%	0,02%
Cooperación internacional	153.000,30 €	1,20%	0,06%
Plan Local sobre Drogas	133.963,34 €	1,05%	0,05%
Total	358.867,64 €	2,81%	0,14%

Servizos Xerais

	importe	% Polít.Soc.	% Concello
Gastos de persoal	1.955.340,80 €	15,29%	0,74%
Reparacións e mantementos	42.549,38 €	0,33%	0,02%
Outros bens e servizos	85.524,26 €	0,67%	0,03%
Total	2.083.414,44 €	16,29%	0,79%

Contratacións

Os contratos que xeraron gasto para a concellería no 2018, excluindo os contratos menores, foron os seguintes:

Contratos

	adxudicataria	importe executado	data do contrato	anuncio de formalización
Servizo de Axuda no Fogar (SAF)	CLECE S.A.	4.780.880,16 €	29/09/2016	BOPPO nº 212, do 07/11/2016
Programa de Intervención Familiar	CLECE S.A.	432.162,55 €	13/07/2012	BOPPO nº 37, do 21/02/2013
Programa Socio Educativo e de Apoio Familiar	CLECE S.A.	118.249,84 €	19/09/2018	BOPPO nº 192, do 04/10/2018
Servizo de Teleasistencia	EULEN Servicios sociosanitarios S.A.	82.334,46 €	31/01/2018	BOPPO nº 41 do 27 de febreiro de 2018
CIIES	Cruz Roja Española	775.321,80 €	11/11/2016	BOPPO nº 148, do 04/08/2016
		6.188.948,81 €		

Convenios

No 2018, atendendo ao interese social dos distintos servizos e proxectos e á súa complementariedade coa oferta pública de servizos sociais, subscribíronse os seguintes convenios con entidades sociais:

Convenios subscritos polo Concello

entidade	importe	servizo asociado	data do convenio	sede electrónica
Fundación Provincial Banco de Alimentos de Vigo	43.000,00	Inclusión	30/03/2017	Banco de alimentos
Fundación Provincial Banco de Alimentos de Vigo	15.000,00	Inclusión	28/06/2018	Banco de alimentos
Asociación Vida Digna	90.000,00	Inclusión	11/04/2017	Vida Digna
Fundación Casa de Caridade de Vigo - Fogar San Xosé	23.000,00	Inclusión	23/02/2017	Fogar San Xosé
Asociación Freixeiro de Axuda ó Necesitado (AFAN)	55.000,00	Inclusión	09/03/2018	AFAN
Hermanos Misioneros de los enfermos pobres	57.060,00	Inclusión	06/07/2017	Hermanos Misioneros
Asociación Solidariedade Galega co Pobo Saharaui	60.000,00	Infancia e Familia	09/03/2018	ASGPS
Programa Xantar na casa	80.000,00	Maiores	07/10/2016	Xantar na casa
Fundación Amigos dos Maiores	20.000,00	Maiores	21/06/2018	FAM
Asociación de Personas Sordas de Vigo	20.000,00	Discapacidade	19/04/2018	ASV
Fundación Menela	8.000,00	Discapacidade	19/04/2018	Menela
Asociación de familiares de enfermos de alzheimer e outras demencias AFAGA	18.000,00	Discapacidade	12/04/2018	AFAGA
Asociación Española contra o Cancro (AECC)	7.000,00	Discapacidade	24/05/2018	AECC
Asociación Galega S.Francisco (AGASFRA)	8.000,00	Discapacidade	06/09/2018	AGASFRA
Asociación de Axuda ao Enfermo Mental DOA	7.290,00	Discapacidade	28/06/2018	DOA
Asociación cidadana de lucha contra la droga, Alborada	10.000,00	Outros	21/05/2018	Alborada
Asociacións Alborada, Amaina e Érguete	69.725,00	Outros	14/06/2018	PLDA
UNICEF (Siria)	30.000,00	Coop. Internac.	16/06/2019	UNICEF
ACNUR (Líbano)	40.000,00	Coop. Internac.	27/09/2018	ACNUR
Programa Mundial de Alimentos (Gaza)	30.000,00	Coop. Internac.	22/10/2018	PMA-GAZA
Programa Mundial de Alimentos (Bolivia)	20.000,00	Coop. Internac.	22/10/2018	PMA-BOLIV
711.075,00 €				

1.3.2 Recursos humanos

Como se explicou no apartado 1.2 Estrutura orgánica, o departamento de Servizos Sociais conta cunha persoa Xefe de Área, unha persoa na Asesoría Xurídica, unha responsable de Servizos Económicos e unha Xefa de Servizo de Benestar Social.

Exclúese da relación a Xefatura de Servizo da Unidade Asistencial de Drogodependencias, que non é obxecto desta memoria.

Por tanto, aparte dos postos directivos, o persoal adscrito á Xefatura de Servizo de Benestar Social incluíu:

- 10 persoas adscritas a programas ou servizos concretos: unha persoa responsable do Servizo de Maiores e Discapacidade, unha responsable do Servizo de Axuda no Fogar, unha responsable do Servizo de Infancia e Familia, unha responsable de Prestacións Económicas, tres persoas no programa de inclusión sociolaboral e dúas no Programa de Persoas Migrantes.
- 21 Traballadoras Sociais
- 9 persoas en postos administrativos e 7 persoas en postos de ordenanza

O departamento contou, ademais, coas seguintes contratacións por acumulación de tarefas:

7 traballadoras sociais en distintos períodos, 18 auxiliares e 2 conserxes para os servizos comunitarios básicos, 4 auxiliares para a tramitación das Axudas Extraordinarias a Familias e outras 3 persoas auxiliares para as Axudas Municipais Escolares.

En total, sen ter en conta os períodos de contratación, no 2018 a área contou con 50 persoas traballadoras e o apoio de 34 persoas de forma eventual por acumulación de tarefas.

1.3.3 Equipamentos

Unidades de Traballo Social (UTS)

As Unidades de Traballo Social son a "porta de entrada" ao Sistema de Servizos Sociais. Ofrecen un Servizo de Información público, para toda a poboación, desde o que se facilita de forma profesional e confidencial, información sobre os servizos sociais, recursos e prestacións a disposición das cidadás e cidadáns, así como os dereitos que teñen tanto a nivel individual como grupal.

Nelas valóranse as necesidades expostas, orientase aos recursos máis axeitados, intervindo profesionalmente cando as persoas así o demandan, cara a garantir unha atención persoal e social de calidade.

Concretamente ofrécese:

- Información, valoración, diagnóstico e orientación á poboación no que respecta aos seus dereitos, recursos e intervencións sociais que lles poidan corresponder.
- Proporcionase o Servizo de Axuda no Fogar, aloxamento alternativo, prestacións económicas e de emerxencia social
- Realízanse actuacións preventivas das situacións de risco e necesidade social do conxunto da poboación , intervindo para acadar a integración social.

As dezasete Unidades de Traballo Social distribúense as distintas zonas do Concello de forma que as persoas teñen que dirixirse á que lle corresponda segundo o seu enderezo. Son:

- 01 - Sur
- 02 - Castrelos
- 03 - Coia
- 04 - Litoral
- 05 - Balaídos - Comesaña
- 06 - Industria
- 11 - Lavadores
- 12 - Teis
- 13 - Rivera Atienza
- 14 - Travesía
- 15 - Calvario
- 16 - Cabral Candeán
- 21 - Casco Vello
- 22 - O Castro
- 23 - Centro
- 24 - Areal e
- 25 - Independencia

Centros Municipais de Servizos Sociais (CMSS)

O Concello de Vigo dispón de cinco Centros Municipais de Servizos Sociais (CMSS): Concello, Princesa, Coia, Rivera Atienza e Teis.

Os Centros contan cos recursos humanos, técnicos, financeiros e materiais para xestionar e coordinar os diferentes programas que se levan a cabo nas Unidades de Traballo Social.

A distribución das UTS nos Centros Municipais de Servizos Sociais é a seguinte:

No **CMSS Concello** sitúase a UTS Sur e os seus datos de contacto son:

- Enderezo: Praza do Rei nº 2.
- Teléfono: 986 810 288
- Fax: 986 222 533
- e-mail: ofi.bensocial@vigo.org

No **CMSS Princesa** agrúpanse cinco UTS: Casco Vello, O Castro, Centro, Areal e Independencia.

- Enderezo: Praza da Princesa nº 7, baixo.
- Teléfono: 986 438 492
- Fax: 986 433 194
- e-mail: ofi.cascovello@vigo.org

No **CMSS Coia**, outras cinco UTS: Castrelos, Coia, Litoral, Balaídos-Comesaña e Industria.

- Enderezo: Rúa Quintela nº 31, baixo.
- Teléfono: 986 298 118
- Fax: 986 244 672
- e-mail: ofi.coia@vigo.org

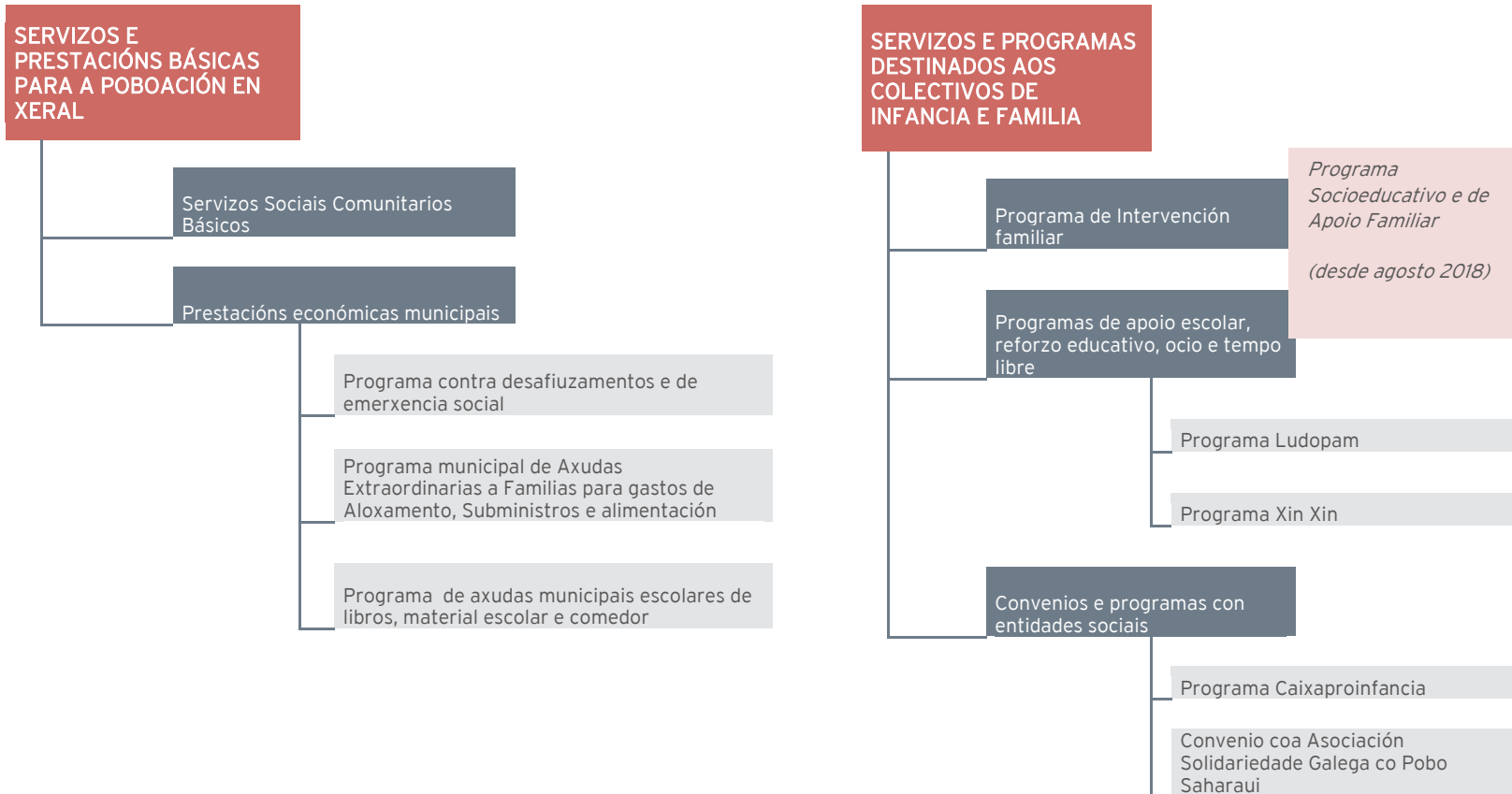
No **CMSS Rivera Atienza** localízanse catro UTS: Cabral-Candeán, Calvario, Lavadores e Rivera Atienza.

- Enderezo: Avenida E. Martínez Garrido nº 21, interior.
- Teléfonos: 986 280 301 e 986 264 216
- Fax: 986 274 772
- e-mail: ofi.mgarrido@vigo.org

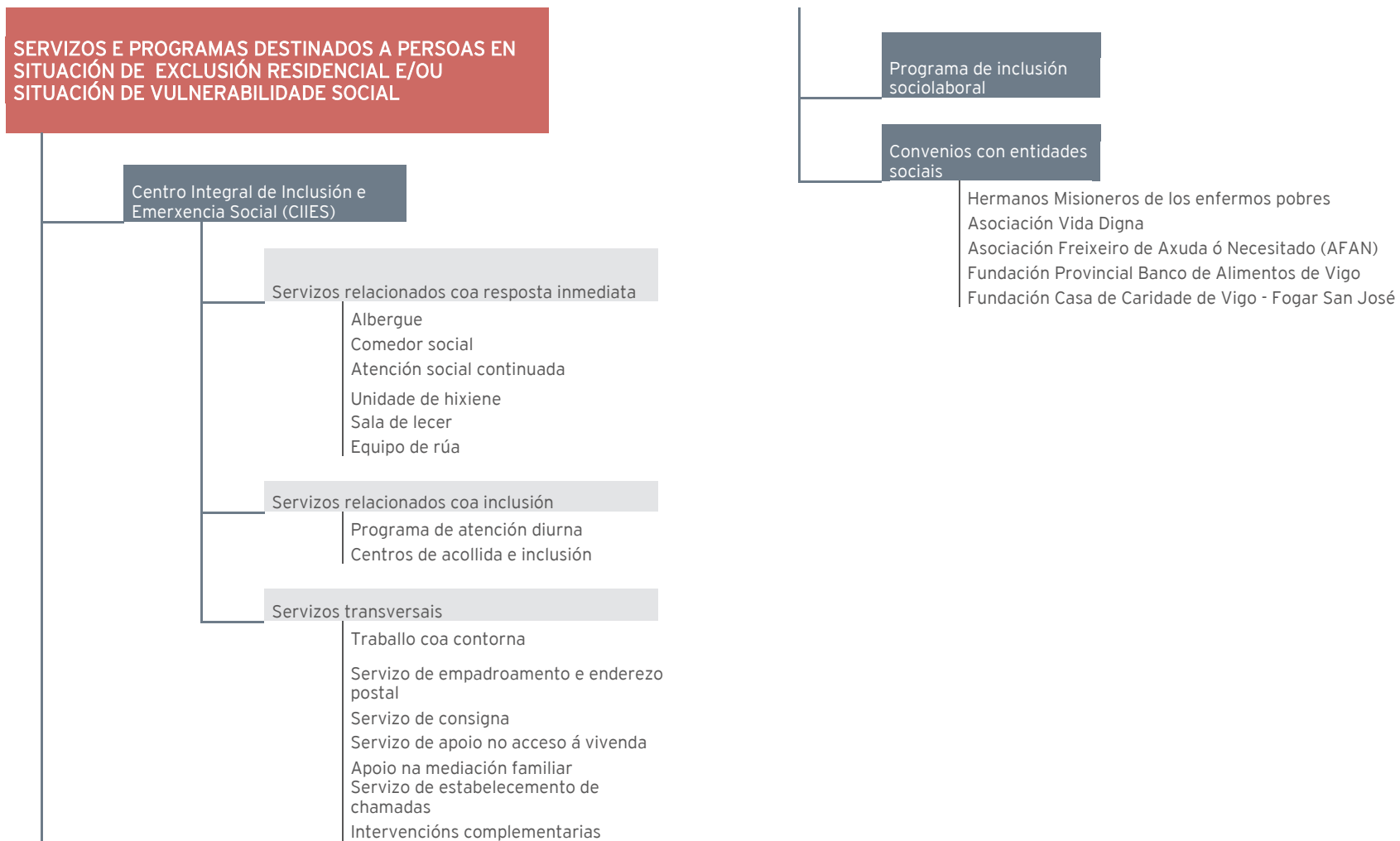
E, por último, no **CMSS Teis** as UTS Teis e Travesía.

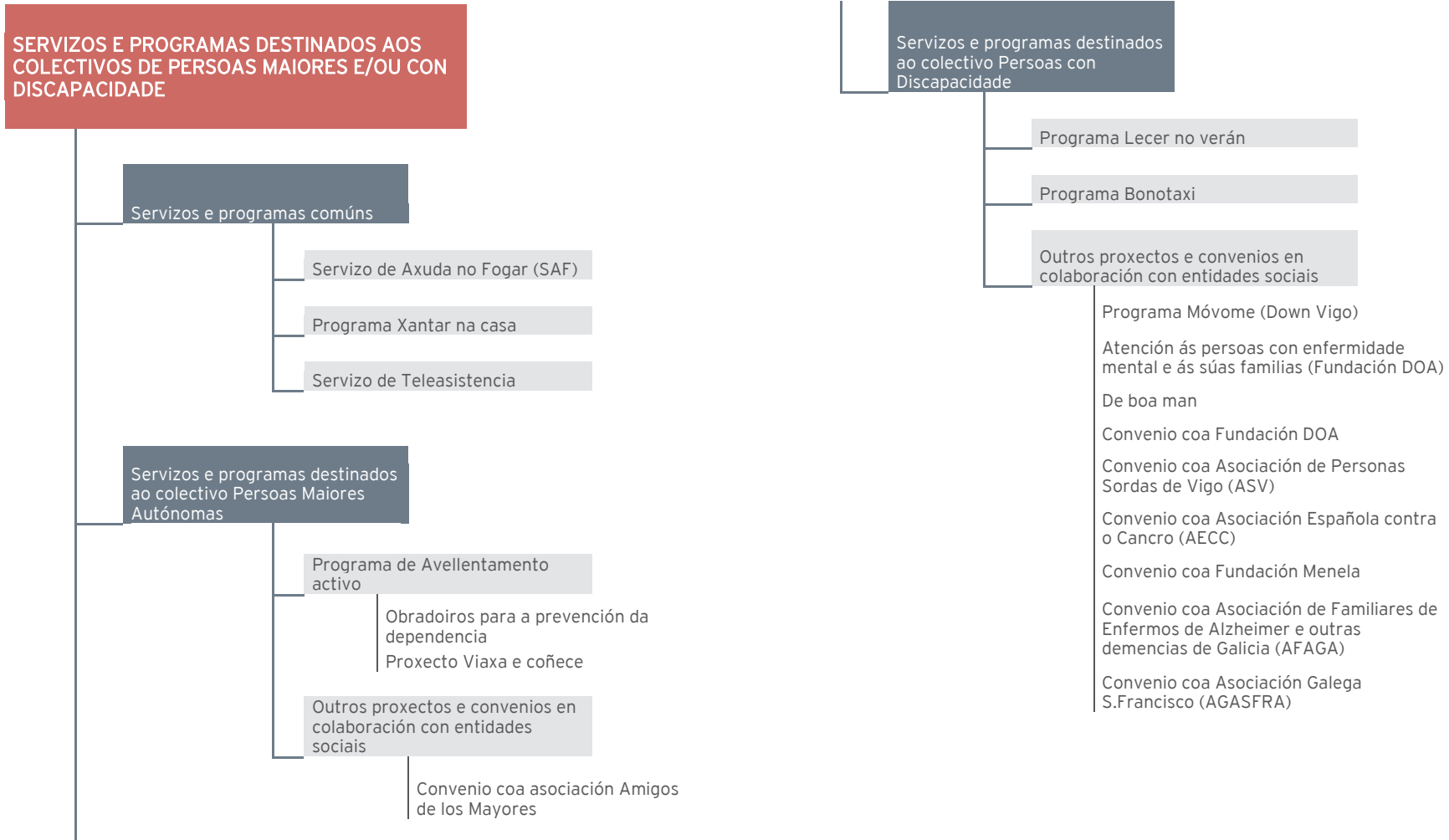
- Enderezo: Rúa Doutor Corbal nº 21, baixo.
- Teléfono: 986 273 606
- Fax: 986 251 599
- e-mail: ofi.teis@vigo.org

1.4 Organigrama de servizos

**SERVIZOS E PROGRAMAS
DESTINADOS AO COLECTIVO DE
PERSOAS MIGRANTES**

Programa de información e asesoramento

Programa de mediación intercultural

**SERVIZOS E PROGRAMAS
DESTINADOS Á PREVENCIÓN DE
CONDUCTAS ADITIVAS**

Plan Local sobre Drogodependencias e outras
Adicións (PLDA)

Convenios e programas con entidades sociais

Convenio coa "Asociación cidadana de
lucha contra a droga Alborada"
Programa de Redución do dano en medio
aberto (Fundación Érguete)
Convenio programa de prevención coas
entidades Érguete, Alborada e Amaina

**OUTROS SERVIZOS E PROGRAMAS
DE FOMENTO E PROMOCIÓN DA
SOLIDARIEDADE E DA
PARTICIPACIÓN**

Cooperación Internacional

Proxectos de cooperación internacional (con
UNICEF, ACNUR e o BMA)
Consello Municipal de Cooperación Internacional
e Solidariedade
Campaña Impórtanos

Subvencións a entidades e asociacións de carácter
social

_02 SERVIZOS E PRESTACIÓNS BÁSICAS PARA A POBOACIÓN XERAL

2.1 Servizos Sociais Comunitarios Básicos

Descrición do servizo

Descrición e xustificación

Enténdese por servizos sociais o conxunto coordinado de prestacións, programas e equipamentos destinados a garantir a igualdade de oportunidades no acceso á calidade de vida e á participación social de toda a poboación.

O sistema galego de servizos sociais estrutúrase en forma de rede, con dous niveis de atención: os servizos sociais comunitarios (que comprenden, á súa vez, dúas modalidades -básicos e específicos-) e os servizos sociais especializados.

Os **servizos sociais comunitarios** garanten o dereito de acceso universal ao sistema así como o carácter integrador e coordinado de toda a intervención social realizada coas persoas ou grupos diversos.

Estes servizos, referenciados a un territorio e a unha poboación determinados, son con carácter xeral servizos públicos de competencia municipal (sen prexuízo da competencia da Xunta de Galicia en relación con certos servizos sociais comunitarios específicos).

- Os **servizos sociais comunitarios básicos** teñen un carácter local, aberto e polivalente e constitúen o punto de acceso normalizado ao sistema de servizos sociais co que se garante a universalidade do sistema e a súa proximidade ás persoas usuarias, ás familias e ao ámbito comunitario.

Son básicos o Programa de valoración, orientación e información, o Servizo de axuda a domicilio (SAF), o Servizo de educación e apoio familiar, o Programa básico de inserción social ou o Programa de fomento da cooperación e solidariedade social.

- Mentres, os **servizos sociais comunitarios específicos** están orientados a colectivos con problemáticas identificadas e singulares, procurando a súa normalización e reincorporación social ou como espazo de tránsito a un servizo especializado.

O Departamento de Política Social do Concello de Vigo conta con diferentes servizos comunitarios, básicos e específicos (dos que nos ocuparemos máis adiante), para atender as demandas e necesidades das persoas e dos colectivos pero neste capítulo, a diferenza do resto da Memoria, darase unha visión global en torno aos servizos comunitarios básicos, proporcionando información xeral, dun lado, acerca da poboación atendida (número expedientes familiares e perfil das persoas que se atopan neses expedientes familiares) e, doutro, acerca das propias intervencións (tanto cuantitativa -demandas, valoracións, recursos aplicados- como cualitativa -sectores de poboación, estado das intervencións, etc.-).

Con esta visión global, preténdese amosar as liñas xerais da intervención social municipal e reducir o risco de perder información relevante ou de concibir os recursos ou programas como espazos estancos e independentes.

Obxectivos

- O estudo e diagnóstico social da comunidade para a detección e análise de necesidades e demandas no seu ámbito de intervención.
- A elaboración dun plan de intervención comunitario acorde coas necesidades detectadas.
- A identificación de grupos de poboación e persoas socialmente vulnerables e a detección precoz de situacións de risco ou desprotección.
- O desenvolvemento de actuacións de carácter preventivo e de promoción social.
- A atención das situacións individuais e familiares así como a información en relación coas demandas presentadas.
- A participación na xestión das prestacións económicas e o seguimento dos correspondentes proxectos personalizados de intervención.
- A información, a orientación e o asesoramento a toda a poboación, facilitando o seu acceso aos recursos sociais.
- O fomento da participación activa da cidadanía mediante estratexias socioeducativas que impulsen a solidariedade e a cooperación social organizada.

Destinatarios

O conxunto da poboación, actuando a nivel tanto individual como comunitario.

Acceso ao servizo

Para a prestación dos servizos sociais de forma descentralizada no Concello, creáronse as **Unidades de Traballo Social (UTS)** por zonas. Son a "porta de entrada" ao Sistema de Servizos Sociais e cada persoa ten que dirixirse á que lle corresponda segundo o seu enderezo.

Os **Centros Municipais de Servizos Sociais (CMSS)** son os órganos centrais integrados por recursos humanos, técnicos, financeiros e materiais, onde se xestionan e coordinan os diferentes programas que se levan a cabo nas Unidades de Traballo Social.

O Concello de Vigo dispón de cinco Centros Municipais de Servizos Sociais, nos que se agrupan as dezasete UTS:

- CMSS Concello, UTS Sur.
- CMSS Princesa, UTS Casco Vello, O Castro, Centro, Areal e Independencia.
- CMSS Coia, UTS Castrelos, Coia, Litoral, Balaídos-Comesaña e Industria.
- CMSS Rivera Atienza, UTS Cabral-Candeán, Calvario, Lavadores e Rivera Atienza.
- CMSS Teis, UTS Teis e Travesía.

Organización do servizo

As UTS ofrecen un servizo de información público, para toda a poboación, desde onde se facilita de forma profesional e confidencial, información sobre os servizos sociais, recursos e prestacións a disposición das cidadás e cidadáns, así como os dereitos que teñen tanto a nivel individual como grupal.

Trátase dunha **intervención** social personalizada nun entorno normalizado que supón a **atención** das situacións individuais e familiares, a **información** en relación coas demandas presentadas, o **diagnóstico** e a **valoración** técnica previa e a consecuente **xestión** do caso, que incluírá, cando sexa conveniente, a **derivación** cara ao recurso idóneo, así como a asistencia, a orientación e, de ser preciso, o **acompañamento**, no procedemento de acceso normalizado a outros recursos existentes que podan complementar a actuación.

Tipo de xestión

Xestión municipal directa, aínda que certos servizos sociais comunitarios básicos poden prestarse a través de diferentes modalidades de contratación da xestión, como ocorre nos casos do Servizo de Axuda no Fogar ou no Programa de Infancia e Familia.

Orzamento

Os créditos orzamentarios destinados aos servizos comunitarios básicos ascenderon a 2.083.414,44 €, nos que se inclúen gastos de persoal, reparacións e mantemento, servizos postais, difusión e outros custes indirectos do departamento que non estean xa computados nun programa ou servizo determinado.

Resultados

Datos xerais sobre a intervención

Resumo de xestión

Unidades familiares	9.359
Persoas usuarias	13.688
Intervencións iniciadas	9.995
Intervencións totais	18.034
Valoracións	29.651
Demandas	24.269
Recursos aplicados	20.675

Na táboa, como xa se adiantou, pódense apreciar datos referidos a dous tipos de informacións:

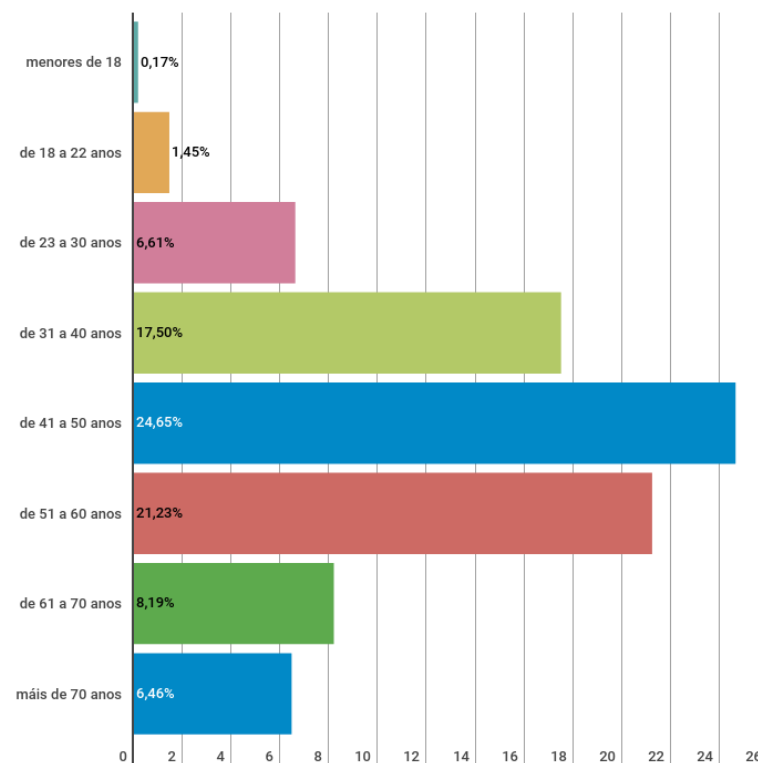
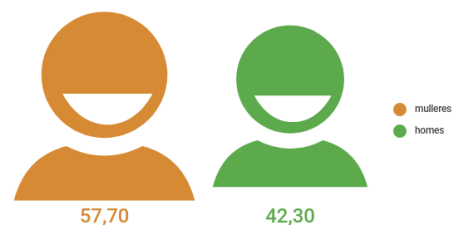
- Dun lado, as informacións acerca da poboación atendida (expedientes familiares e número de persoas que se atopan neses expedientes), destacando as 9.359 familias atendidas, formadas por 13.688 persoas.
- E doutro lado, a información acerca da intervención dos servizos sociais municipais, con datos sobre valoracións, demandas e recursos aplicados.

A continuación profundaremos nesas dúas liñas de información.

Poboación participante: perfil sociodemográfico

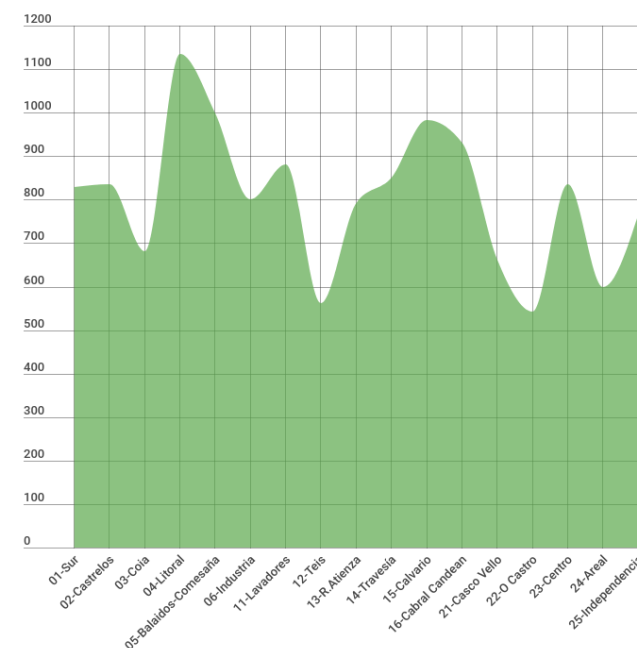
A maioría das persoas atendidas foron **mulleres** (con case o 60% dos datos cumprimentados), nunha franxa de **idade** entre os 31 e os 60 anos (o 63,38% delas).

O 8,45% das persoas atendidas teñen algunha **discapacidade** (física, psíquica ou sensorial), se ben no 73% dos casos esa información non consta no expediente, xa sexa porque non teñen discapacidade xa sexa porque a súa demanda non está relacionada con ela.

Case o 64,24% das persoas son **españolas** e, a gran maioría, da provincia de Pontevedra. Entre os países estranxeiros de procedencia destacan Portugal (1,06%), Brasil (0,91%), Romanía (0,90%), Colombia (0,88%), Senegal (0,83%) ou Venezuela (0,75%) aínda que todos eles con representacións en torno ao 1% do total.

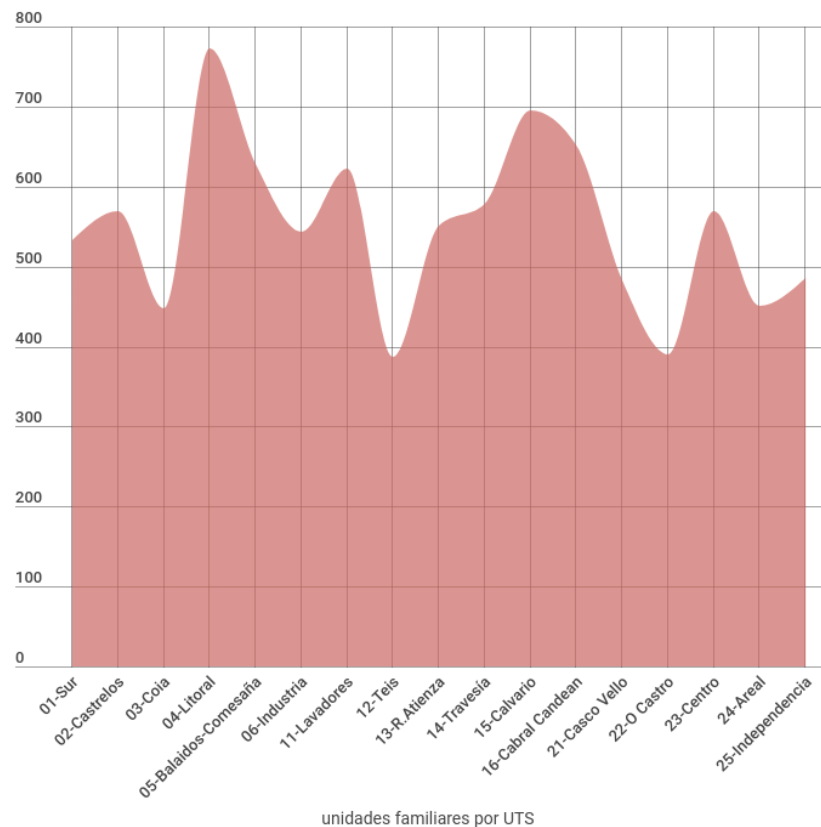
En canto á distribución de persoas usuarias por UTS, cada unidade de traballo interveu cunha media de **805 persoas**. As zonas con maior número de persoas atendidas son as correspondentes á de Litoral (1.134 persoas), Balaídos-Comesaña (998) e Calvario (984). Por contra, as que menos foron O Castro (543), Teis (563) e Areal (599).

Unidades familiares

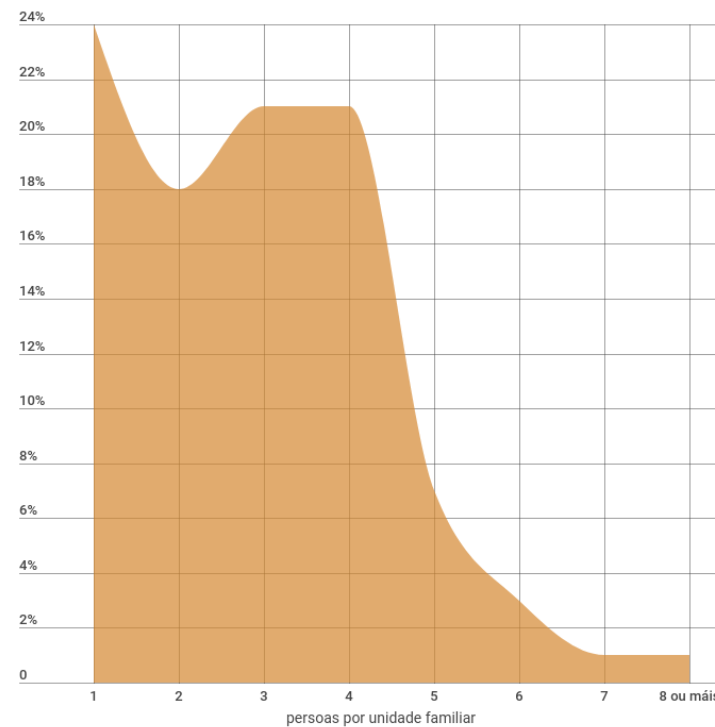
Ao igual que as persoas, os expedientes familiares distribúense por UTS dunha forma bastante regular, cunha media de **550 expedientes** por cada unha.

As zonas de maior número de expedientes foron as de de Litoral (773 expedientes), Calvario (695) e Candean-Cabral (651). Por contra, as que menos foron O Castro (390), Teis (387) e Coia (448).

As unidades familiares contan cunha media de 1,46 membros e o 85,83% das mesmas están formadas por entre 1 e 4 persoas.

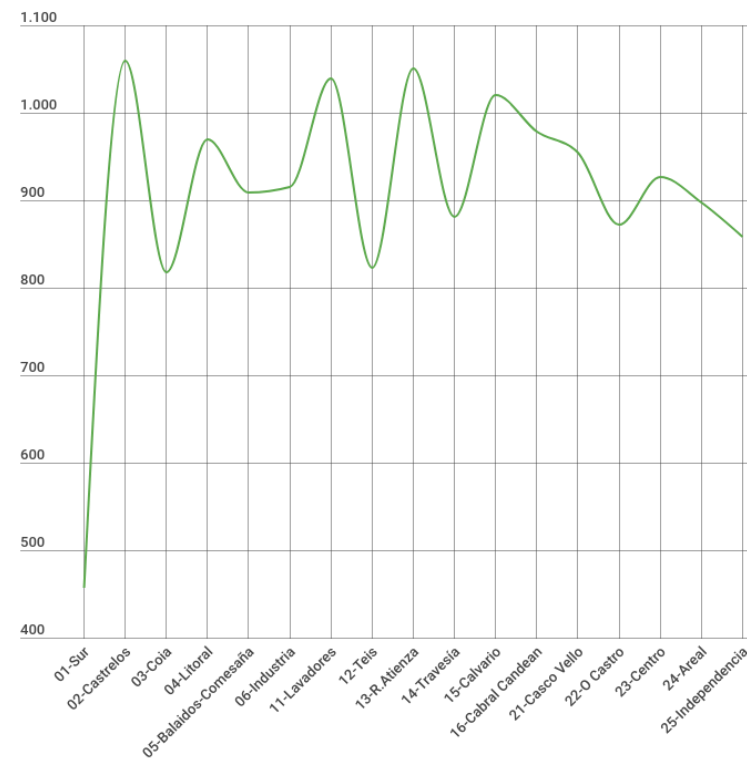
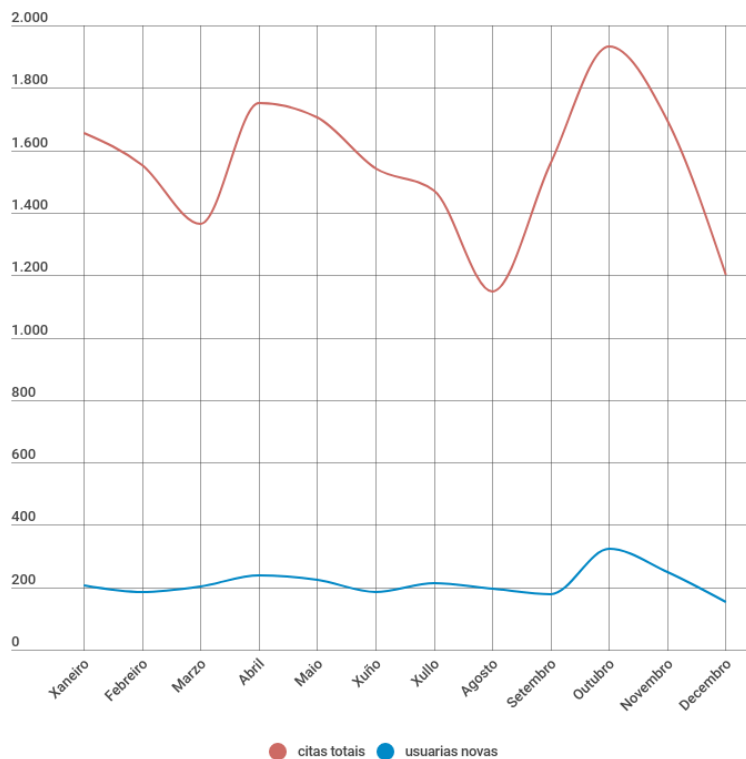
Sobre as **vivendas**, cabe destacar que un 2,82% das visitadas carecen das condicións mínimas de habitabilidade, se ben, a visita domiciliaria non é preceptiva en todas as demandas.

Acceso. Cita previa

Os datos das persoas usuarias que solicitaron cita previa amosan que as UTS con maior número de citas foron as de Castrelos (1.060), Rivera Atienza (1.051) e Lavadores (1.039). Por contra, as que tiveron menos citas foron Sur (457), Coia (818) e Teis (823).

Por meses, os de maior número de solicitudes foron outubro (1.934), abril (1.752) e maio (1.706) e os de menos, agosto (1.147), decembro (1.202) e marzo (1.365). O 86,29% das citas foron de persoas con expediente aberto, sendo as altas tan só o 13,71% do total.

Actuacións

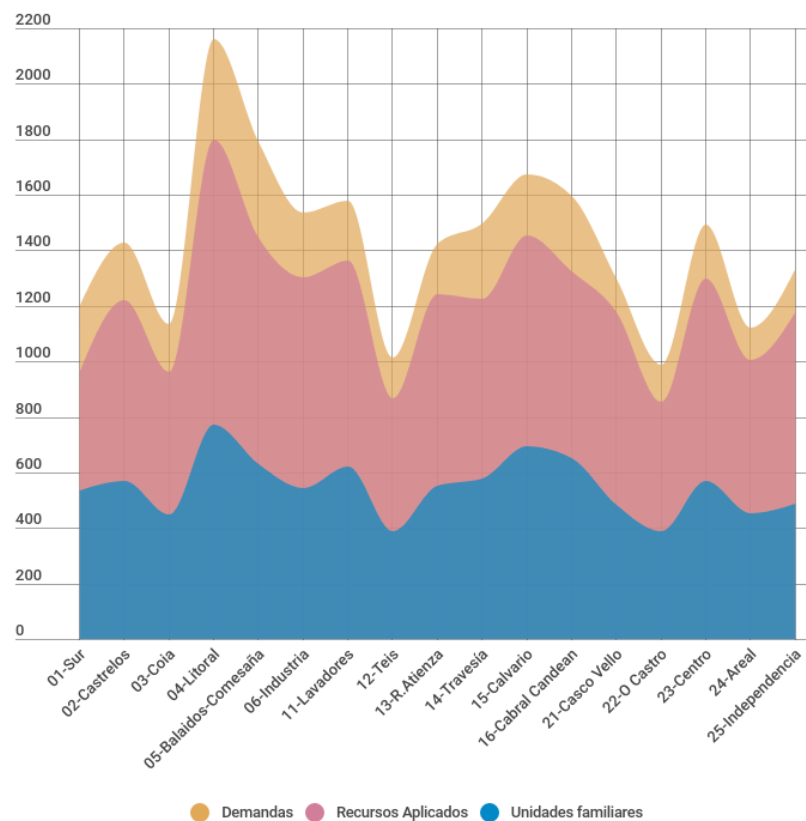
A táboa resume a intervención realizada desde as UTS.

Resumo da xestión por Unidades de Traballo Social

	Expedientes	Persoas usuarias	Intervencións iniciadas	Intervencións totais	Valoracións	Demandas	Recursos Aplicados
01-Sur	533	830	496	867	1.387	1.199	963
02-Castrelos	569	836	597	1.089	1.816	1.429	1.219
03-Coia	448	681	438	827	1.409	1.134	962
04-Litoral	773	1.134	762	1.384	2.366	2.160	1.800
05-Balaidos-Comesaña	628	998	749	1.250	2.156	1.789	1.445
06-Industria	543	801	500	1.084	1.762	1.537	1.303
11-Lavadores	623	882	693	1.205	1.931	1.579	1.362
12-Teis	387	563	356	724	1.172	1.013	865
13-R.Atienda	551	793	663	1.107	1.873	1.424	1.242
14-Travesía	578	850	570	1.093	1.795	1.499	1.224
15-Calvario	695	984	772	1.297	2.200	1.672	1.455
16-Cabral Candean	651	932	640	1.167	1.873	1.598	1.326
21-Casco Vello	483	661	562	1.056	1.694	1.299	1.176
22-O Castro	390	543	430	768	1.233	990	855
23-Centro	570	836	668	1.164	1.959	1.493	1.297
24-Areal	451	599	479	909	1.380	1.123	1.005
25-Independencia	486	765	620	1.043	1.645	1.331	1.176
	9.359	13.688	9.995	18.034	29.651	24.269	20.675

A seguinte gráfica amosa a relación existente entre o número de demandas, expedientes familiares e recursos aplicados.

Con pequenas variacións, as UTS con maior número de expedientes coinciden coas de maior número de demandas rexistradas e recursos aplicados (Litoral, Calvario, Travesía e Balaídos-Comesaña) e o mesmo ocorre no caso das zonas con menor número expedientes (O Castro, Areal e Teis).

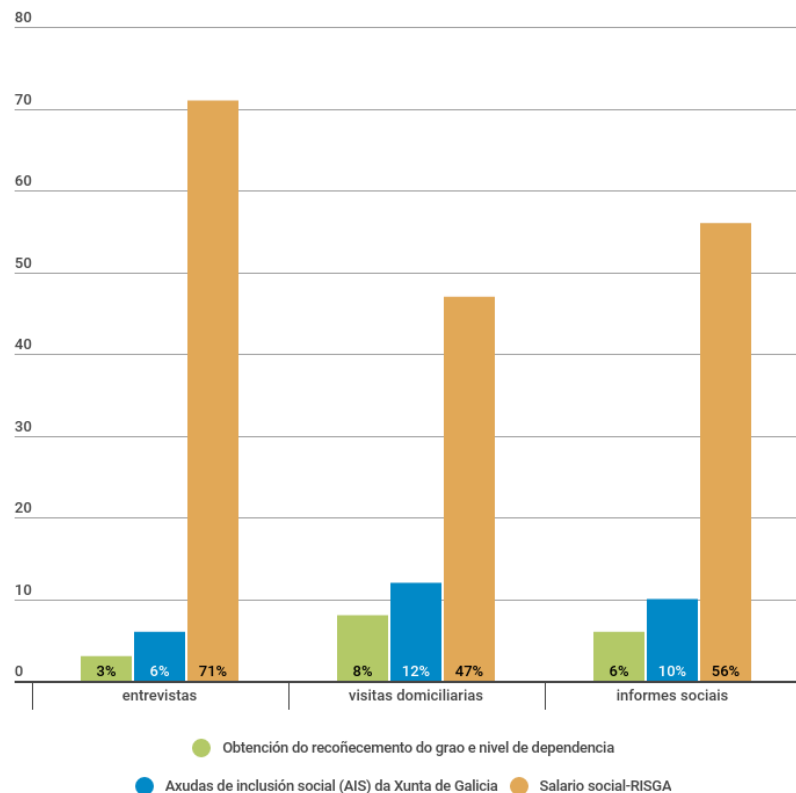
Xestións realizadas

	nº
Entrevistas	55.290
Follas de notificación	499
Informes de derivación	219
Visitas domiciliarias	6.371
Xestións telefónicas	6.790
Reunións	885
Documentación	15.172
Informes sociais	8.264
Actividades colectivas	53
Xestión de recursos	10.513
Nota informativa	16.397

Trámites destacados

Nas intervencións coas familias, hai tres trámites que acumulan a maioría do traballo: as xestións relacionadas coa Renda de Integración Social de Galicia (RISGA), as **axudas de inclusión social** (AIS) da Xunta de Galicia e a obtención do **recoñecemento do grao e nivel de dependencia**.

Entre eles, alcanzan o 80,38% das entrevistas, o 67,74% das visitas domiciliarias e o 72,80% dos informes sociais, co seguinte detalle:

A **Renda de Integración Social de Galicia (RISGA)** motivou o 71,12% das entrevistas, o 47,34% das visitas domiciliarias e o 56,24% dos informes sociais.

As **axudas de inclusión social (AIS)** da Xunta de Galicia o 6,05% das entrevistas, o 12,37% das visitas e o 10,25% dos informes.

E a obtención do **recoñecemento do grao e nivel de dependencia** o 3,20% das entrevistas, o 8,04% das visitas e o 6,30% dos informes.

Outros trámites

Requiriron de **informes sociais**, aparte dos tres trámites sinalados, o servizo de axuda no fogar na modalidade de libre concorrencia (3,51%), as subvencións públicas da comunidade autónoma (2,72%) ou a solicitude de información sobre a dependencia (1,50%).

No caso das **entrevistas**, outros trámites destacados foron os relacionados coas axudas de emerxencia social do Concello (2,28%) ou co servizo de axuda no fogar na modalidade de libre concorrencia (o 1,59% do total).

Nas **visitas domiciliarias**, compre mencionar tamén as relacionadas co servizo de axuda no fogar na modalidade de libre concorrencia (11,08%) ou as atencións de carácter persoal do SGAD (2,94%).

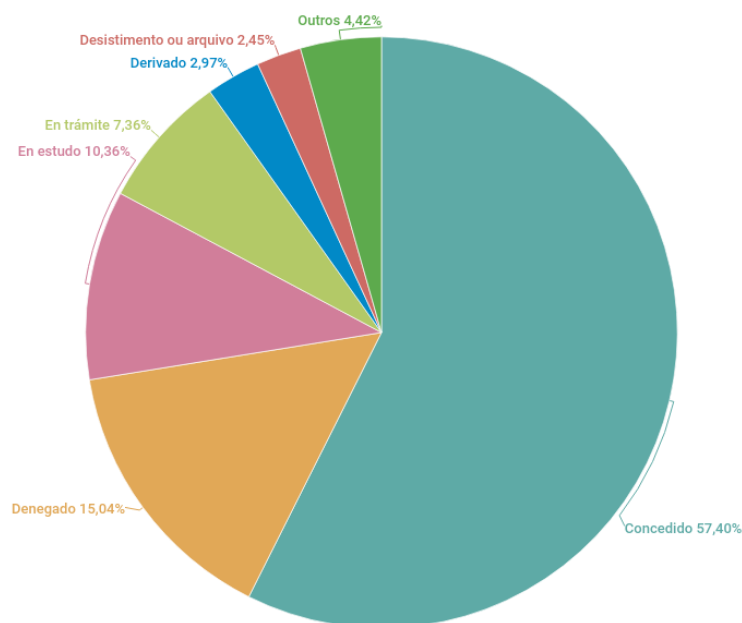
Estado das intervencións

As intervencións, que foron na súa maioría **individuais** (o 80%), foron na súa maioría **rematadas ou pechadas** no exercicio (no 46,50% dos casos).

Intervencións

Por estado	nº	%
abertas	9.648	53,50%
pechadas	740	4,10%
rematadas	7.646	42,40%
	18.034	100%

Máis da metade dos recursos aplicados foron concedidos (57,40%). En estudo ou en trámite permanecían a finais do exercicio o 17,71%.

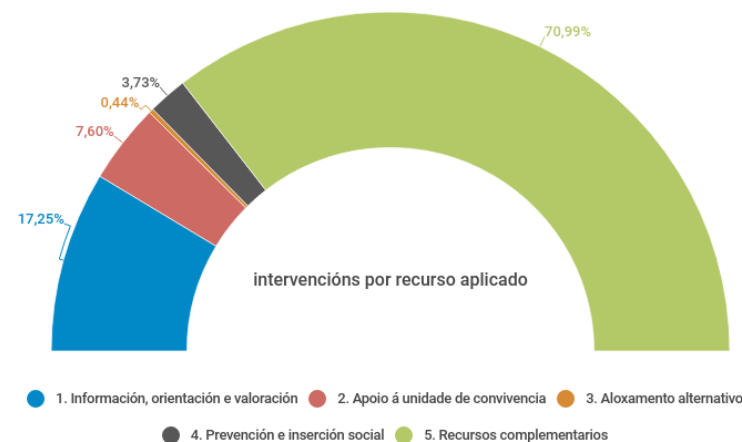
Tipoloxía das actuacións

As intervencións agrúpanse en catro tipos de actuacións: as relacionadas coa solicitude de información, co apoio á unidade de convivencia, co aloxamento alternativo, coa inserción social ou con recursos complementarios.

A maioría das actuacións (co 70,99% do total), foron referidas ao último grupo: solicitude de recursos complementarios para a cobertura de necesidades básicas de subsistencia. As demais se repartiron da forma seguinte:

Intervencións por recurso aplicado

	%
1. Información, orientación e valoración	17,25%
2. Apoio á unidade de convivencia	7,60%
3. Aloxamento alternativo	0,44%
4. Prevención e inserción social	3,73%
5. Recursos complementarios	70,99%
	100%

No grupo **recursos complementarios para a cobertura de necesidades básicas de subsistencia** (o 70,99%) destacan as demandas relacionadas coa necesidade de prestacións económicas como:

- *Bolsas municipais para comedor escolar* (o 21,32% do total)
- *Axudas de emerxencia social do Concello* (15,77% do total) ou
- *Salario social - RISGA* (que supoñen o 12,86% do total de intervencións)
- *Bolsas e axudas municipais para estudos* (12,60%).

Pola súa banda, no detalle das intervencións do grupo **información, orientación e valoración** destacan as relacionadas co *sistema galego de dependencia* (o 3,85% do total de intervencións) ou as relacionadas cos *servizos para persoas con discapacidade* (o 1,24%).

No grupo de **apoio á unidade de convivencia** destacan as *atencións domésticas, acompañamentos e atencións de carácter persoal* (o 5,32% do total) relacionadas co Servizo de Axuda no Fogar, Xantar na casa, Programa de Educación Familiar, respiro familiar... ou as relacionadas co *servizo de teleasistencia* (1,35%).

Polo que respecta ao **aloxamento alternativo**, destacan as intervencións relacionadas cos *centros para maiores e persoas dependentes* (0,23%) e as relacionadas cos *albergues, vivendas para persoas sen fogar e aloxamentos de urxencia* (0,11%).

Por último, no grupo de **prevención e inserción social**, destacan os *programas de relación social, ocio e tempo libre municipais* (1,86%) e o *programa de educación familiar* (0,97%).

A táboa da seguinte páxina amosa as principais intervencións por cada grupo.

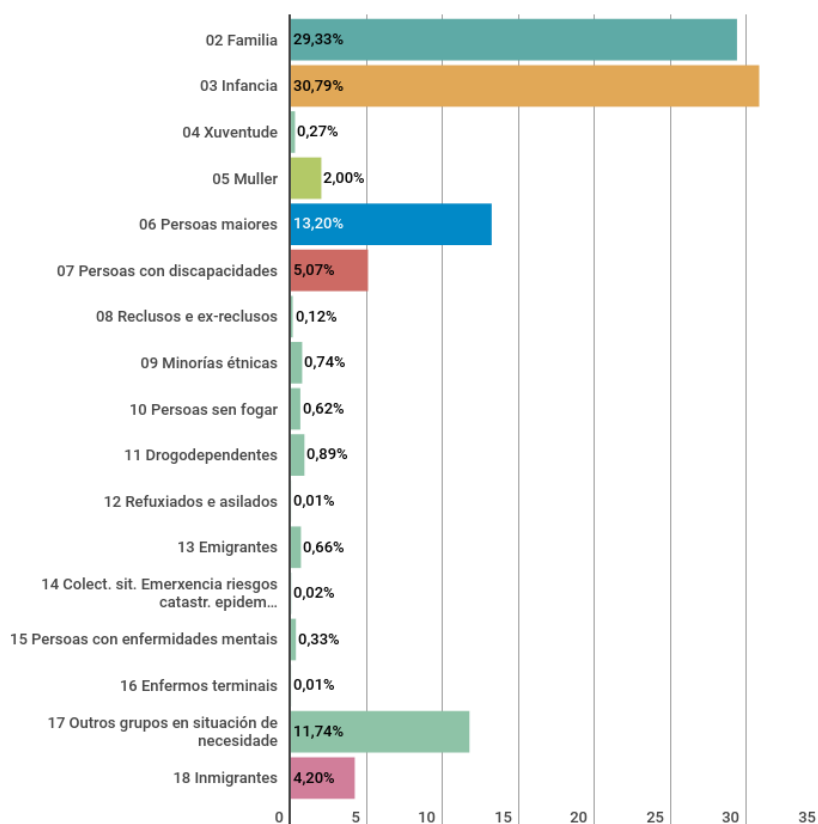
Intervencións máis relevantes por recurso aplicado concedido

	intervencións	% sobre total	% sobre grupo
1. Información, orientación e valoración		17,25%	
<i>sobre actuacións de apoio á unidade convivencia</i>	39	0,19%	1,09%
<i>sobre prestacións e axudas</i>	77	0,37%	2,16%
<i>sobre o sistema galego de dependencia</i>	796	3,85%	22,33%
<i>sobre servizos para familia e menores</i>	76	0,37%	2,13%
<i>sobre servizos para persoas maiores</i>	60	0,29%	1,68%
<i>sobre servizos para persoas con discapacidade</i>	256	1,24%	7,18%
2. Apoio á unidade de convivencia		7,60%	
<i>atencións domésticas, acompañamentos e atencións de carácter persoal</i>	1.099	5,32%	70,00%
<i>servizo de teleasistencia</i>	279	1,35%	17,77%
<i>centros de día</i>	658	1,09%	14,35%
3. Aloxamento alternativo		0,44%	
<i>centros para maiores e persoas dependentes</i>	47	0,23%	51,65%
<i>alberques, vivendas para persoas sen fogar e aloxamentos de urxencia</i>	27	0,11%	25,27%
4. Prevención e inserción social		3,73%	
<i>programa de educación familiar</i>	200	0,97%	25,94%
<i>programas de relación social, ocio e tempo libre municipais</i>	384	1,86%	49,81%
<i>actuacións de normalización laboral</i>	48	0,23%	6,23%
<i>programas municipais para persoas migrantes</i>	84	0,41%	10,89%
5. Recursos complementarios		70,99%	
<i>salario social - RISGA</i>	2.657	12,86%	18,11%
<i>axudas de inclusión social (AIS) da Xunta de Galicia</i>	1.345	6,51%	9,17%
<i>axudas de emerxencia social do Concello</i>	3.259	15,77%	22,22%
<i>bolsas e axudas municipais para estudos</i>	2.604	12,60%	17,75%
<i>bolsas municipais para comedor escolar</i>	4.406	21,32%	30,03%

Sectores de poboación atendidos

A maioría das intervencións centráronse en tres sectores de poboación (**familia, infancia e persoas maiores**) que supuxeron o 73,16% dos recursos aplicados e, considerando os tres sectores seguintes en importancia (muller, persoas con discapacidades e inmigrantes), as intervencións concentran o 84,58% dos recursos.

O 17,05% restante repártese en intervencións con outros once sectores de poboación.

As zonas que máis recursos aplicaron acada sector de poboación foron:

- **Familia:** Centro (39,43%), Calvario (37,70%) e Rivera Atienza (36,50%).
- **Infancia:** Litoral (40,17%), Balaídos-Comesaña (39,84%) e Travesía (36,69%).
- **Persoas maiores:** Industria (19,93%), Sur (18,34%) e Areal (17,93%).
- **Muller:** O Castro (5,60%), Casco Vello (5,11%) e Centro (3,61%).
- **Persoas con discapacidade:** Teis (10,91%), Travesía (7,59%) e Industria (6,37%).
- **Inmigrantes:** Casco Vello (9,56%), Areal (9,02%) e Independencia (7,67%).

Por último, as UTS que máis concentraron as súas atencións nos tres sectores máis considerados (familia, infancia e persoas maiores) foron Sur (88,93%), Balaídos-Comesaña (85,04%) e Cabral Candean (78,66%).

Por contra, que as que menos o fixeron foron Independencia (65,68%), Areal (64,13%) e Casco Vello (54,93%).

Recursos aplicados

Sectores de poboación atendida	01-Sur	02-Castrelos	03-Coia	04-Litoral	05-Balaidos-Comesaña	06-Industria	11-Lavadores	12-Teis	13-R.Atienda	14-Travesía	15-Calvario	16-Cabral Candean	21-Casco Vello	22-O Castro	23-Centro	24-Areal	25-Independ.	totais
02 Familia	34,26%	29,75%	25,63%	20,88%	34,64%	19,28%	28,71%	25,97%	36,50%	26,62%	37,70%	29,73%	25,19%	30,08%	39,43%	23,98%	27,52%	29,33%
03 Infancia	36,33%	30,30%	34,10%	40,17%	39,84%	33,95%	27,80%	33,56%	25,93%	36,69%	26,52%	36,08%	19,51%	27,86%	26,37%	22,22%	23,30%	30,79%
05 Muller	0,69%	0,46%	0,60%	2,60%	0,56%	1,57%	1,00%	2,35%	2,17%	1,65%	1,46%	1,03%	5,11%	5,60%	3,61%	2,31%	2,11%	2,00%
06 Persoas maiores	18,34%	15,15%	11,73%	15,46%	10,56%	19,93%	11,12%	12,15%	9,85%	12,72%	7,79%	12,85%	10,23%	15,23%	11,43%	17,93%	14,86%	13,20%
07 Persoas con discapacidades	3,46%	4,59%	4,11%	5,27%	3,84%	6,37%	5,31%	10,91%	3,88%	7,59%	2,47%	5,66%	3,88%	4,30%	4,73%	5,28%	6,33%	5,07%
18 Inmigrantes	1,61%	2,20%	1,33%	0,79%	1,52%	2,68%	3,40%	0,97%	5,96%	5,40%	6,94%	2,83%	9,56%	5,60%	4,12%	9,02%	7,67%	4,20%
Suma dos 3 principais	88,93%	75,20%	71,46%	76,51%	85,04%	73,16%	67,63%	71,68%	72,28%	76,03%	72,01%	78,66%	54,93%	73,17%	77,23%	64,13%	65,68%	

2.2 Axudas económicas municipais

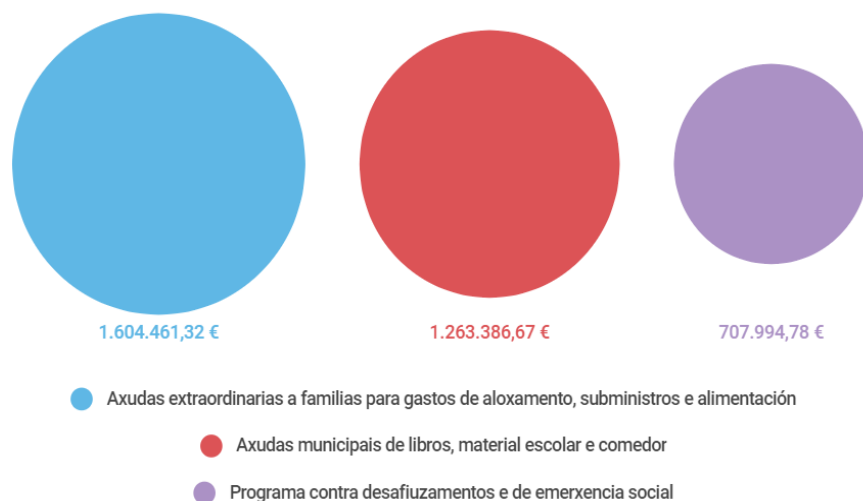
Os servizos sociais do Concello de Vigo, tanto os comunitarios básicos como os específicos, traballan desde hai moitos anos co obxectivo de garantir a atención das necesidades básicas do conxunto da cidadanía, especialmente dos colectivos con maiores dificultades de inserción,

En xeral, e como metodoloxía de traballo, prestan unha atención integral ás persoas baseada no esforzo da súa autodeterminación e a potenciación dos seus propios recursos e os do seu contorno familiar e comunitario, contando cun conxunto de prestacións entre as que se inclúen as municipais como resposta ás carencias na cobertura das necesidades sociais detectadas.

Con esta finalidade promove anualmente, a través da Concellería de Política Social, unha convocatoria de axudas de emerxencia como parte da resposta ás carencias detectadas na cobertura das necesidades sociais básicas de aloxamento, alimentos, gastos de atención sanitaria non cubertos polo sistema público de saúde, etc.

Ademais, no contexto de grave crise económica que se padeceu durante anos, o Concello de Vigo considerou necesario complementar esas axudas de emerxencia poñendo a disposición das persoas e familias necesitadas uns recursos económicos que lles permitisen facer fronte, polo menos parcialmente, aos gastos derivados do uso da vivenda habitual, da compra de alimentos e dos subministros básicos do fogar, procurando evitar os desafiuzamentos derivados da falta de pagamento do aluguer ou do crédito hipotecario, as carencias básicas de alimentación e as situacións de «pobreza enerxética», que mesmo poderían imposibilitar o normal uso e goce da vivenda.

Xunto coas partidas destinadas a cubrir especificamente este tipo de necesidades sociais básicas, os orzamentos municipais incluíron tamén un programa de axudas municipais escolares de libros, material escolar e comedor dirixidas, prioritariamente, a familias con dificultades socioeconómicas e dificultades en conciliar a súa vida familiar e laboral.

2.2.1 Programa contra desafiuzamentos e de emerxencia social

Descrición

Descrición e xustificación

O “Programa contra desafiuzamentos e de emerxencia social” regula a concesión de axudas económicas municipais (AEM) para atender situacións extraordinarias que poidan considerarse de emerxencia social.

A convocatoria foi publicada no Boletín Oficial da Provincia de Pontevedra nº 10 de 15 de xaneiro de 2018.

A finalidade destas axudas é a de apoiar a aquelas persoas e familias que carecen de recursos económicos suficientes para afrontar unha determinada situación de emerxencia social relacionada coa súa vivenda, coa alimentación básica das persoas integrantes da unidade familiar/de convivencia e outras situacións debidamente acreditadas de necesidade que, de non ser atendidas, poderían derivar en marxinalidade ou exclusión social.

As axudas concedidas con cargo a este Programa teñen carácter temporal e extraordinario para abordar situacións concretas de emerxencia social pero en ningún caso constitúen un complemento ordinario do importe das prestacións públicas que poidan percibirse periodicamente (RISGA, PNC, pensións, prestacións por desemprego...), polo que non son atendidas as solicitudes reiteradas de axudas para os mesmos conceptos.

Orzamento

O importe total autorizado para as subvencións foi de 658.231,11 €, ao que hai que sumar 49.763,67 da partida melloras en fogares, para un total de **707.994,78 €**.

Gastos subvencionables

- a) Gastos de vivenda, que inclúen: gastos de aluguer (cando existan garantías de continuidade na vivenda), créditos hipotecarios con entidades bancarias, en evitación de desafiuzamentos (sempre que non se desfrutase xa de axudas públicas por este concepto durante os períodos de débeda), débedas de comunidade, mobiliario de primeira necesidade, débedas de subministros (enerxía eléctrica, auga e gas). Non se conceden axudas de emerxencia para sufragar os gastos de aluguer correspondentes a vivendas de protección oficial de titularidade pública.
- b) Alimentación básica, incluída a infantil á venda en establecementos de alimentación.
- c) Gastos de atención sanitaria non cubertos polo sistema público de saúde, como gastos para a adquisición de medicinas e pagamento de débedas xeradas por este concepto, na porcentaxe non cuberta polo sistema sanitario e gastos de atención sanitaria non cubertos polo sistema público (adquisición, reparación e adaptación de lentes, ortopedia e

próteses), acreditando a súa prescrición por un médico do sistema público de saúde.

- d) Gastos persoais.
- e) Aloxamentos (pensións, cuartos, etc.).
- f) Adaptación dos fogares (eliminación de barreiras arquitectónicas e/ou pequenos arranxos para mellorar o desenvolvemento diario no entorno).

Destinatarios

Con carácter xeral, os beneficiarios das axudas deben cumprir os seguintes requisitos:

1. Ser maior de idade ou persoa menor emancipada.
2. Residir e estar empadroado no Concello de Vigo cunha antigüidade mínima de seis meses, agás excepcións (situacións singulares e urxentes como persoas en situación de necesidade extrema, persoas estranxeiras refuxiadas, con solicitude de asilo en trámite ou con autorización de estancia por razóns humanitarias e persoas acollidas en recursos de aloxamento institucional).
3. Non dispoñer de ingresos suficientes para afrontar os gastos extraordinarios derivados dunha situación de emerxencia social, debidamente acreditada.
4. Presentar a solicitude e toda a documentación acreditativa desa situación de necesidade ou ben autorizar ao Concello de Vigo para obter das Administracións Públicas e organismos públicos e privados a información e documentos necesarios para a tramitación da mesma.

As axudas destinadas á adaptación dos fogares (eliminación de barreiras arquitectónicas e/ou pequenos arranxos para mellorar o

desenvolvemento diario no entorno), diríxense preferentemente a persoas que, pola súa idade ou discapacidade, teñan limitada a súa mobilidade

Non se poderá acceder a estas axudas municipais:

- a) Cando, de existir, non se teñan utilizado as canles que outras Administracións teñan establecido para atender este tipo de necesidades (RISGA, AIS, etc.).
- b) Cando se perda o dereito a unha prestación pública recoñecida por causas imputables á persoa solicitante das axudas.
- c) Cando non se teñan xustificando as axudas concedidas nos prazos establecidos en función da forma de pagamento (cheque bancario, transferencias e/ou tarxetas pre-pagamento).

Acceso ao servizo

O procedemento de concesión destas axudas iníciase de oficio ou por instancia da persoa interesada coa presentación das súas solicitudes a través do Rexistro Xeral municipal, nos Centros de Servizos Sociais Municipais ou por calquera dos medios previstos legalmente.

Organización do servizo

Recibidos os informes de valoración por parte das traballadoras sociais das UTS, a Comisión de Valoración formula a proposta de resolución que proceda, de concesión ou denegación, que resolve a Concelleira delegada.

En casos excepcionais, a profesional correspondente e a responsable do programa poden propoñer a contía e o aboamento dunha axuda, cando a situación non permita demorarse ata o pronunciamiento da Comisión.

Unha vez concedida a axuda, a persoa beneficiaria disporá dun prazo de dez días para presentar a xustificación perante a traballadora social da zona, mediante facturas ou documentos acreditativos do gasto realizado.

As contías mensuais máximas son:

Contías mensuais máximas

membros unidade familiar	máximo alimentos/mes	máximo alquiler/mes	máximo anual por todos os conceptos
1	150,00	225,00	2.400,00
2	220,00	325,00	2.850,00
3	290,00	350,00	3.250,00
4	350,00	400,00	3.550,00
5	400,00	450,00	3.850,00
6 ou máis	450,00	475,00	4.150,00

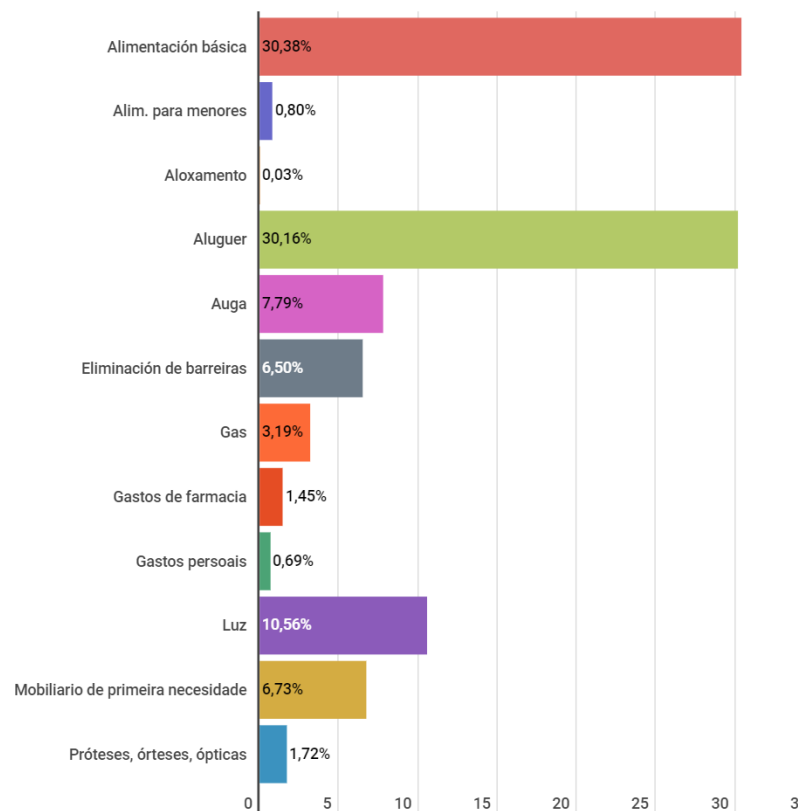
(*) Inclúe gastos de vivenda, alimentación básica, atención sanitaria e gastos persoais.

Para as axudas destinadas á adaptación dos fogares, a contía máxima é de 3.000 € por vivenda e ano.

Resultados

As axudas municipais de emerxencia social tiveron un total de 2.395 solicitudes, das que 1.822 (o 76,08%) foron concedidas.

O importe das axudas municipais de emerxencia social ascendeu a 707.994,78 € que co seguinte reparto dos gastos:

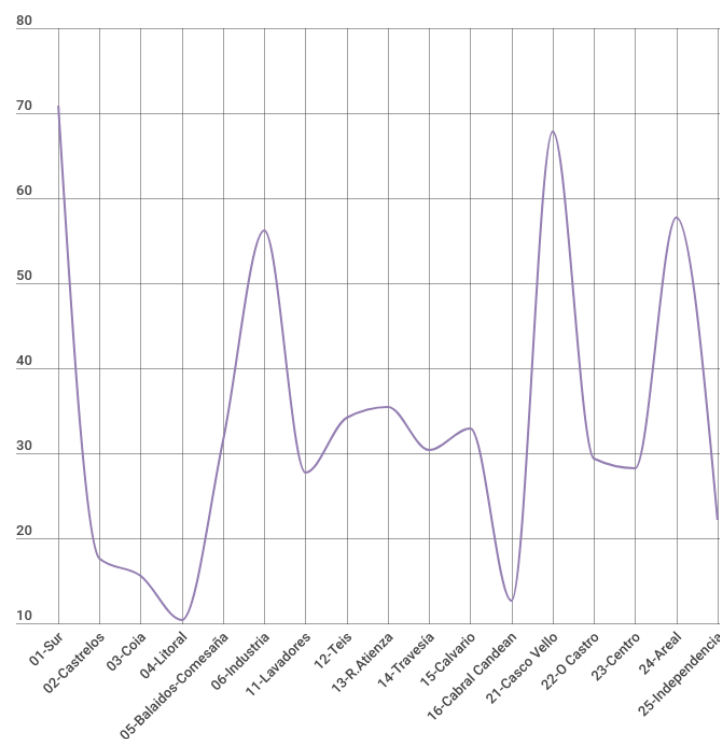
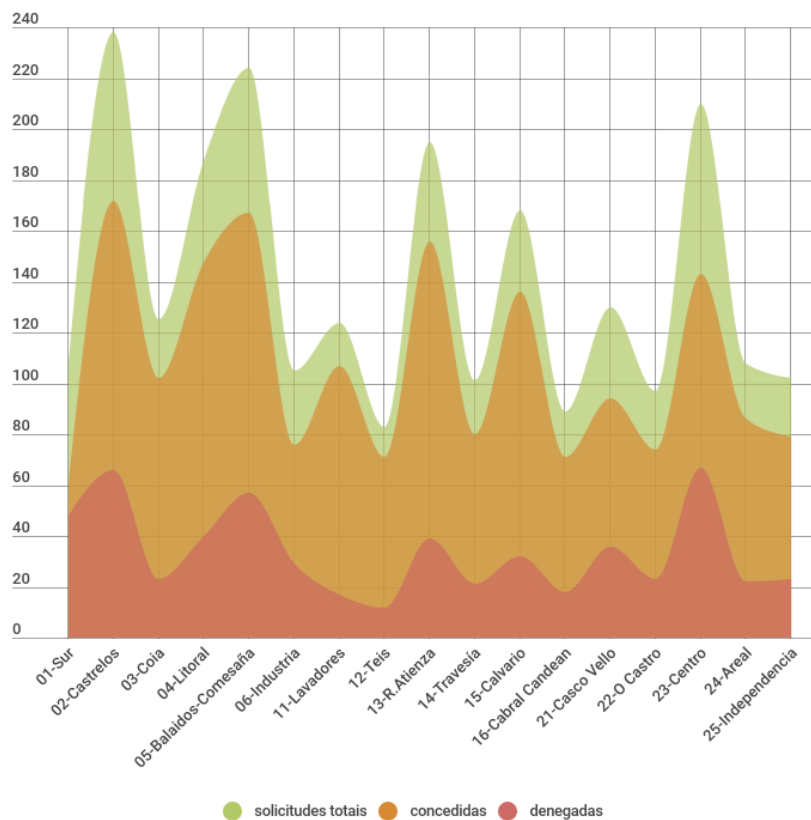

SERVIZOS E AXUDAS PARA A POBOACIÓN XERAL

_2.2 Axudas económicas municipais

Por UTS, as de maior número de solicitudes foron Castrelos (con 238) e Balaídos-Comesaña (con 224). Por contra, as que menos solicitudes rexistraron foron Cabral-Candeán (89) e O Castro (97).

As tramitacións demoraron unha media de 34,16 días, sendo Litoral (10,37) e Cabral-Candeán (12,62) as de menor media e Sur (70,87) e Casco Vello (67,89) as de maior.

2.2.2 Programa municipal de Axudas Extraordinarias a Familias contra os desafiuzamentos e para gastos de Aloxamento, Subministros e alimentación

Descrición

Descrición e xustificación

O Programa municipal de Axudas Extraordinarias (AEFAS) contempla axudas económicas de carácter extraordinario e finalista dirixidas a aquelas persoas e unidades de convivencia que se atopen nunha situación de necesidade social e precariedade económica que lles impida asumir ordinariamente estes gastos.

Foi publicado no BOPPO nº 68 do 9 de abril de 2018.

Orzamento

O importe total autorizado para as subvencións foi de 1.640.000,00 €, destinándose a cantidade de 1.620.000 €, nunha primeira resolución, a resolver todas as solicitudes seleccionadas e 20.000,00 € restantes, a atender os eventuais recursos dos solicitantes.

Para o caso de que non se esgotase a totalidade do crédito previsto, os saldos sobrantes pasarían a integrar a partida correspondente ao "Programa contra desafiuzamentos e de emerxencia social para o ano 2018", tamén xestionado polo Departamento de Benestar social.

Gastos subvencionables

- Gastos de aloxamento da vivenda habitual, situada no termo municipal de Vigo. Inclúe gastos de aluguer (cando existan garantías de continuidade na vivenda), amortización de créditos hipotecarios da vivenda habitual e aloxamentos provisionais (pensións, hostais, etc.). Non inclúe os gastos de comunidade.
- Alimentación (agás bebidas alcohólicas).
- Subministros: enerxía eléctrica e gas de vivendas situadas no termo municipal de Vigo.

Destinatarios

O Programa diríxese a aquelas persoas individuais e unidades de convivencia que teñan residencia efectiva e estean empadroadas no Concello de Vigo cunha antigüidade mínima de tres anos. Aínda que só un dos integrantes da unidade figure como beneficiario da axuda, esta concederáse sempre en beneficio de toda ela.

Acceso ao servizo

As persoas interesadas presentan as súas solicitudes a través do Rexistro Xeral municipal, nos Centros de Servizos Sociais Municipais ou por calquera dos medios previstos legalmente no prazo de vinte días hábiles dende a publicación oficial do extracto da convocatoria.

Os requisitos que deberán cumprir os beneficiarios son:

1. Que o solicitante resida e estea empadroado no Concello de Vigo cunha antigüidade acumulada mínima de tres anos desde a publicación da convocatoria destas axudas extraordinarias. No caso das persoas estranxeiras, deberán contar co correspondente certificado de inscrición no Rexistro Central de Estranxeiros ou, de ser o caso, coa tarxeta ou permiso de residencia, segundo corresponda.
2. Que todos os membros da unidade estean compartindo vivenda co solicitante o día un do mes anterior ao da publicación da convocatoria, de acordo co Padrón Municipal de Habitantes.
3. Que ningún membro da unidade de convivencia renunciase a calquera axuda ou dereito de prestación regulado a que puidese ter acceso ou tivese perdido o dereito ós mesmos por causas imputables ao beneficiario. Nestes casos, teranse en conta como ingresos os importes das axudas ou dereitos perdidos por renuncia ou perda do dereito imputable ós interesados.
4. Que ningún membro da unidade dispoña en propiedade de ningún ben inmóble que non sexa o domicilio habitual.
5. Que as rendas da persoa ou unidade de convivencia, unha vez descontado o custo mensual representado polos gastos de aloxamento (debidamente acreditados e cos máximos establecidos), non superen os límites establecidos nas bases da convocatoria.

Organización do servizo

A cantidade prevista (1.620.000€) repártese entre os beneficiarios proporcionalmente á puntuación obtida en función dos membros da unidade de convivencia e dos ingresos acreditados.

A Comisión técnica de valoración asigna puntuacións obxectivas a cada persoa ou unidade de convivencia solicitante. O crédito total dispoñible divídese entre a suma de puntos obtidos por todas as persoas e unidades seleccionadas, asignando un valor económico a cada punto. O valor económico do punto multiplicaírase polos puntos obtidos por cada persoa ou unidade, sendo o resultado a contía económica total a percibir.

Para a consideración dos ingresos tense en conta os do mes anterior ao da publicación da convocatoria e compútanse os ingresos de todos os membros que convivan no mesmo domicilio aínda que non cumpran coa antigüidade no PMH (pero non son tidas en conta para determinar a puntuación da súa unidade de convivencia).

Para os efectos de asignación da puntuación, as persoas solicitantes que acrediten o aboamento efectivo de pensións de alimentos aos seus fillos, poden computar como un membro máis da súa unidade de convivencia a cada un dos fillos que a reciban.

Se na unidade de convivencia conviven persoas cunha discapacidade recoñecida igual ou superior ao 65% súmanse catro puntos máis por cada unha delas e o mesmo no caso de que sexa o solicitante, persoa individual, o afectado por ese grao de discapacidade.

Ás unidades de máis de 6 membros concédeselles a puntuación establecida para as de seis e dous puntos máis por cada membro adicional.

Os membros nados ou adoptados nos tres anos anteriores computan como un membro máis, e o mesmo criterio aplícase para situacións familiares semellantes (menores acollidos, supostos de reagrupamento familiar...).

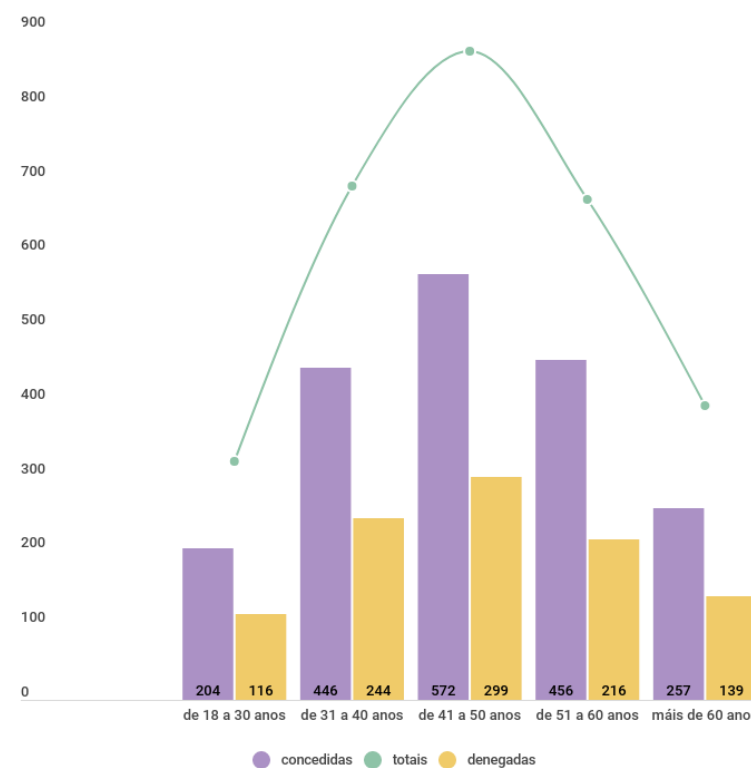
Unha vez resolta a convocatoria mediante acordo da Xunta de Goberno Local, notifícaselles a todas as persoas interesadas a resolución, estimatoria ou desestimatoria, das súas solicitudes (facéndose constar sempre a causa da denegación) e a partir dese momento, as beneficiarias disporán do prazo máximo de un mes para recoller os medios de pagamento da subvención (tarxetas sociais e cheques) e asinar os correspondentes documentos de entrega.

Tendo en conta a seu carácter de axudas sociais extraordinarias e as necesidades básicas e inmediatas que con elas téntanse satisfacer, o incumprimento inustificado dese prazo, por causa imputable á persoa beneficiaria, dá lugar á perda do dereito ó cobro da subvención.

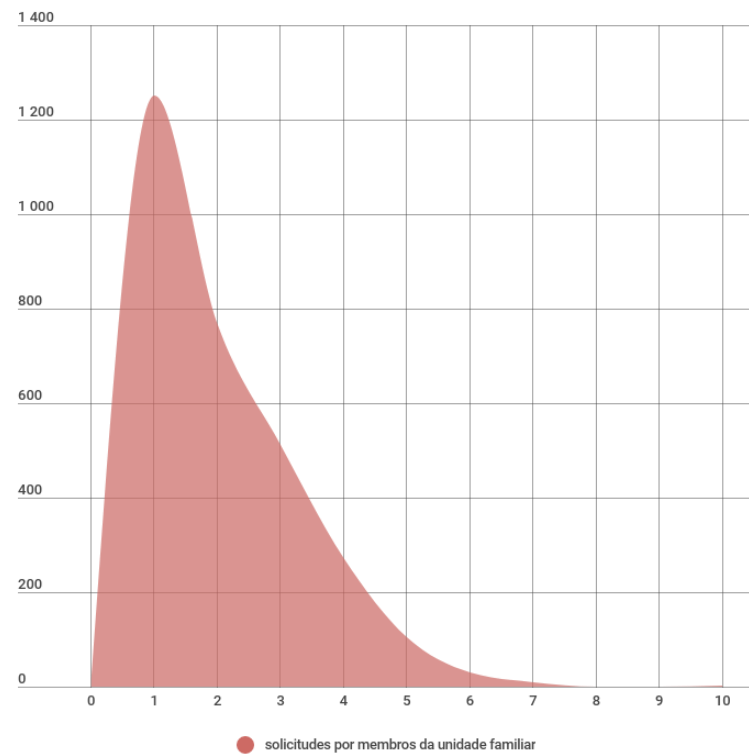
Resultados

As Axudas Extraordinarias a Familias para gastos de Aloxamento, Subministrados e alimentación tiveron un total de 2.964 solicitudes, das cales foron concedidas 1.937 (o 65,35%).

A maioría das persoas solicitantes foron mulleres (67,21%) con idades comprendidas entre os 31 e 50 anos (o 52,67%).

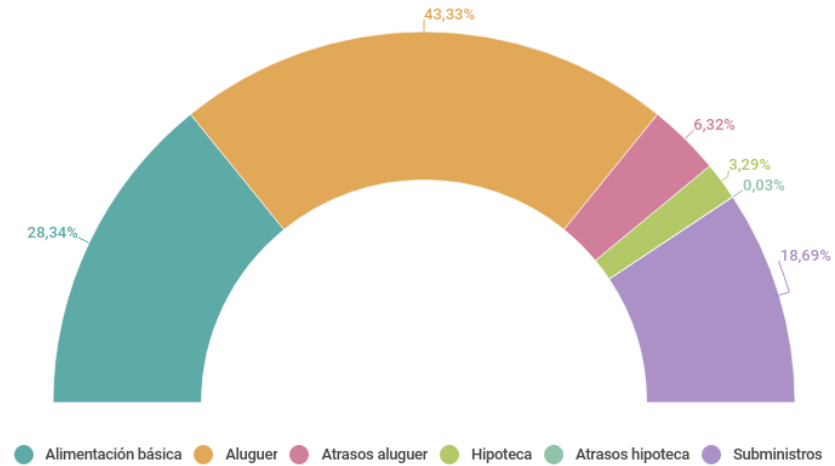

Entre as unidades familiares solicitantes destacaron as compostas por entre un e dous membros (o 68,12%).

Por nacionalidade, o 77,70 foron solicitadas por persoas con nacionalidade española, seguidas por outras nacionalidades como a romanese (3,78%), a senegalesa (2,94%) ou a portuguesa (2,43%).

Por conceptos, o 71,66% das axudas foron para gastos relacionados coa vivenda e o 28,34% para alimentación básica.

2.2.3 Programa de axudas municipais escolares de libros, material escolar e comedor

Descrición

Descrición e xustificación

O programa de axudas municipais escolares de libros, material escolar e comedor vai destinado ao alumnado de centros docentes públicos e privados concertados, de educación infantil (2ª etapa), educación primaria e educación secundaria obrigatoria, con enderezo en Vigo, para o curso 2018-2019.

As axudas van dirixidas, prioritariamente, a familias con dificultades socioeconómicas e dificultades en conciliar a súa vida familiar e laboral coa finalidade última de apoiar ás unidades familiares que non poden afrontar o custo do servizo.

Orzamento

O importe total autorizado para as subvencións foi inicialmente de 1.200.000€, aínda que coa posibilidade de incrementarse cos importes sobrantes do programa de axudas do exercicio anterior, sen necesidade dunha nova convocatoria ata 120.000 €.

O importe executado finalmente foi de 1.263.386,67€.

Programas subvencionables

Os programas subvencionables serán:

- Axudas para a adquisición de libros e material escolar para Educación Infantil (2ª etapa). No concepto de material escolar inclúese todo o material necesario para o desenvolvemento do curso académico en función das obrigas de cada colexio e as súas técnicas de aprendizaxe (mandilón, chándal, material informático e material funxible).
- Axudas para comedores escolares (de setembro a xuño, ámbolos dous incluídos) para alumnos/as matriculados/as nos niveis de Educación Infantil (2ª etapa), Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria, sempre que non cumpran os requisitos para acceder ás axudas de comedor dos centros docentes públicos non universitarios dependentes da Consellería de Educación da Xunta de Galicia con competencias en materia de educación.

Destinatarios

Os beneficiarios das axudas deben cumprir os seguintes requisitos:

- a) Que a unidade familiar de convivencia resida e estea empadroada no Concello de Vigo.
- b) Convivir cos/coas alumnos/as para os que se solicitan as axudas.
- c) Con respecto á axuda de comedor, débese contar con praza no centro. De non ser así, aínda tendo concedida a axuda, non se fará efectiva.
- d) Que os/as alumnos/as para os/as que se solicitan as axudas estean matriculados/as ou teñan reserva de matrícula en centros públicos ou con concerto, en segunda etapa de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria.
- e) Ter presentada a solicitude e o resto da documentación necesaria durante os prazos estipulados.
- f) Que a capacidade económica da unidade familiar de convivencia non exceda do 75% do IPREM, que equivale ao 100% do subsidio básico da RISGA, equivalente a 4.840,56 € anuais.
Para estes efectos, considerarase que a capacidade económica será o resultado de deducir dos ingresos netos os gastos xustificadas en concepto de aluguer ou amortización de hipoteca para compra da vivenda que constituía o seu domicilio habitual (sempre e cando ningún membro da unidade de convivencia dispoña en propiedade de outro ben inmovible), ata un máximo de cincocentos euros ó mes (500€/mes) dividido polo número de membros que integran a unidade familiar.
- g) Que os centros educativos para os que se solicita a axuda estean situados no termo municipal de Vigo.

Acceso ao servizo

As persoas interesadas presentan as súas solicitudes a través do Rexistro Xeral municipal, nos Centros de Servizos Sociais Municipais ou por calquera dos medios previstos legalmente.

O programa de axudas para comedores escolares conta con dúas modalidades de acceso, a modalidade A, que se refire ás solicitudes presentadas no prazo ordinario e, con carácter excepcional, unha modalidade B, co fin de dar protección ás situacións carenciais ou excepcionais do alumnado xurdidas unha vez pechado o prazo ordinario da presentación de solicitudes e resoltas as axudas.

Organización do servizo

Con carácter xeral, as solicitudes valoráronse tendo en conta a renda per cápita dos ingresos do ano 2017 dos compoñentes da unidade familiar de convivencia, se ben, nos casos acreditados de deterioro da capacidade económica da unidade familiar, considérase a do primeiro trimestre do ano 2018.

Para os efectos do cálculo, compútanse por dous os membros da unidade familiar que teñan unha discapacidade igual ou superior ao 33%, ata un máximo de dous membros ou cando o/a solicitante fose vítima de violencia de xénero.

A lista de concesión faise por orde inversa ó da contía da renda per cápita da unidade familiar, de menor a maior. No caso de igualdade de ingresos, concédese por maior número de membros da unidade familiar.

Axudas de libros e material escolar

A contía para libros e material escolar en Educación Infantil (3, 4 e 5 anos) foi de 85,00 € por alumno/a. O pagamento destas axudas realízase dunha soa vez contra a presentación, por parte da persoa beneficiaria, da factura xustificativa orixinal do gasto realizado.

Axudas de comedor

A axuda municipal de comedor, por mes e alumno/a, é dun máximo de corenta e un euros (41 €), agás nos meses de decembro e abril (con menos días lectivos), que é de vinte e oito euros con setenta céntimos (28,70 €).

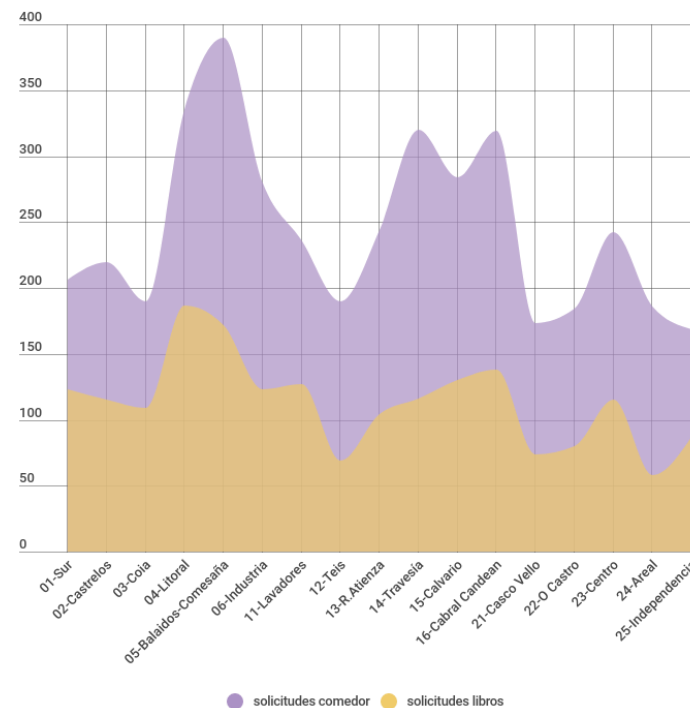
As axudas concédense ás familias e pagaranse aos centros, que actuarán como entidades colaboradoras, asumindo o compromiso de xestionar a aplicación dos fondos de acordo coa súa finalidade e de comunicar mensualmente a utilización do servizo de comedor polo alumnado beneficiario, así como as baixas e os traslados, ao Departamento de Benestar Social co obxectivo de reaxustar as axudas de comedor ao longo do curso escolar.

Resultados

As axudas municipais escolares de libros, material escolar e comedor foron solicitadas por un total de 3.535 familias para 4.659 alumnos e alumnas, o que fai unha media de 1,32 alumnos ou alumnas por familia.

O importe total das axudas ascendeu á cantidade de 1.263.386,67€ (105.230,00 euros para as axudas de libros e material escolar e 1.158.156,67 euros para as de comedor).

Por zonas, as UTS con maior número de solicitudes de axudas para libros foron Litoral (187), Balaídos-Comesaña (172) e Cabral Candean (138). Nas axudas de comedor foron Balaídos-Comesaña (390), Litoral (336) e Travesía (320).

Axudas de libros e material escolar

A modalidade de axudas para libros e material escolar tivo 1.927 solicitudes, das que foron aceptadas o 66,17% (1.275), das que foron finalmente abonadas 1.238 e 37 causaron baixa por non recoller o cheque no prazo establecido.

Por tipo de centro, o 50,65% das solicitudes foron de alumnado de centros públicos e o 49,35% de centros concertados.

Solicitudes por tipo de centro

	total	%	alumnado
Centro público	830	43,07%	1.008
Centro concertado	951	49,35%	1.360
Escola de Educación Infantil	145	7,52%	145
Instituto Educación Secundaria	1	0,05%	1
total	1.927	100,00%	2.514

Entre as aceptadas, o reparto por idade foi tamén bastante equilibrado

Por idade

	nº	%	importe
Educación Infantil 3 anos	370	29,89%	31.450,00 €
Educación Infantil 4 anos	434	35,06%	36.890,00 €
Educación Infantil 5 anos	434	35,06%	36.890,00 €
total	1.238	100,00%	105.230,00 €

A principal causa de denegación foi superar os ingresos (67,24%). Outras foron non axustarse aos niveis subvencionables, de Educación Infantil (24,88%) ou non estar a unidade familiar empadroada na cidade (6,93%).

Axudas de comedor

A modalidade de axudas para comedor tivo 4.169 solicitudes, das que foron aceptadas o 78,46% (3.271). Causaron baixa posterior por diferentes motivos 329 alumnos/as. As axudas repartíronse entre o alumnado pertencente a 67 centros escolares.

Por tipo de centro, o 65,39% das solicitudes foron de alumnado de centros privados concertados,

Solicitudes por tipo de centro

	total	%	alumnado
Centros públicos	1.377	33,03%	1.833
Centros concertados	2.726	65,39%	2.978
Escolas de Educación Infantil	60	1,44%	150
Instituto Educación Secundaria	6	0,14%	10
total	4.169	100,00%	4.971

Por último, as causas de denegación máis frecuentes foron superar os ingresos (82,33%), non cumprir a unidade familiar o requisito de estar empadroada no Concello de Vigo (9,01%) ou a incompatibilidade co Decreto 132/2013 (5,93%).

_03 SERVIZOS E PROGRAMAS DESTINADOS AOS COLECTIVOS DE INFANCIA E FAMILIA

3.1 Programa Socio Educativo e de Apoio Familiar (PSEAF)

Descrición do servizo

Descrición e xustificación

O Programa de Intervención Familiar concíbese como un servizo educativo e psicosocial de prevención e apoio personalizado, dirixido ás familias (especialmente a aquelas que se atopen nunha situación de vulnerabilidade) e á toda a comunidade. Ten como finalidade a promoción da autonomía familiar, o desenvolvemento integral das súas potencialidades e a súa participación activa como protagonistas do seu cambio a partir dun proceso construído conxuntamente coas familias, as/os profesionais e os axentes da comunidade.

O PIF atende as problemáticas apareladas a situacións de risco e de conflito social articulando unha intervención interdisciplinar que favoreza procesos normalizadores para os nenos e as nenas e a súas familias, levando a cabo ademais unha intervención preventiva que impida o posible agravamento do problema detectado.

Orzamento: Trátase dun servizo integramente asumido, xestionado e financiado polo Concello de Vigo, dotado con 550.412,39 €.

Obxectivos

- Reforzar, estimular e potenciar os recursos persoais das familias, as súas capacidades e habilidades para o correcto desenvolvemento das funcións parentais, fomentando a educación en igualdade e a corresponsabilidade.

- Pór á disposición das familias atención psicolóxica, recursos e itinerarios socioeducativos.
- Favorecer a integración, promoción e participación das familias ou unidades de convivencia en todos os ámbitos da vida comunitaria.
- Previr e atender as situacións que provoquen vulnerabilidade ou risco social, con especial atención aos menores de idade.
- Promover espazos de encontro de nais e pais enfocados á formación compartida e mellora da educación familiar.

Destinatarios

O programa diríxese con carácter xeral ás familias e unidades de convivencia voluntaria con funcións análogas á familiar, con atención prioritaria a aquelas en situación de maior vulnerabilidade ou dificultade, ben pola presenza de menores en situación de risco ben pola existencia de déficits nas habilidades para o coidado ou na cobertura das necesidades básicas dos seus membros.

Acceso ao programa

Se ben as propias familias ou unidades de convivencia poden cursar unha solicitude a través do Rexistro Xeral do Concello, a maioría delas prodúcese a proposta das traballadoras sociais do Concello ou doutros servizos e recursos como o Servizo de Menores da Xunta de Galicia, a Fiscalía, os centros escolares, os centros de saúde, xulgados, etc.

En todo caso, o acceso ao programa require da aceptación da familia, da valoración e proposta da UTS de referencia e a aprobación da coordinadora municipal responsable do programa.

Organización do servizo

Xestión municipal e contrato de prestación de servizos adxudicado inicialmente por acordo da Xunta de Goberno Local de 13 de xuño de 2012 (BOPPO nº 37, do 21/02/2013) por catro anos e prórroga aprobada o 23 de setembro de 2016 ata que se produce a nova adxudicación, aprobada por acordo da Xunta de Goberno Local de 14 de agosto de 2018 (BOPPO nº 192, do 04/10/2018), pasando a denominarse Programa Socio Educativo e de Apoio Familiar (PSEAF).

Recursos humanos

O programa conta coa responsable municipal do Servizo de Infancia e Familia que coordina un equipo técnico formado por distintas persoas: dúas traballadoras sociais, dúas psicólogas, unha administrativa, dez educadoras sociais, unha coordinadora e persoal de apoio na coordinación e xestión do servizo, en temas laborais, en prevención de riscos laborais, en calidade, etc.

Dende novembro de 2018, o equipo de traballo vese completado cos seguintes profesionais para as actividades de reforzo educativo, lecer e tempo libre: dous educadores de rúa, catro educadoras sociais e unha mediadora intercultural.

Áreas de intervención

O programa oriéntase á intervención no ámbito familiar, con especial atención aos menores en situación de risco. Intervén, por tanto, en dous ámbitos diferenciados:

1. Na prevención de **situacións de risco en menores**. Entendendo por situación de risco, aquela que prexudique o desenvolvemento persoal

ou social do menor e que non acade a gravidade suficiente para xustificar a súa separación do núcleo familiar.

2. Na **atención socio-familiar** ás unidades familiares que presenten problemáticas e que necesiten apoio para a súa resolución.

O traballo coas familias persegue a potenciación dos factores de protección que existen nas mesmas, minimizando na medida do posible os factores de risco, aínda que, en ocasións a intervención se limita á realización de informes sociais e/ou técnicos solicitados polos servizos sociais do Concello ou por outras administracións.

Logo, no traballo coas familias poden distinguirse á súa vez as seguintes **áreas**:

- Área de convivencia familiar, que comprende tanto a organización e economía familiar coma a dinámica familiar.
- Área de educación, que inclúe o axuste ao medio escolar, a educación en valores e a colaboración na execución e seguimento das medidas acordadas pola administración autonómica en materia de menores.
- Área de saúde, que contén distintos ámbitos coma a alimentación, a hixiene, a prevención de enfermidades e a planificación familiar. Mención especial merece o ámbito da saúde mental, que conta coa unidade de apoio psicolóxico.
- Área laboral, que engloba tanto a formación, coma a consecución e mantemento do emprego.
- Área de participación na comunidade, que ten coma fin a convivencia veciñal e a relación coas asociacións veciñais ou do Concello.
- Área de ocio e tempo de lecer, na que se traballa co obxectivo de promover alternativas socioeducativas no tempo de ocio.

Resultados

Poboación participante

Participaron un total de 341 familias distintas, formadas por 1.191 persoas, das que 509 eran menores. As familias sen menores representaron o 12,3% do total.

Tipoloxía familiar

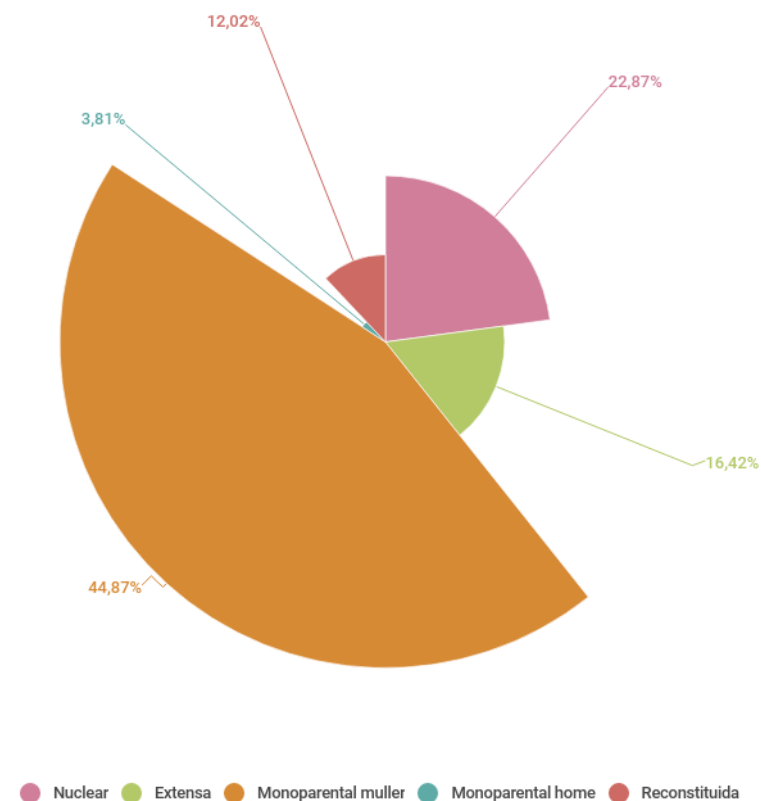
No programa teñen cabida todo tipo de familias, diferenciando catro tipos distintos a efectos de clasificación:

- Nucleares: formadas por unha parella e os seus fillos, se os houbera.
- Monoparentais: son aquelas compostas por unha soa persoa, ou un só proxenitor e os seus fillos. Poden ser monoparentais homes ou monoparentais muller.
- Extensas: son as constituídas por varias xeracións: avós, netos, fillos, tíos, etc.
- Reconstituídas: formadas por unha parella que tivo anteriores relación e convive con fillos de distintas unións.

Tipos de familia

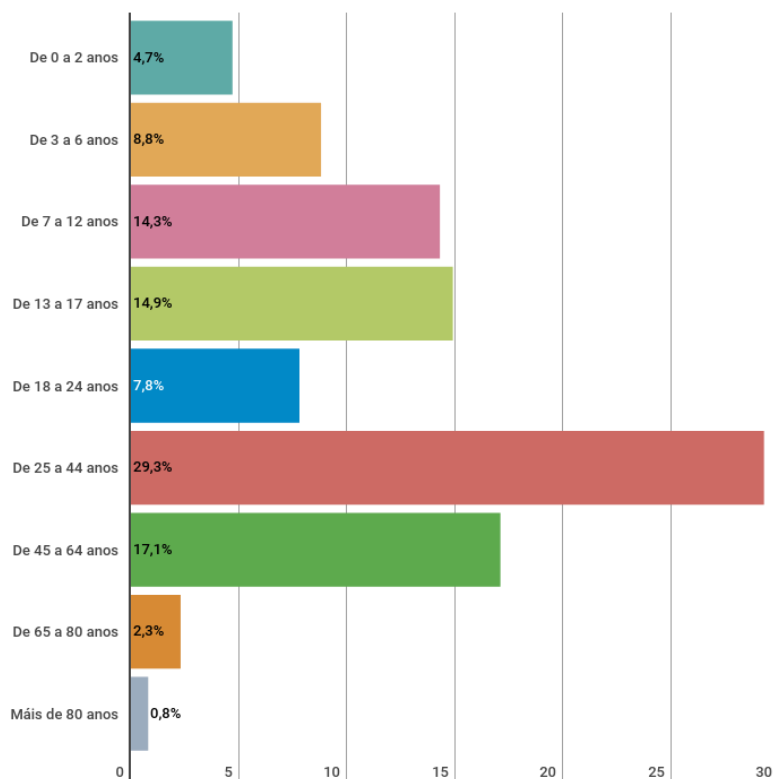
	nº familias	% sobre o total	nº menores	% sobre o total	nº familias estranxeiras	% sobre o total	nº total persoas
Nuclear	78	22,9%	99	19,4%	24	33,8%	260
Extensa	56	16,4%	95	18,7%	7	9,9%	261
Monoparent. muller	153	44,9%	221	43,4%	32	45,1%	429
Monoparent. home	13	3,8%	20	3,9%	0	0,0%	38
Reconstituída	41	12,0%	74	14,5%	8	11,3%	203
Total	341	100%	509	100%	71	100%	1.191

Coma nos últimos anos, o prototipo de familias usuarias do PIF é o de unha familia monoparental de muller, con un ou dous fillos a cargo, sen traballo, que vive en réxime de aluguer, con un nivel cultural baixo, unha situación económica precaria e con frecuentes patoloxías médicas.

Idade das persoas usuarias

Predominan os proxenitores de mediana idade con fillos adolescentes, coa seguinte distribución por idade:

Procedencia e perfil cultural das familias

Das 341 familias do PIF, o 79,2% son españolas, entre as que merecen mención especial pola súa representatividade no programa as familias de minorías étnicas (14 familias).

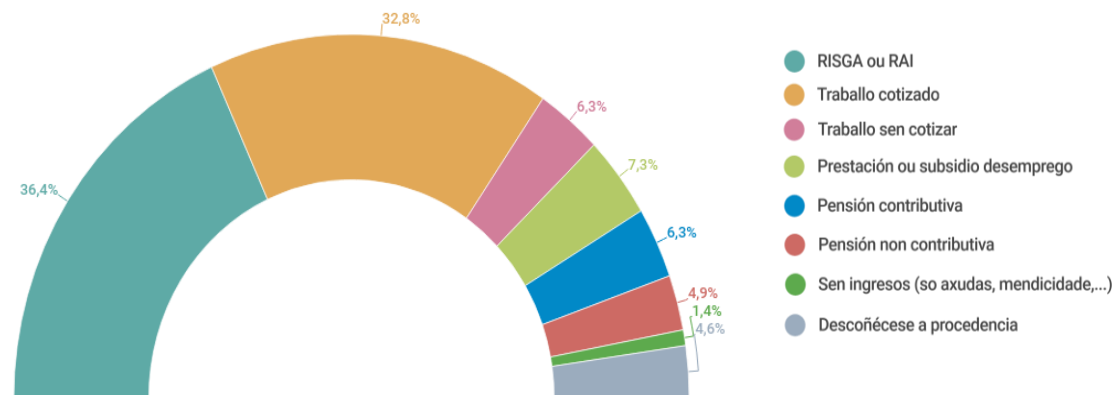
As familias de orixe estranxeira representan o 20,8% do total, 71 familias de vinte unha nacionalidades distintas. Entre elas destacan as familias que proveñen de América do Sur e América Central (que representan o 60,6% do grupo) e as de orixe romanés (o 21,1%).

Situación económica e laboral

Os ingresos das unidades familiares proveñen en moitos casos de axudas como a RISGA (Renda de Inclusión Social Galega) ou a RAI (Renda Activa de Inserción), que son percibidas polo 36,4% das familias. Ademais o 23,2% das familias é apoiado con alimentos por algún tipo de entidade e o 8,9% ten que procurarse de prendas de vestir de balde.

Mentres, só 112 familias (o 32,8%) teñen algún membro de alta na Seguridade Social.

Estes datos motivan que na maioría das familias un dos obxectivos a traballar sexa a incorporación ou reincorporación ao mercado laboral a través de derivacións e acompañamentos a entidades que ofertan distintos cursos formativos.

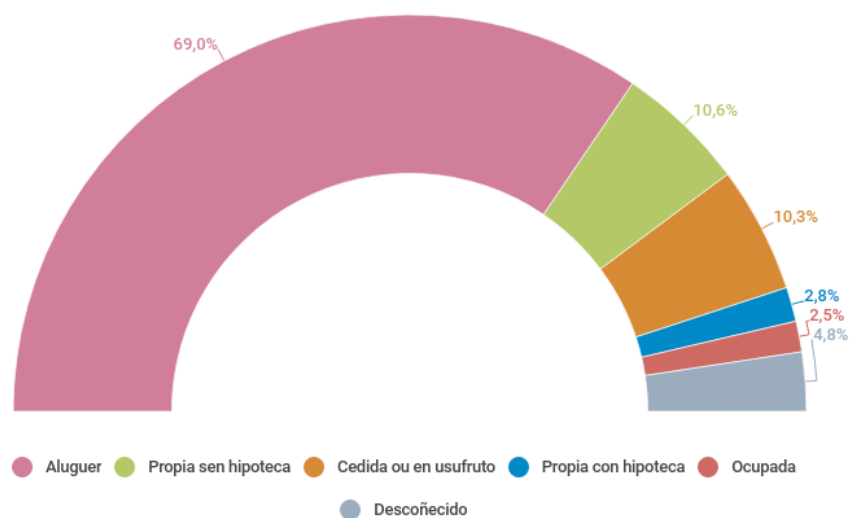

Vivenda

A falta de recursos de moitas familias implica que en ocasións non podan acceder ou manter unha vivenda con condicións de habitabilidade mínimas, polo que nestes casos é necesario facer intervencións encamiñadas a paliar o máis posible esta situación.

É de destacar que o 3,8% das familias non teñen unha vivenda coas condicións adecuadas de habitabilidade por deficiencias na estrutura, falta de subministros básicos, etc. e moitas outras teñen dificultades para presentar garantías ou mesmo facer fronte aos pagos, polo que en moitas ocasións teñen que ser apoiadas polos Servizos Sociais. Así e todo, no 2018 vivíronse 5 procesos de desafiuzamento.

Os distintos réximes de tenencia foron:

Educación

En termos globais o nivel cultural das familias usuarias do PIF é baixo, sendo frecuentes as persoas que non acadaron a educación básica. Os casos de adultos analfabetos ou que teñen graves dificultades para ler e escribir detectados este ano foron 19. Ademais, 8 das familias estranxeiras amosaban dificultades co noso idioma.

No referente aos menores en idade de escolaridade obrigatoria é frecuente atopar fracaso ou abandono escolar.

Desde o PIF leváronse a cabo coordinacións cos centros escolares e derivacións á escola de adultos e as distintas entidades que ofertan servizos de alfabetización, castelán e apoio escolar.

Saúde

A análise da saúde dos usuarios do PIF revela un alto número de patoloxías médicas, moitas veces sen un diagnóstico preciso ou un seguimento adecuado:

- O 27% ten algún membro con enfermidade crónica que require tratamento.
- O 15,8% ten algún membro con minusvalía recoñecida.
- O 29,9% ten algún membro afectado por problemática de saúde mental.
- O 6,2% non acude ás revisións médicas ou so acude de forma esporádica.
- O 7% ten algún membro que acude a algún dispositivo de desintoxicación.

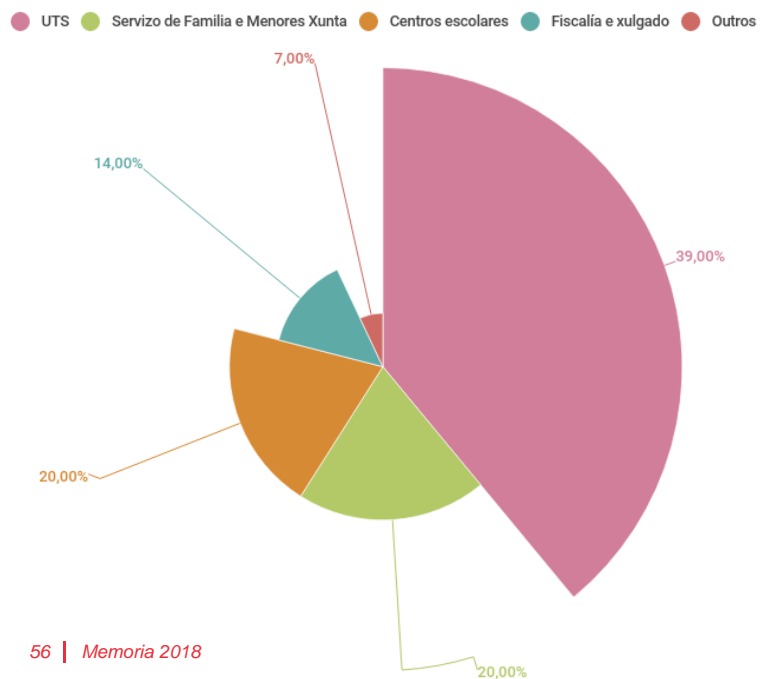
Acceso ao programa

Incorporacións

No ano 2018 tiveron lugar 173 adxudicacións (119 novas incorporacións e 54 reaperturas) coas seguintes valoracións iniciais:

Valoración inicial

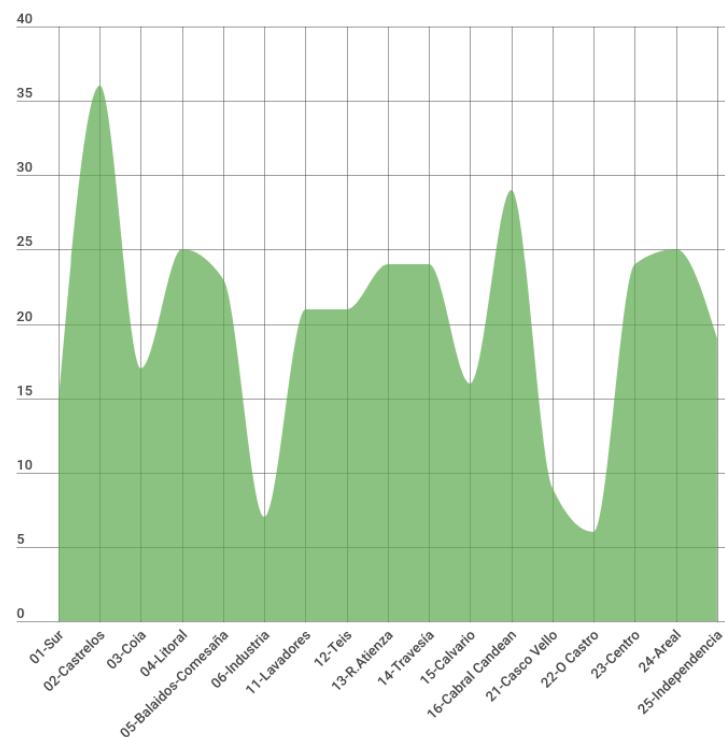
	nº de expedientes
Intervención educativa	92
Intervención psicolóxica	21
Intervención psicoeducativa	1
Realización informes sociais ou valoracións	59
Total altas	173

.Procedencia

A maioría das intervencións proveñen das UTS (o 39,3%), seguidas polo Servizo de Familia e Menores da Xunta (20,2%) e os centros escolares (19,6%).

En canto ás zonas de procedencia, as UTS con máis derivacións foron Castrelos (con 36) e Cabral Candeán (29) e as que menos Industria (7) e O Castro (con 6).

Tipos de actuacións

Durante o ano 2018 tiveron lugar 5.754 actuacións presenciais:

Tipos de actuacións

	nº de actuacións
Visita domiciliaria	3.076
Entrevista despacho	904
Seguimento Centros Educativos	194
Centros saúde	150
Recursos sociais	849
<i>Atención Primaria</i>	<i>735</i>
<i>Servizo Menores</i>	<i>98</i>
<i>Outros</i>	<i>16</i>
Acompañamentos a xestións	581
Total	5.754

Coordinacións con Servizo de Menores da Xunta de Galicia

Das 341 familias coas que se traballou, 125 tiñan tamén expediente aberto no Servizo de Menores da Xunta de Galicia.

A maioría das veces foi o Servizo de Menores quen solicita a inclusión da familia no PIF, se ben, en ocasións detéctanse situacións que poñen en perigo a integridade ou benestar dalgún menor que fan necesario a súa comunicación a ese Servizo.

Ao longo do 2018, realizáronse 29 derivacións por este motivo que derivaron en diferentes actuacións do Servizo de Menores e, en concreto, na adopción de medidas de protección como a asistencia a un centro de día (en 9 ocasións) ou a tutela ou garda dos menores (en 6 ocasións).

Coordinacións con outras entidades

Desde o PIF producíronse 273 derivacións a 39 entidades distintas, entre as que cabe mencionar Cruz Vermella, Cáritas, o Centro Planificación Familiar, Parroquias da cidade, Asociación ASDEGAL, Asociación Stop, Asociación Érguete, Asociación Vida Digna, Hoy por ti, etc.

O Concello mantivo no primeiro semestre de 2018 un convenio de colaboración coa Asociación Xuvenil Abertal e a Asociación Plan Comunitario de Teis do que se beneficiou directamente o PIF (os proxectos preventivos Xinxin e Ludopam, con actividades de apoio escolar e ocio e tempo libre).

Problemáticas

Os motivos da inclusión das familias no PIF foron:

Motivos iniciais de intervención

	nº de expedientes
Falta de habilidades parentais	17,4%
Problemas de conduta nos menores	16,2%
Sospeitas de trato inadecuado	15,0%
Dificultades de integración	8,0%
Solicitud de informe de seguimento dunha medida	6,9%
Absentismo escolar	6,4%
Atención sanitaria inadecuada	5,2%
Conflitos entre os proxenitores	4,6%
Posible transtorno mental	4,0%
Conflitos familiares	3,5%
Falta de apoios externos	3,0%
Falta de habilidades sociais	3,0%
Situación vital estresante	2,3%
Vivenda inadecuada	2,3%
Necesidades básicas dos menores non cubertas	1,1%
Falta de habilidades para as actividades da vida diaria	1,1%
Total	100%

Tendo en conta a entidade demandante, as derivacións desde as **UTS** foron, principalmente, por tres motivos (que sumaron o 59,5% das súas derivacións): a “falta de habilidades parentais”, “problemas de conduta dos menores” ou “dificultades de integración”.

O **Servizo de Familia da Xunta** fixo as súas demandas tamén en base a tres circunstancias distintas (que suman o 85% das derivacións): “sospeitas de trato inadecuado”, “solicitud de informe de seguimento dunha medida” ou “falta de habilidades parentais”.

Por último, os **centros escolares** fundamentan o 85% das súas demandas en catro motivos: “absentismo escolar”, “problemas de conduta”, “sospeitas de trato inadecuado” ou a “falta de habilidades parentais”.

Polo que respecta ás **reaperturas**, aínda que maior parte prodúcese por empeoramento da situación tras o peche do expediente (e na maioría dos casos polos motivos xa mencionados), cabe destacar que o 41% o foron solicitudes de informes sociais por diversos motivos.

Tempos de permanencia

Sen considerar as baixas nas que non se chegou a iniciar a intervención, o tempo de permanencia medio das familias foi de 11,5 meses, aínda que dependendo da unidade de traballo asignada os tempos varían considerablemente, como se expón a continuación.

Tempo de permanencia

	unidade de traballo social	unidade de educación social	unidade de psicología
de 0 a 6 meses	99,0%	18,0%	8,0%
de 7 a 12 meses	0,0%	22,0%	38,0%
de 13 a 24 meses	1,0%	39,0%	38,0%
de 25 a 36 meses	0,0%	16,0%	8,0%
máis de 36 meses	0,0%	5,0%	8,0%
Total	100%	100%	100%

Tempo de permanencia na unidade de traballo social.

É a unidade onde menos tempo soen permanecer as familias. Das 60 baixas tramitadas, interveuse efectivamente con 55 familias, sendo o tempo medio de permanencia de 1,5 meses, e o tempo máximo de 20 meses. A elaboración efectiva de informes sociais representou o 76% dos casos, cunha duración media de 32 días dende a data de alta.

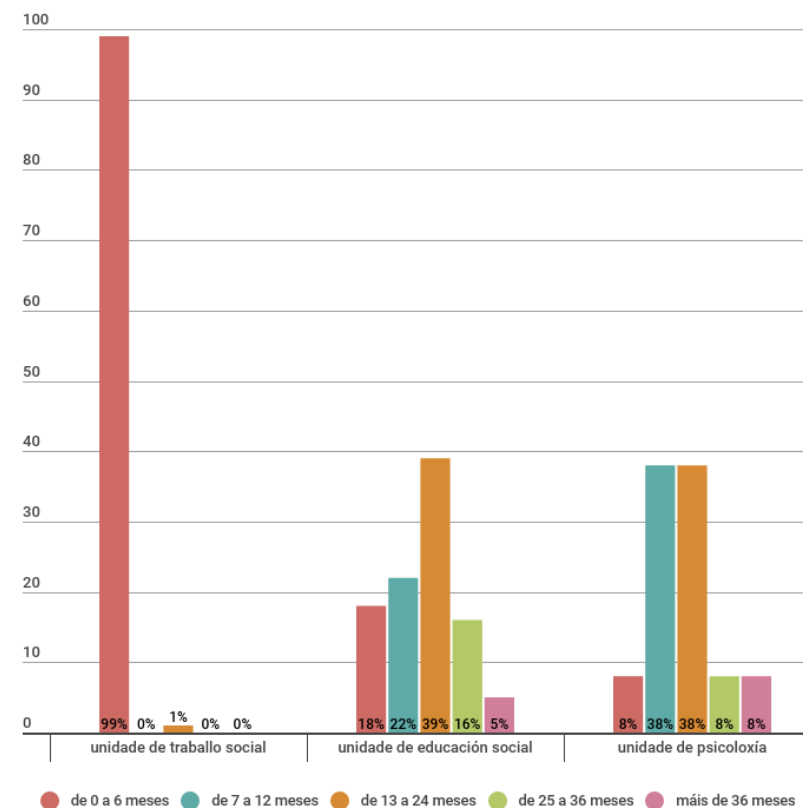
Tempo de permanencia na unidade de educación familiar.

O groso das intervencións no PIF concéntrase nesta unidade na que houbo 91 peches de expediente nos que se chegou a intervir con 86

familias. O tempo medio de permanencia foi de 1 ano e 4 meses, sendo o tempo máximo de permanencia de 3 anos e 9 meses.

Tempo de permanencia na unidade de psicología.

A unidade con menos expedientes. Das 31 baixas interveuse con 24 familias, cunha permanencia media de 17 meses.

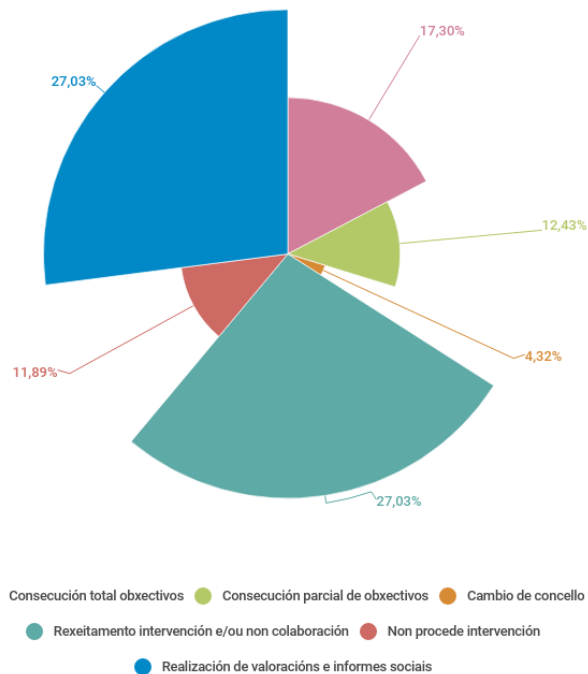

Baixas no programa

No 2018 causaron baixa no programa de intervención familiar 185 expedientes. O cese das familias sempre é unha tarefa conxunta e acordada coa traballadora social de referencia e os motivos para a tramitación dunha baixa son diversos.

Dun lado, pode producirse pola obtención de certos resultados, ben pola consecución total ou parcial de obxectivos ou pola realización do informe ou valoración social demandados.

E doutro, tamén se produce cando se interrompe ou non se chega a comezar a intervención, ben polo rexeitamento ou non colaboración por parte da familia, ben por outras causas como un cambio de concello ou casos nos que non procede intervención porque os motivos da alta desapareceron ou que se están a utilizar outros recursos análogos.

A análise dos motivos amosa que as baixas por consecución de obxectivos alcanzaron o 29,7% e as orixinadas na realización de informes e valoracións o 27%, o que, en suma, resulta o 56,8% do total.

Os casos nos que non se chegou a comezar a intervención (ben por rexeitamento, por cambio de concello ou por que non procedía a intervención) alcanzaron o 9,2% (17 expedientes).

Outras actividades do programa

Nos meses de xullo e agosto desenvolvéronse dous obradoiros de ocio socioeducativos para os que se contrataron a seis educadoras sociais.

O obxectivo destas actividades foi servir como apoio ao resto de actuacións de intervención sociofamiliares e comunitarias, facilitando os coidadores alternativas de ocio e educación en valores.

Participaron neles 62 nenos e nenas en xullo e 48 en agosto, con idades entre 6 e 12 anos, pertencentes a familias usuarias dos servizos sociais do Concello de Vigo.

3.2 Programas de apoio escolar, reforzo educativo, ocio e tempo libre

3.2.1 Programa Ludopam Teis

Descrición do servizo

O LudoPam Teis é un programa realizado polo Plan Comunitario de Teis en colaboración coa Concellería de Política Social que trata de conseguir a normalización necesaria para o desenvolvemento global e efectivo dos nenos e nenas a través do apoio pedagóxico e lúdico-social.

Obxectivos

- Fomentar a adquisición e desenvolvemento de habilidades sociais (de comunicación, de relacións interpersoais...) e instrumentais (de organización, de resolución de problemas e toma de decisións...) vinculadas co rendemento escolar e a vida cotiá.
- Evitar na medida do posible a inadaptación e a exclusión social dos e das menores, artellando unha intervención interdisciplinar que favoreza procesos normalizadores.
- Ofrecer un recurso adaptado ás novas necesidades das familias traballadoras ou con cargas familiares.
- Ofrecer un espazo de xogo e interacción social e un servizo de atención controlada aos e ás menores, creando ambientes de participación e diversión.

Orzamento: 8.696,00 €

Destinatarios

Nenos e nenas de 6 a 12 anos, que acoden aos centros educativos públicos do barrio de Teis, en situación de risco e ás súas familias.

Acceso ao programa

A través da derivación dos servizos sociais do Concello de Vigo.

Organización do servizo

Os participantes podían asistir ao programa preferentemente todos os días de luns a venres, ou como mínimo dous días por semana, respectando as posibles actividades lúdico-educativas-deportivas complementarias.

Os días de asistencia consensuáronse coas familias e quedaron estipulados no momento da inscrición e tiveron preferencia para participares os nenos e nenas que xa participaran en edicións anteriores, buscando unha evolución a medio prazo cun seguimento continuado dos casos.

A metodoloxía empregada apostou principalmente polo carácter participativo e grupal, estruturándose as sesións en dous momentos

diferenciados. Por unha banda, un tempo para a realización de tarefas de índole educativo-curricular e, por outra banda, o desenvolvemento de dinámicas e actividades lúdico-sociais.

Para a realización das tarefas de apoio educativo precísase dunha distribución en pequenos grupos e en espazos diferenciados conforme ás idades, necesidades e peculiaridades de cada un dos e das participantes. Así, a cada un dos tres grupos formados correspondeulle unha educadora de referencia.

O equipo de traballo estivo composto por unha coordinadora técnica (Diplomada en Traballo Social), unha educadora (Diplomada en Educación Social) e a colaboración puntual dun Pedagogo terapeuta (asesor educativo parte da equipa do PCT).

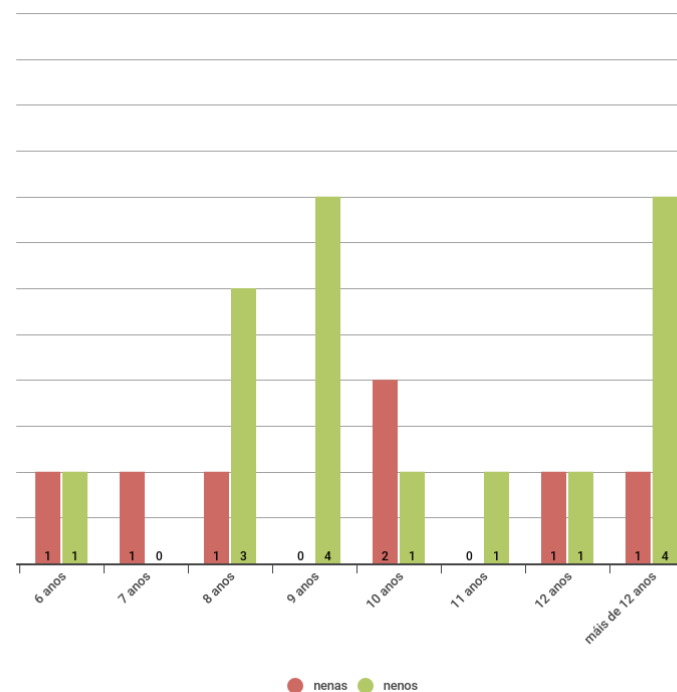
Resultados

O programa funcionou ata xuño de 2018, participando no curso escolar 17/18 un total de 15 rapaces e 7 rapazas (15 persoas inscritas desde a pasada edición e 7 novas incorporacións).

A selección fíxose cun proceso de derivación e priorización conxunto entre os servizos sociais e as responsables do programa, contando coa inestimable colaboración dos centros educativos que aportaron información sobre os casos, así como, no caso do Programa de intervención familiar, coas educadoras familiares de referencia.

As derivacións procederon, nun 86,4%, das UTS de Travesía e Teis.

Por idade, a táboa amosa unha distribución compensada:

Por centros escolares, destacan as participacións do CEIP Frián Teis e os Colexios Possumus e Monterrey.

Participantes por centro educativo

		%
CEIP Frián Teis	5	22,7%
CPR Possumus	4	18,2%
CPR Monterrey	4	18,2%
CEIP Santa Tegra	2	9,1%
CEIP Vicente Risco	2	9,1%
CEIP San Salvador de Teis	2	9,1%
CEIP Paraixal	1	4,5%
IES ROU	1	4,5%
CEIP O Pombal	1	4,5%
Total	22	100%

As actividades desenvolvidas xiraron entorno a dúas áreas de actuación, empregando en todos os casos a lingua galega como lingua vehicular.

Na área de apoio escolar:

- Tarefas escolares.
- Reforzo Adaptado.

Na área lúdico-educativa:

- Estratexias e xogos que fomenten a educación en valores.
- Obradoiros de Habilidades Sociais.
- Dinámicas e xogos cooperativos.
- Xogos de promoción da igualdade.
- Estratexias e obradoiros que fomenten o uso do galego.
- Obradoiros Medioambientais: Coidado das plantas, control do uso da auga...
- Obradoiros de xogos populares.
- Obradoiros: Cartel na elaboración das normas, disfraces de entroido,...
- Festas en datas sinaladas: Nadal, Entroido, aniversarios e fin de programa.
- Saídas: ao entorno próximo (parque do barrio das Flores, instalacións deportivas do IES ROU, parque de agrupación San Pablo, pozo comunal de Gondesende, CEIP Paraixal...) e fóra do barrio (Balaídos, Aldán).

3.2.1 Programa Xinxín

Descrición do servizo

Programa que se leva a cabo dende o ano 2000 con diferentes localizacións pero sempre centralizado na sede de Abertal, no que se enmarcan accións dirixidas a favorecer o desenvolvemento integral dos rapaces e rapazas en situación de risco e coas que se procura a mellora da súa calidade de vida, trabando sobre o espazo de intervención social existente entre a detección dun menor nunha situación de risco social e as medidas de protección de Menores da Xunta de Galicia para que os e as menores, na medida do posible, reeduquen a súa conduta e non sexa necesario o internamento.

Trátase dun proxecto en colaboración, que non ten sentido sen o traballo en rede con outras entidades, que vai máis aló da simple derivación, e que persegue o traballo coordinado.

Participan no Xinxín: o Servizo de Infancia do Concello de Vigo, os equipos de orientación dos centros educativos de referencia e o Programa Espabila da Fundación Xoán Soñador.

Orzamento: 12.000 €

Obxectivos:

- Ofertar plataformas de integración desde o tempo libre a menores en situación de risco social, que favorezan procesos normalizadores para o menor.
- Desenvolver programas de actividades educativas encamiñadas a dar un apoio educativo específico a menores en situación de demanda de estes servizos.
- Compensar socio-educativamente para incrementar as capacidades dos nenos e nenas, mozos e mozas co fin de facilitar a súa integración social e evitar a caída na exclusión, marxinación e inadaptación.
- Detección precoz de situacións familiares, persoais e sociais que supoñan unha desvantaxe socio-educativa dos participantes.

Destinatarios

Menores de 6 a 17 anos en situación de risco social.

Acceso ao programa

Derivación dos servizos sociais do Concello de Vigo.

Organización do servizo

O programa conta con dúas liñas de acción: as actividades normalizadas de educación no tempo libre e as accións específicas de apoio educativo.

O esquema básico do día de actividade conta con:

- Un momento de apoio escolar (de luns a xoves 16:00 a 17:30h.), tempo para o estudo e a realización das tarefas escolares no que se pretende crear hábitos de estudo e foméntase a autonomía na realización das tarefas e preparación dos exames, potenciando a propia responsabilidade respecto aos estudos e obrigas.
- Un tempo de lecer (de 17:30 a 18:00h.) autoxestionado polos participantes e supervisado polos animadores.
- E a ludoteca (de 18:00 a 19:00 h.), enfocada a traballar mediante o xogo, as habilidades sociais, a cooperación, a xestión das emocións e os valores universais.

Ademais, ofrécense bolsas de participación (gratuíta ou becada), para favorecer que os e as participantes no programa podan acceder a todas as actividades (con invitacións a excursións, desconto en campamentos, participación nas actividades de Alternativa Vaivén os sábados pola mañá, etc.).

O programa realízase en tres sedes para posibilitar o acceso ó servizo a familias de distintos barrios da cidade: a sede de Abertal, a UTS Rivera Atienza e a UTS Coia e na última semana antes das vacacións de Nadal faise unha actividade conxunta entre as tres sedes na que participan as familias.

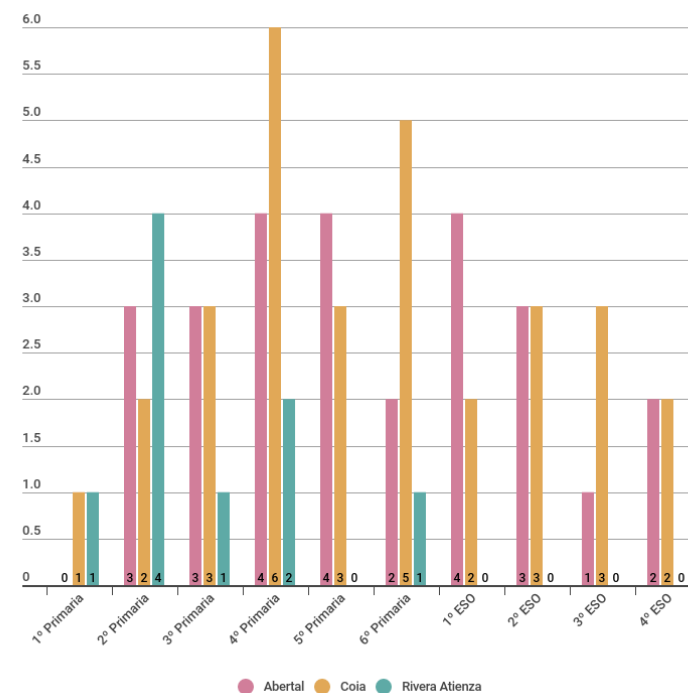
Para o seu desenvolvemento, o programa contou coa participación de dez persoas voluntarias (dúas delas do SVE), dúas persoas en prácticas e tres profesionais contratados.

Resultados

Participaron no programa un total de 65 nenos e nenas de entre 6 e 17 anos, 26 na sede de Abertal, 30 na UTS Coia e 9 na UTS Rivera Atienza. O 52,3% foron nenas e o 66% cursaban entre 2º e 6º de Primaria.

Participantes por sexo

	Abertal	Coia	R. Atienza	total
nenas	15	15	4	34
nenos	11	15	5	31
Total	26	30	9	65

3.3 Programas e convenios con entidades sociais

3.3.1 Programa CaixaProInfancia

Descrición do servizo

O Concello de Vigo participa no programa CaixaProInfancia, unha iniciativa da Obra Social "La Caixa" dirixida á infancia en situación de pobreza económica e vulnerabilidade social coa finalidade de promover e apoiar o seu desenvolvemento dun modo integral, favorecendo e apoiando as políticas de mellora da equidade, cohesión social e de igualdade de oportunidades para a infancia e as súas familias.

O 1 de abril de 2016 asinouse un convenio de colaboración entre a Consellería de Política Social, o Concello de Vigo e a Fundación "La Caixa" para o desenvolvemento deste programa, comprometéndose o Concello a apoiar o proxecto a nivel institucional, así como a colaborar na súa implementación no municipio.

Obxectivos

- Favorecer o desenvolvemento das competencias do neno, nena e adolescente e a súa familia, que permitan mellorar os seus procesos de inclusión social e autonomía.
- Promover o desenvolvemento social e educativo do neno e da nena no seu contexto familiar, escolar e social.
- Desenvolver e implementar un modelo de acción social e educativa integral que contribúa a mellorar as oportunidades de desenvolvemento social e educativo dos nenos e nenas e as súas familias.

Destinatarios

Nenos, nenas e adolescentes de entre 0 e 16 anos cuxas familias, en situación de pobreza económica relativa ou extrema, sexan susceptibles de estar ou están en proceso de atención e/ou acompañamento social e presentan carencias nas súas necesidades sociais.

Organización do servizo

Para o seu desenvolvemento constituíronse unha **mesa institucional** onde participan representantes das institucións implicadas e unha **mesa técnica** formada polas entidades colaboradoras, conxuntamente con outros axentes sociais públicos e privados.

Por parte do Concello participa un responsable técnico con competencias en materia de Servizos Sociais.

O territorio elixido para desenvolvelo é o formado polas UTS (Unidades de Traballo Social) da zona de Rivera Atienza e o Calvario por terse detectadas problemáticas de familias en situación de vulnerabilidade e menores en situación desfavorecida.

O programa artículase en diferentes subprogramas específicos que pretenden incidir nunha mellor educación e saúde dos nenos, as nenas e as súas familias: Reforzo educativo, Educación non formal e tempo libre, Apoio educativo familiar, Atención psicoterapéutica persoal e familiar e Promoción da saúde.

Resultados

Participaron no CaixaProinfancia 50 familias e 111 nenos, nenas e adolescentes.

En concreto, recibiron **reforzo educativo** individual un total de 71 nenos e nenas. 41 de Primaria e 30 de Secundaria.

No servizo de **atención psicoterapéutica persoal e familiar** catro familias con adolescentes recibiron terapia familiar e dous adolescentes asesoramentos puntuais.

En canto á **educación non formal e tempo libre**, 50 nenos e nenas asistiron ás colonias urbanas e 10 familias a obradoiros educativos familiares.

3.3.2 Programa Vacaciones en Paz. Convenio coa entidade “Asociación Solidariedade Galega co Pobo Saharai”

Entidade colaboradora

A Asociación Solidariedade Galega co Pobo Saharai (SOGAPS) é unha entidade que ten entre os seu fins promover o entendemento e o desenvolvemento dos vínculos de amizade entre os pobos galego e saharai, auspiciar iniciativas que favorezan o intercambio cultural, social, económico e político e propiciar e desenvolver proxectos de asistencia humanitaria e de cooperación co pobo saharai.

Obxectivo do convenio

A Concellería de Política Social colabora con SOGAPS no desenvolvemento do “Programa Vacacións en paz”, que posibilita o desprazamento de nenos e nenas saharais desde os campamentos de refuxiados de Tindouf (Alxeria) ata a nosa cidade para seren acollidos por familias viguesas durante os meses de xullo e agosto.

O obxectivo do acollemento familiar temporal é evitar a estancia dos nenos e nenas nos campamentos durante os meses de verán, nos que se acadan temperaturas de máis de 50º no deserto, ofertándolles unha alternativa de lecer e tempo libre e facilitándolles asistencia médica e alimentación.

Orzamento: 60.000 €

Organización do servizo

As vacacións en paz preséntanse nun marco de solidariedade e axuda desinteresada co fin de propiciar unha estancia agradable e humanamente ricas aos nenos e nenas saharais.

A Asociación conta con convenios co SERGAS e distintas entidades que cubran as distintas necesidades médicas dos nenos e nenas, especialmente as relacionadas coa vista.

Estes nenos e nenas naceron nos campamentos de refuxiados saharais situados desde hai máis de 41 anos na zona da Hamada alxeriana en Tindouf, preto da fronteira alxeriano-Saharai. Desde o punto de vista afectivo, España representa algo especial para os saharais polos lazos históricos, culturais e humanos e, de feito, os saharais pertencen á comunidade de hispano-falantes e aínda conservan o español como segundo idioma.

Entre os requisitos para acoller a un neno ou nena saharai dentro do programa Vacacións en Paz está a formación previa, impartida pola Asociación. Nos campamentos de Tindouf realízanse igualmente xornadas formativas para as familias biolóxicas dos menores que viaxarán a Galicia no verán, para transmitir a realidade cultural, económica e social en Galicia e concienciar sobre os obxectivos reais do programa “Vacacións en Paz”.

Formar ás familias nun uso adecuado das tecnoloxías, evitar que viaxen nenos obrigatoriamente e axudar e preparar ao neno para a súa integración na familia acolledora e na contorna, son puntos fundamentais para o bo funcionamento do programa.

No 2018 SOGAPS acolleu a 326 nenos e nenas en Galicia, 68 deles no Concello de Vigo.

_04 SERVICIOS E PROGRAMAS DESTINADOS A PERSOAS EN SITUACIÓN DE EXCLUSIÓN RESIDENCIAL E/OU SITUACIÓN DE VULNERABILIDADE SOCIAL

4.1 Centro Integral de Inclusión e Emerxencia Social (CIIES)

Descrición

Descrición e xustificación

O Centro Integral de Inclusión e Emerxencia Social (CIIES) do Concello de Vigo configúrase como un centro de atención integral para persoas sen fogar, en situación de exclusión social e/ou emerxencia social que persigue realizar unha intervención social de calidade que permita ás persoas mellorar a súa calidade de vida, procurar contextos que faciliten a inserción socio-laboral e atender situacións puntuais de emerxencia social.

Orzamento

O CIIES é financiado integramente polo Concello de Vigo, sendo o orzamento executado no 2018 de 775.321,80 €.

Obxectivos

- Atender as necesidades básicas (aloxamento, alimentación, asistencia e atención especializada) das persoas afectadas por situacións valoradas de exclusión social ou en risco de exclusión.
- Proporcionar atención puntual en situacións de emerxencia sobrevida.
- Ofrecer solucións de carácter integral que permitan ás persoas usuarias desenvolver verdadeiros procesos de inclusión de carácter permanente a fin de acadar maiores niveis de integración e normalización social en cada caso ou un maior control do deterioro noutros casos.

- Abordar desde a perspectiva da integración ou inclusión social a situación das persoas que non poden conservar ou acceder a un aloxamento axeitado e permanente que proporcione un marco estable de convivencia, xa sexa por razóns económicas ou outras barreiras sociais, ou ben porque presentan dificultades persoais para levar unha vida autónoma.

Destinatarios

Persoas maiores de idade e menores de 65 anos que acrediten a súa identidade e se atopen nalgunha das seguintes situacións:

- Que carezan de aloxamento e de recursos económicos suficientes.
- Que sexan válidas para o desenvolvemento das tarefas da vida diaria (AVD).

Con carácter excepcional e autorización previa da Dirección Municipal, poderán acceder ao servizo persoas que non cumpran os requisitos de idade e autonomía.

Acceso ao programa

As vías de acceso e certos requisitos de admisión varían en función de cada un dos servizos do CIIES aínda que, de xeito xeral, o acceso prodúcese ben por solicitude directa da persoa usuaria, ben por derivación desde os Servizos Sociais Comunitarios Básicos, outros servizos ou programas do propio CIIES ou doutras entidades e institucións.

Organización do servizo

Tipo de xestión

Xestión municipal e contrato de prestación de servizos mediante contrato adjudicado a CRUZ ROJA ESPAÑOLA por acordo da Xunta de Goberno Local do 11 de novembro de 2016 por un prazo de catro anos e un prezo de 3.101.287,24 € (coa posibilidade de dúas prórrogas dun ano cada unha). O anuncio de formalización publicouse no BOPPO nº 148, do 04/08/2016.

Recursos humanos

O CIIES dispón dun equipo interdisciplinar co obxecto de ofrecer unha intervención especializada e adaptada as capacidades e necesidades das persoas usuarias.

O equipo está composto polas seguintes persoas: unha coordinadora, tres traballadoras sociais, tres educadoras, dous psicólogas, oito técnicas de integración social, catro limpadoras, catro conserxes e un auxiliar.

Ademais, o servizo require dun traballo en rede cunha coordinación áxil, constante e fluída, tanto cos Servizos Sociais Comunitarios Básicos como coas entidades e recursos que traballan con persoas en situación de exclusión social e/ou sen fogar na cidade.

Instalacións

As instalacións do CIIES contan con máis de 2.000m² distribuídos en tres plantas e un amplo patio de arredor de 1.600 m². O acceso realízase pola rúa Jacinto Benavente e o horario de funcionamento desenvólvese ininterrompidamente, as 24 horas do día, os 365 días do ano; con horarios concretos segundo o tipo de servizo ou centros.

Ademais, o CIIES conta tamén cun piso destinado ao programa de transición á vida autónoma.

Oferta de servizos

- Servizos relacionados coa resposta inmediata:
  - Albergue
  - Comedor social
  - Atención social continuada
  - Unidade de hixiene
  - Sala de lecer
  - Equipo de rúa
- Servizos relacionados coa inclusión:
  - Programa de atención diúrna
  - Centros de acollida e inclusión
- Servizos transversais:
  - Traballo coa contorna
  - Servizo de empadramento e enderezo postal
  - Servizo de consigna
  - Servizo de apoio no acceso á vivenda
  - Apoio na mediación familiar
  - Servizo de establecemento de chamadas
  - Intervencións complementarias

Programas e resultados

Poboación participante

O número de persoas atendidas nos diferentes servizos do CIIES no ano 2018 ascendeu a 1.195, cos perfís recollidos na seguinte táboa.

Uso dos servizos

	homes			mulleres			totais			nº persoas usuarias diferentes			
	españóis	estranxeiros	total homes	% españólas	estranxeiras	total mulleres	% españólas	% estranxeiras					
albergue	386	232	618	82,40%	95	37	132	17,60%	481	64,13%	269	35,87%	750
comedor social	434	239	673	81,67%	112	39	151	18,33%	546	66,26%	278	33,74%	824
PAD	27	7	34	79,07%	8	1	9	20,93%	35	81,40%	8	18,60%	43
piso básico	17	1	18	72,00%	6	1	7	28,00%	23	92,00%	2	8,00%	25
piso de transición	6	0	6	100,00%	0	0	0	0,00%	6	100,00%	0	0,00%	6
unidade de rúa	130	71	201	81,71%	34	11	45	18,29%	164	66,67%	82	33,33%	246
CASC	11	7	18	62,07%	9	2	11	37,93%	20	68,97%	9	31,03%	29
Total usuarios dif.	613	373	986	82,51%	152	57	197	16,49%	765	64,02%	430	35,98%	1.195

4.1.1 Servizos de resposta inmediata

► Albergue

É un centro para o aloxamento e manutención por un período limitado de tempo. Dispón de 38 prazas (30 para varóns e 8 para mulleres). Está aberto os 365 días do ano de 20:00 a 09:30 horas.

O acceso é voluntario e as prazas asígnanse por orde de chegada, aínda que cando o número de usuarios pendentes de acceder é superior ás prazas dispoñibles, a asignación realízase por valoración técnica do equipo do CIIES.

Pola contra, cando quedan prazas sen ocupar debido a incidencias ou ausencias puntuais esas prazas repártense diariamente entre os usuarios que desexan acceder, seguindo o criterio de preferencia para os usuarios de maior idade. É o que se denomina *CAMA O*.

As persoas usuarias poden facer uso do servizo por un período máximo de 10 días e logo deste tempo teñen que permanecer 10 días fora do recurso para volver a aloxarse ou ben acceder por *CAMA O* cando sexa posible. Se a persoa se ausenta sen xustificación será motivo de baixa e non poderá acceder ata transcorridos 10 días ou mediante *CAMA O*.

Dentro das excepcións do servizo pódese valorar a prórroga de estada sempre que se cumpran as seguintes condicións:

- Que a ocupación do Albergue permita atender a prórroga.
- Que o tempo que se solicita sexa limitado (máximo 1 mes).
- Que se prognostique que a situación que motiva a solicitude se solucione co tempo de prórroga no Albergue.

Poboación participante

Fixeron uso do recurso un total de 596 persoas, 413 usuarias novas.

O perfil máis frecuente foi o de homes (o 84%), de idades comprendidas entre os 45 e 54 anos (o 28,5% dos homes e o 45,3% da mulleres), sen ingresos e con algunha patoloxía engadida.

Por idade, seguen os tramos de persoas entre 35 a 44 anos (25,8% dos homes e 26,3% das mulleres) e de 25 a 34 anos (23,3% e 25,3% respectivamente).

Por nacionalidade, a maioría foron de orixe nacional: o 62,33% no caso dos homes e o 67,37% das mulleres.

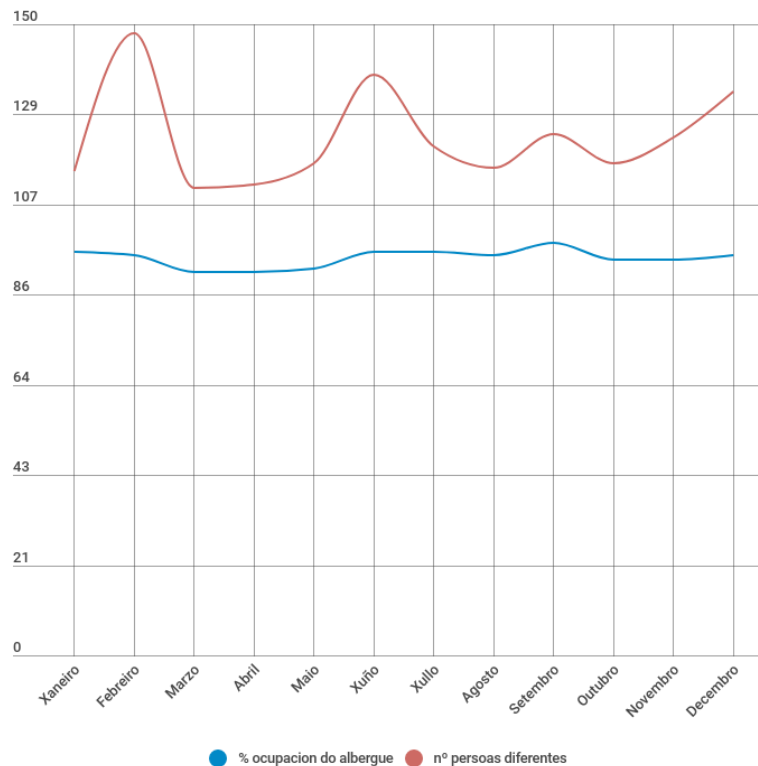
Persoas usuarias do albergue

	nacionalidade española	nacionalidade estranxeira	total	%
homes	312	189	501	84,06%
mulleres	64	31	95	15,94%
total	376	220	596	100%
	63,1%	36,9%	100,0%	

Volume asistencial

A ocupación media anual foi do 94,81%. Os meses de maior afluencia de usuarios diferentes foron febreiro (148) e xuño (138), se ben os de maior volume de ocupación foron setembro (98,33%) e xuño (96,92%).

Os de menor asistencia de usuarios diferentes foron marzo (111) e abril (112), que tamén foron os de menor ocupación co 91%.

► Comedor social

Trátase dun establecemento no que se ofrece o servizo de xantar os 365 días do ano en horario de 12:30 a 15:00 horas. Dispón de 70 prazas mixtas.

Os menús consisten nun primeiro e segundo prato, máis sobremesa, cun plan de menús que garanten unha dieta equilibrada e, diariamente, realízanse menús especiais para casos de prescrición médica. Nas datas festivas ofrécense comidas especiais.

O acceso é voluntario: pode realizarse solicitando praza directamente no Centro, por derivación interna ou de recursos externos. A reserva de praza realizase ata as 14:30 horas e despois desta hora, se é necesario, dáselle a praza a outra persoa pendente de acceso.

As persoas usuarias poden facer uso do servizo por un máximo de 10 días. Logo deste tempo teñen que permanecer 10 días fora do recurso para volver. Se a persoa usuaria se ausenta do servizo sen xustificación é causa de baixa e non pode volver a acceder ata transcorridos 10 días.

As prazas asígnanse por orde de chegada ou por valoración técnica do equipo do CIIES (con prioridade de acceso para todas aquelas persoas con menores recursos económicos).

Dentro das excepcionalidades do servizo pódese valorar a prórroga por tempo limitado sempre que se cumpran as seguintes condicións:

- Que a ocupación do Comedor Social permita atender a prórroga.
- Que o tempo que se solicite sexa limitado (máximo un mes).
- Que se prognostique que a situación que motiva a solicitude se resolucione co tempo de prórroga no Comedor Social.

Poboación participante

Durante o ano 2018, fixeron uso de comedor 806 persoas diferentes, dos que 352 foron altas novas.

O perfil mais frecuente foi o de homes (81,67%) de nacionalidade española (o 66,5% dos homes e o 75,5% das mulleres).

Persoas usuarias do comedor

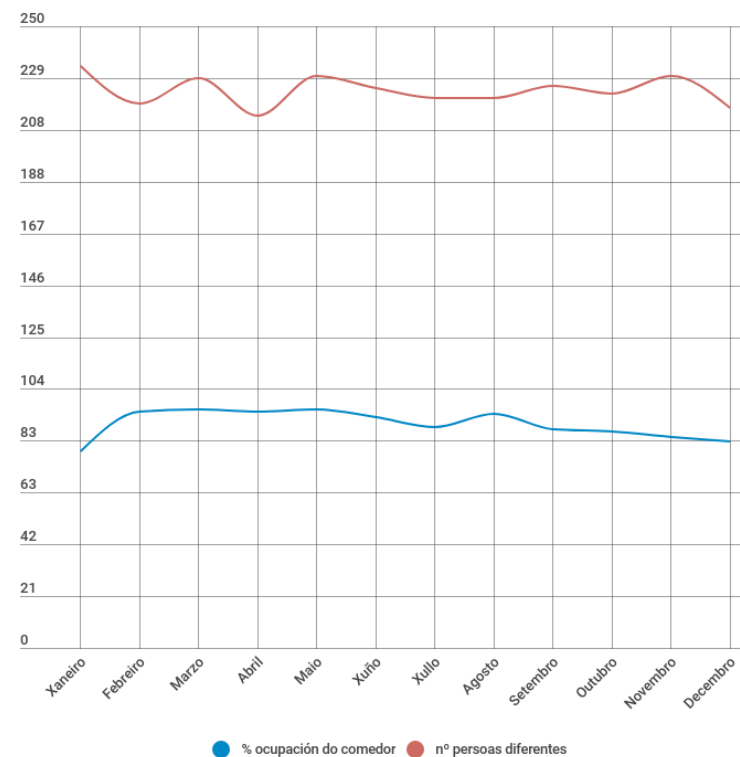
	nacionalidade española	nacionalidade estranxeira	total		%
homes	425	234	659		81,76%
mulleres	111	36	147		18,24%
total	536		270	806	100%
			66,5%	33,5%	100,0%

Volume asistencial

A ocupación media anual do comedor foi de 90,91%.

Os meses de maior afluencia foron xaneiro (234), marzo e maio (230) e os de maior volume de ocupación marzo e maio (96%).

Os de menor asistencia de usuarios diferentes foron abril (214) e decembro (217), e os de menor ocupación, xaneiro (79%) e decembro (83%).

► **Atención social continuada** Servizo complementario ós demais recursos, no que se presta atención social de 15:00 a 22:00h, e que dispón dun teléfono para emerxencias sociais (986 29 42 80) as 24 horas, os 365 días do ano. Préstase atención a necesidades básicas e urxentes das persoas en situación ou risco de exclusión social ou vulnerabilidade.

No caso de que as demandas expresadas non poidan ser cubertas polo CIIES, pola súa tipoloxía, a persoa será informada, orientada e derivada ao recurso axeitado.

O obxectivo xeral do servizo de Atención Social Continuada é dar resposta a situación de urxencias sobrevidas, ofrecendo unha atención integral á persoa, que permita paliar dita situación nun breve espazo de tempo, e nos horarios nos que non están dispoñibles os Servizos Sociais de Atención Primaria.

Resultados

O número de usuarios diferentes atendidos no servizo de Atención Social Continuada dende Xaneiro ata Decembro é de 21 das cales 18 foron baixa con resolución.

► **Unidade de hixiene** Enténdese como aquel conxunto de dependencias e instalacións do CIIES nas que se prestan os servizos de duchas, lavandería e roupeiro. Están destinados ás persoas usuarias do CIIES e unha quenda libre para outras persoas que non podan cubrir de forma autónoma ditas necesidades, como as atendidas polo equipo de rúa.

Servizo de lavandería. Servizo de limpeza da roupa, persoal ou calzado.

Servizo de duchas. Espazos de aseo persoal diferenciados para cada sexo, nos que se facilita un kit de hixiene completo a cada persoa usuaria e o apoio profesional preciso nos casos de dificultades de mobilidade.

Servizo de roupeiro, para cubrir de maneira excepcional as necesidades de roupa e calzado que poden presentar as persoas usuarias, atópense ou non aloxadas.

Resultados

Fixeron uso do servizo de hixiene un total de 882 persoas diferentes. Delas 751 utilizaron tamén o albergue e outras 131 fixeron só uso dalgún servizo de hixiene.

Servizo de lavandería. 515 persoas diferentes. O 84,66% das persoas de albergue lavaron a súa roupa sen lista de espera, no mesmo día que o solicitaron. Ademais, utilizaron o servizo outras 79 persoas.

Servizo de duchas. 692 persoas diferentes, das que 97 no estiveron no servizo de albergue.

► **Sala de lecer** Consiste nun espazo onde as persoas usuarias dos diferentes servizos e unidades do CIIES poden pasar a mañá e a tarde nun horario complementario ao resto dos servizos. A sala conta con prensa, biblioteca, xogos de mesa, distintos tipos de materiais para o fomento dun ocio pedagóxico, televisión e equipo de música.

A sala é un recurso de baixa exixencia que procura ser punto de encontro e vía de acceso a outros servizos do CIIES, axustando os seus horarios para facilitar o uso de todos os servizos de forma continuada.

Resultados

Foi utilizada por 820 persoas diferentes, cunha media de 68 persoas ao día. O 84% homes, e o 68% españois. Por idade, o 86% tiñan entre 30 e 64 anos, sendo de destacar a asistencia de mulleres menores de 30 (o 14% do total de mulleres).

Ademais, dentro das actividades realizadas durante o ano 2018, cabe destacar o Cine Social (coa proxección dunha película ao mes), o festexo do Entroido, actividades de ocio ao aire como as Olimpíadas de Verán e o Gran xogo do lecer, ou a chocolatada do Nadal.

► **Unidade de rúa** Servizo de atención ao colectivo de persoas sen teito que se atopan na rúa. O seu obxectivo principal é garantir que todas as persoas que se atopan en situación de rúa reciban atención social, actuando como ponte entre a rúa e a rede de recursos específicos de atención a persoas sen fogar e loita contra a exclusión.

A súa actividade céntrase na detección, intervención e atención directa ás persoas sen fogar no medio aberto, persoas en situación de vulnerabilidade extrema e emerxencia social debido á permanencia neste medio.

Realízanse saídas diarias de detección, localización e seguimento, de luns a xoves en horario de 18.30 a 20.30, e os venres de 16.00 a 18.00h. As rutas estarán planificadas por zonas, e nestas realízase a intervención coas persoas que se detectan en situación de exclusión social, así como

os seguimentos das persoas coas que xa se iniciou contacto anteriormente.

Resultados

O equipo de rúa traballou cun total de 246 persoas diferentes (o 82% homes, e o 71% españois), detectando 34 novos casos de persoas sen fogar en situación de rúa.

Onda de frío Dispositivo activado do 5 ao 9 de febreiro, no que se intensificaron as saídas, realizando dúas rutas ao día (de 18.00 a 20.00h e de 20.00 a 22.15h) e poñendo a disposición das persoas a posibilidade de acceder a habitacións alugadas en hostais ou pensións se as camas de emerxencia non fosen suficientes.

Nas saídas localízanse a 24 persoas na rúa as que lles ofreceu roupa de abrigo (mantas, sacos de durmir) e algunha bebida quente. Durante o dispositivo 4 persoas acceden acompañados pola policía a unha cama de emerxencia, e 13 fano a través de cama O.

Reconto anual O II Reconto de Persoas Sen Fogar na cidade de Vigo realizouse o 11 de abril e contou cunha participación de 36 persoas entre o persoal do CIIES, persoas voluntarias e traballadores da Asemblea de Cruz Vermella.

Localízanse 113 persoas en diferentes espazos: na rúa (33), en casas ocupadas (19) e nos dous albergues da cidade (Hermandos Misioneros 25 e CIIES 36).

Ademais das persoas sen fogar da cidade, inclúese a detección de posibles localizacións (caixeiros, portais, casas ocupadas..). En total se rexistran 22.

4.1.2 Servizos relacionados coa inclusión

► **Programa de atención diúrna (PAD)** Programa socio-educativo de réxime diúrno dirixido a persoas que se atopan nunha situación de risco e/ou de exclusión social, sen fogar ou urxencia social, que presentan déficits ou carencias susceptibles de rehabilitación ou mellora proporcionándolles, entre outros, servizos de terapia ocupacional, autocoidado, habilidades sociais, ocio, educación para a saúde, atención psicosocial, intermediación ou prospección laboral, así como formación de carácter prelaboral adaptada ás características das persoas usuarias.

O acceso prodúcese por derivación dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos ou do propio CIIES.

Para permanecer nas actividades é imprescindible iniciar un proceso de intervención cun Plan de Atención Individual (PIA), se ben ábrese a porta á participación ocasional doutras persoas como medio de achegamento e coñecemento do recurso que permita un futuro compromiso de traballo.

Resultados

Participaron no programa un total de 105 persoas diferentes, 31 delas con PIA e 74 usuarias doutros servizos do CIIES.

Durante o ano realizáronse un total de 16 obradoiros diferentes con ocupacións variables: un 59% de participación nos obradoiros da área educativa, un 72% nos da área de saúde, 59% na área psicolóxica, 73% na área social e 75% nos de ocio e tempo libre.

Dos datos expostos extraese a dificultade que mostra o colectivo a comprometerse a un traballo a través de PIA e a participar de forma

continuada nos diferentes obradoiros. Polo este motivo, se optou por abrir a todos os usuarios do CIIES (albergue, comedor, sala de lecer...) a posibilidade de participar nas actividades que lle podan interesar. Deste maneira, conseguiuase que 74 persoas asistisen a obradoiros como cociña, videoforum, obradoiro solidario, teatro, autocontrol, e outros obradoiros especiais.

Este dato pon de relieve por unha banda, o interese por parte dos usuarios en ocupar o seu tempo de forma positiva. E por outra, a resistencia por parte dos mesmos a iniciar os trámites necesarios para solicitar a alta no servizo, así como o rexeitamento a adquirir un compromiso a longo prazo.

► **Centros de acollida e inclusión** Programa residencial temporal que, mediante unha actuación programada, ofrece oportunidades de axuste persoal e incorporación socio-laboral ás persoas en situación ou risco de exclusión social.

O Centro estrutura o seu traballo a través de dous programas:

- **Programa básico de acollemento e inclusión social**, no que as persoas usuarias reciben atención social, manutención e aloxamento de xeito estable por un período de tempo determinado (6 meses prorrogables), mentres participan nun proxecto de inserción encamiñado ao logro da súa incorporación social e laboral.

Finalizado o tempo de estadía e, en función do seu perfil, a persoa usuaria pode ser derivada a outro recurso específico, á

vida autónoma ou ben, se ten un perfil laboral e/ou formativo, ao Programa de Transición á Vida Autónoma.

O centro conta cunha capacidade de 11 prazas (5 para mulleres e 6 para homes) e para acceder ao programa é necesario:

- o Derivación dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos ou derivación do propio CIIES.
- o Ser maior de 18 anos e menor de 65
- o Presentar certa autonomía, aínda que se requira da presenza continua de apoio profesional.

Resultados

A porcentaxe de ocupación ao longo do ano foi do 83,33% e participaron no Piso Básico un total de 24 persoas, das cales o 87,5% acadan estabilidade económica.

Persoas usuarias do Piso Básico

	homes	mulleres	total
diferentes	18	6	24
baixas	13	3	16
altas	12	5	17
activas a 31/12/18	5	3	8

O 100% das persoas derivadas foron valoradas multidisciplinarmente e o 45,83% son valoradas a través de probas psicométricas.

As persoas que se atopan en busca de emprego foron derivadas a recursos específicos, acadando inserción laboral no 63,16% dos casos.

- **Programa de transición á vida autónoma**, recurso residencial de segundo nivel, que ofrece un aloxamento provisional de características normalizadas para favorecer a transición á vida autónoma.

Conta cunha capacidade de 8 prazas para varóns e vai destinado a persoas que, sendo vulnerables á exclusión social, contan con capacidade e posibilidades de inserción e normalización, con autonomía nas áreas de habilidades básicas da vida diaria (ABVD), habilidades sociais e na área económica.

A intervención neste Piso de Transición estrutúrase en catro áreas, nas que os usuarios van adquirindo coñecementos e habilidades cara a vida autónoma: formación e/ou busca activa de emprego, administración económica e busca de vivenda.

O acceso prodúcese mediante derivación externas ou do propio CIIES cando a persoa supera os obxectivos fixados no Piso Básico e ten perfil laboral, formativo ou formativo-laboral.

As persoas usuarias poden permanecer no programa durante un máximo de 6 meses sempre que cumpran as normas de réxime interno e o Plan de Atención Individual (PIA). A estada pode ser prorrogada de xeito excepcional ata un máximo dun ano.

Resultados

Participaron no Piso de Transición un total de 6 persoas, das cales o 80% manteñen o emprego. A porcentaxe de ocupación ao longo do ano foi do 50%, rexistrándose 3 altas (que viñan do piso básico) e 4 baixas.

O 66,67% das persoas usuarias son valoradas a través de probas psicométricas.

4.1.3 Servizos transversais

► Traballo coa contorna

Ademais da atención directa das necesidades básicas das persoas usuarias, o CIIES intervéñen no seu entorno comunitario tratando de favorecer a integración do servizo, a responsabilidade e o compromiso coa contorna a través de:

- Actividades destinadas a mellorar a relación coa contorna: mantendo contactos coas entidades e organizacións próximas
- Actividades destinadas ás persoas usuarias: con accións educativas que fomenten a participación na contorna.
- E, actividades de sensibilización: favorecendo o coñecemento do Centro con xornadas de portas abertas, obradoiros de sensibilización sobre a problemática das Persoas Sen Fogar (especialmente coa poboación adolescente nos centros educativos), etc.

Visitas guiadas

Co obxectivo dar a coñecer as instalacións e funcionamento dos diferentes servizos e programas do CIIES, e posibilitan á veciñanza e a poboación xeral a oportunidade de acercarse ao centro e coñecelo.

No transcurso do 2018 leváronse a cabo un total de 6 visitas (en xaneiro, abril, maio, xuño e novembro), cunha participación total de 60 persoas, maioritariamente traballadoras ou membros de entidades sociais, alumnas e profesoras de formacións relacionadas.

Obradoiros en centros educativos

Sesións nas que, dunha forma dinámica e participativa, as persoas asistentes achegáronse á problemática das persoas sen fogar, analizaron os estereotipos e prexuízos máis frecuentes e descubriron o traballo que se realiza dende o CIIES.

Desenvolvéronse catro obradoiros nos que participaron 94 alumnos e alumnas de 1º da ESO do IES Beade e 10 alumnos e alumnas do CEIP Eduardo Pondal.

A percepción dos departamentos de orientación e do propio alumnado foi moi positiva, mostrando gran interese e participación.

Xornada de portas abertas

No 2018 celebráronse dous encontros comunitarios que coincidiron coas xornadas de portas abertas do CIIES: dunha banda, a celebración da festa dos Maíos (o 16 de maio) e doutra, a festa de Magosto (o 13 Novembro).

Ambas actividades promoveron a inclusión das persoas sen fogar nunha convivencia saudable ofrecendo a posibilidade de que a veciñanza, as asociacións e entidades tanto da contorna, coma da cidade coñeceran o CIIES, as súas instalacións, programas e servizos.

En total participaron 95 persoas na celebración da festa dos Maíos e 146 persoas na celebración do magosto, destacando a implicación dos usuarios do CIIES, tanto na proposta de actividades coma na preparación (elaboración de materiais, limpeza e decoración do centro...) e na execución (participando activamente os días das celebracións).

Actividades conxuntas con outras entidades

Continuando co traballo iniciado no ano anterior, realízanse diferentes actividades como:

- Realización da ruta de senderismo “Senda Azul” na que participan 8 persoas usuarias do CIIES e 5 da Fundación Érguete.
- Visita á horta ecolóxica, na que participan 11 persoas do CIIES.
- Visita á exposición de Julio Verne na que participan 8 persoas usuarias do CIIES e 5 de APAMP.
- Visita á Vila Romana de Toralla, con 11 persoas usuarias do CIIES e 5 de Emaús Fundación Social.

Exposicións

A participación dos usuarios do CIIES na creación de diferentes obras artísticas ademais de favorecer o autocoñecemento, fomentar a expresión artística e mellorar as habilidades de comunicación, serve como ferramenta sensibilizadora cara á poboación.

Durante este ano realizáronse tres exposicións: no centro cívico de Teis, no Centro Cívico do Casco Vello e a exposición do Belén de Nadal na sede de Afundación.

Actividades lúdicas

Como alternativa de ocio saudable, promóvense actividades que fomenten encontros distendidos entre as persoas usuarias, xerando espazos de relación normalizadores. Entre outras: o reparto de entradas para ver os partidos de fútbol do Celta (para 86 persoas), a celebración dun Torneo de Rummi (5 persoas) ou as Olimpíadas de verán, coa participación de 16 persoas en actividades deportivas en distintas localizacións da cidade (pistas deportivas do Berbés, pistas de Samil...).

► Servizo de Empadramento e Enderezo Postal

Servizo que permite garantir o acceso aos dereitos e servizos sociais que requiran o empadramento na cidade, así como recibir correspondencia de todos os ámbitos: persoal, administrativo, médico, xudicial, etc.

Concíbese como un instrumento para posibilitar o asentamento e a estabilización persoal e territorial no marco dos procesos de intervención e garantir o acceso aos dereitos sociais pertinentes, como punto de partida de moitas estratexias de intervención.

Resultados

O servizo de Empadramento foi utilizado por 21 persoas e o de Enderezo Postal por 174. En ambos casos, foron nun 81% homes, sendo as persoas estranxeiras o 31% do total no Servizo de Enderezo Postal e apenas o 15% no de Empadramento. Por idade, o 90% tiñan entre os 30 e 64 anos se ben, é de destacar que o 25% das mulleres usuarias do empadramento eran maiores de 65 anos.

Persoas usuarias

	homes	mulleres	total
empadramento	17	4	21
enderezo postal	142	32	174

► **Servizo de consigna** Espazo onde as persoas usuarias do centro CIIES, persoas sen fogar, ou en risco de exclusión social, poden gardar as pertenzas persoais mentres pernoitan ou fan uso do Servizo de Comedor ou de Hixiene. O obxecto deste servizo é cubrir a necesidade de almacenaxe e custodia destas pertenzas.

► **Servizo de apoio no acceso á vivenda** Servizo dirixido ao acompañamento das persoas usuarias no proceso de procura de saídas residenciais autónomas: habitacións de aluguer, espazos en pisos compartidos ou pisos de titularidade propia, así coma alternativas residenciais adecuadas a cada caso en función das súas necesidades (comunidades terapéuticas, casas de acollida, centros residenciais para maiores...).

O obxectivo deste servizo é desenvolver itinerarios personalizados que contemplan o apoio profesional ambulatorio de intensidade variable co fin de facilitar no prazo de tempo máis breve posible o acceso das persoas usuarias a vivendas independentes.

Resultados

O número total de persoas diferentes que utilizaron o servizo foi de 103, dos que accederon a un aloxamento 48 (o 46%).

► **Servizo de apoio na mediación familiar** Servizo dirixido a fomentar intervencións en mediación familiar orientadas a interceder nas unidades familiares que derivaron en situacións de senfogarismo, co obxectivo de reparar a estrutura familiar.

Resultados

Realizáronse un total de 34 mediacións con 18 persoas diferentes.

► Servizo de establecemento de chamadas

Espazo pensado para que as persoas usuarias poidan manter contacto telefónico con familiares, recursos sociais, sanitarios e laborais, e residencias independentes. O obxectivo deste servizo é promover a continuidade e o establecemento de vínculos sociais.

Resultados

En total rexistráronse 1.577 chamadas.

► Intervencións complementarias

Servizos

		total
acompañamentos	<i>xurídico</i>	20
	<i>sanitario</i>	93
	<i>social</i>	77
atención psicolóxica		346
seguimento social		1.559

4.2 Programa de Inclusión Sociolaboral

Descrición do servizo

Descrición e xustificación

Os procesos de exclusión e inclusión social enténdense como unha debilitación e ruptura dos vínculos entre a persoa e a contorna social, que veñen determinados pola concorrencia de diversos factores de vulnerabilidade e/ou de exclusión. Son, polo tanto, procesos multidimensionais que deben ser abordados con medidas específicas de orde social e outras iniciativas complementarias e coordinadas que aseguren a inserción e a participación.

Neste sentido, o traballo constitúe unha das dimensións máis importantes nos procesos de inclusión, por dúas vías: dun lado, porque a remuneración do traballo é a principal vía para a obtención de rendas familiares e, doutro, porque a ocupación laboral constitúese como un importante mecanismo de participación social.

O programa de inclusión sociolaboral concíbese co obxectivo de combinar medidas de ingresos mínimos (como a RISGA) con outras actuacións orientadas a compensar déficits de capacitación, de sociabilidade e de axuste persoal, promovendo a inserción social e laboral deses colectivos en situación ou grave risco de exclusión social mediante a realización de itinerarios individualizados e integrais de inserción social.

Obxectivos

Por un lado, aumentar a participación no emprego dos colectivos máis arredados do mercado de traballo:

- Desenvolvendo medidas de acompañamento social e programas de capacitación e adquisición de hábitos sociais, laborais e de formación complementaria para as persoas en risco ou situación de exclusión social.
- Promovendo unha formación ocupacional adaptada ás características específicas das persoas pertencentes eses colectivos, e
- Establecendo unha coordinación operativa co sistema de servizos sociais para a identificación de persoas usuarias e a complementariedade dos procesos.

Doutro, mellorar os niveis educativos da poboación adulta, estimulando a súa reincorporación ao sistema educativo:

- Potenciando a participación das persoas analfabetas ou con baixos niveis de estudos nos programas de educación de persoas adultas.
- Adaptando as condicións de acceso e os horarios da oferta educativa para persoas adultas ás necesidades do alumnado.

Destinatarios

Persoas perceptoras da Renda de Integración Social de Galicia (RISGA) que, nos seus Itinerarios Personalizados de Inserción, teñan como obxectivo a integración formativo-laboral.

Acceso ao servizo

O equipos de inclusión social atenden ás persoas perceptoras da RISGA que son derivadas desde os servizos comunitarios básicos.

Organización do servizo

O modelo de intervención baséase na elaboración de itinerarios personalizados de inserción social e laboral (IPI), centrados nas competencias, destrezas, coñecementos profesionais e habilidades básicas das persoas participantes.

Os itinerarios non se conciben como lineais senón como procesos flexibles e adaptados, construídos polas persoas, o cal implica a necesidade dunha avaliación e seguimento continuos ao longo dos mesmos.

As fases da intervención con persoas son principalmente tres, todas elas consecutivas: a fase de acollida e construción do vínculo, a fase de desenvolvemento dos itinerarios de inserción e, por último, a fase de avaliación do proceso na que, se procede, a persoa causará baixa no programa.

O equipo de inclusión mantén unha coordinación constante e simultánea cos servizos sociais comunitarios, coas unidades técnico-administrativas

da RISGA (UTA), coas entidades encargadas de desenvolver programas específicos e coas entidades de iniciativa social colaboradoras.

Desta maneira os procesos de inclusión das persoas participantes consisten nun acompañamento programado e consensado que desenvolva capacidades (capital humano e empregabilidade) e/ou facilite oportunidades reais para que as persoas se sitúen en condicións de exercer os seus dereitos e participar plenamente da vida social.

En consecuencia as intervencións procurarán (ademais da capacitación básica, mellora da empregabilidade e inserción laboral), o desenvolvemento e axuste persoal, a motivación e corresponsabilización no proceso e a mellora da calidade do vínculo social, da autoimaxe e da identidade cultural a través de proxectos prelaborais, formativos, laborais e mixtos.

A Técnica de Inclusión convértese na profesional de referencia para as persoas usuarias pola súa maior dedicación ao proxecto e moitas veces funcionan tamén de filtro para as UTS.

Tipo de xestión Xestión municipal.

Recursos humanos Tres persoas técnicas de inclusión, nos Centros Municipais de Servizos Sociais de Rivera Atienza (que atende a 4 UTS), Coia (5 UTS) e Princesa (4 UTS).

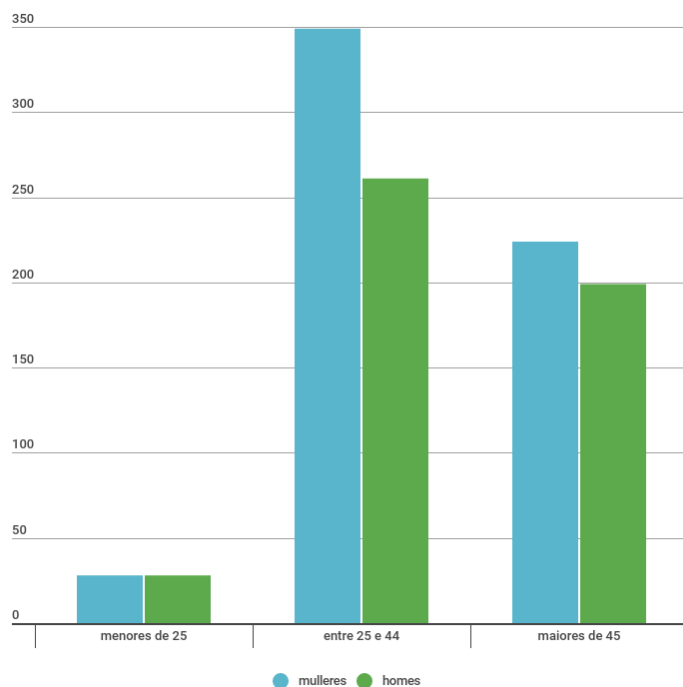
Resultados

Perfil das persoas participantes

En total, participaron 1.089 persoas, 601 das cales (o 55%) foron mulleres e 77 persoas (o 7%) tiñan algunha discapacidade.

Por nacionalidade, o 77% foron españolas, destacando entre as persoas estranxeiras, as de Romanía (4.32%), Portugal (2.30%), Brasil (2.30%), Marrocos (1.93%), Colombia (1.47%), Perú (1.38%) ou Senegal (1.38%).

Por idade, o 56% tiñan entre 25 e 44 anos, coa seguinte distribución:

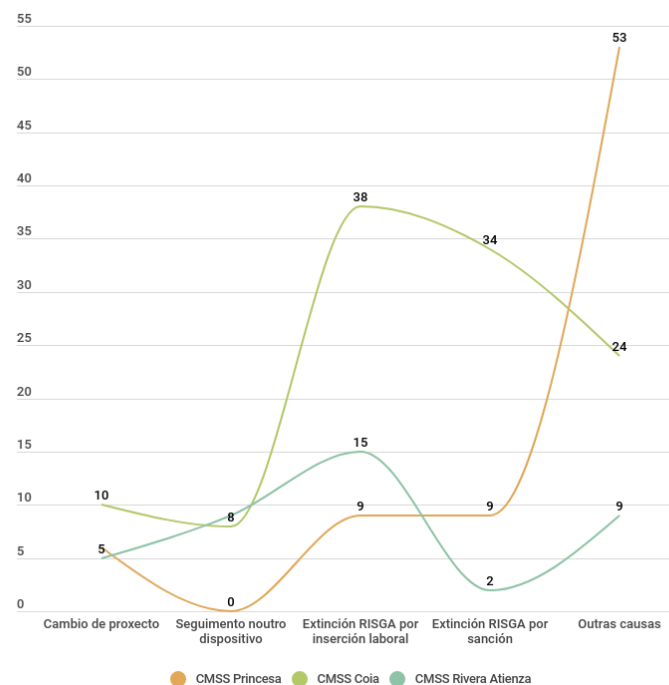

Altas e baixas

No 2018 incorporáronse 176 persoas, o 50% CMSS de Rivera Atienza, sendo o 59,09% mulleres.

As baixas chegaron a 231, das que o 53,68% foron mulleres e o 49,35% en Coia.

En canto aos **motivos das baixas**, o 46,32% foron provocadas pola extinción da RISGA, ben por insercións (o 26,84% das baixas totais), ben por sancións (o 19,48%). O resto debeuse a motivos variados.

Actuacións

Entrevistas

Son parte fundamental do programa, tanto na fase de acollida (coas entrevistas individuais e grupais), como na fase de desenvolvemento dos itinerarios de inserción (coas entrevistas de seguimento) e na de avaliación do proceso (coas entrevistas de peche).

En total, realizáronse 2.207 entrevistas, o 75,58% de todas as previstas e por CMSS, o 44,22% foron en Coia, o 33,44% en Princesa e o 22,34% en Rivera Atienza.

Necesidades detectadas

A formación e un recurso fundamental para acadar a inserción sociolaboral o que unido á escasa cualificación das persoas participantes, fai que as actuacións inclúan tanto a formación regrada (ESO e FP), coma a establecida polo sistema das cualificacións (competencias clave e AFD).

A tenor de os datos obtidos cabe reflexionar que son as mulleres as que máis perciben a necesidade de formarse para incorporarse con calidade ao mercado laboral e están dispostas a adicar tempo e esforzo a elo.

Doutro lado, e tendo presente que os proxectos atendidos son de tipo formativo-laboral, nas persoas participantes recóllense tamén outras necesidades prioritarias entre as que destacan a busca de emprego (no 27,46% dos casos), as habilidades sociais (11,57%) ou os coidados de saúde (5,88%).

Accións formativas realizadas

Participaron un total de 297 persoas, o 63,30% mulleres.

As accións formativas **propias**, organizadas polo programa, foron tres obradoiros de Competencias e Habilidades Sociais, Optimización e Mellora da Procura de Emprego, e un Curso de autoestima e competencias persoais para mulleres, para a adquisición de destrezas facilitadoras de saúde e protectoras ante factores psicosociais de risco. Nelas participaron o 26,94% das persoas en formación.

Entre as **accións formativas alleas** destacan a formación regrada para adultos, as Accións Formativas para Desempregados e o curso de Competencias dixitais para o emprego da Fundación Radio ECCA.

Das 163 persoas que fixeron formación académica, remataron os seus estudos no 2018 un total de 28 (24 mulleres e 4 homes), que supón o 17,18%.

Actividades formativas

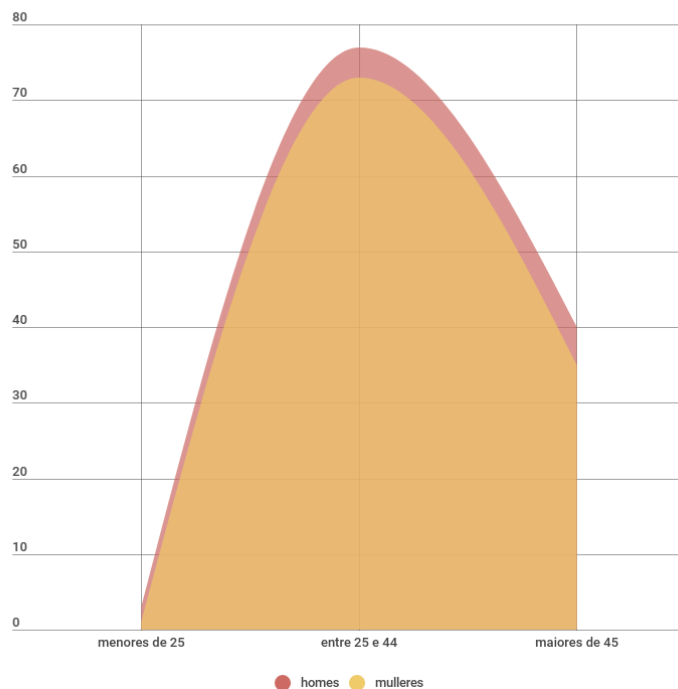
	mulleres	homes	total	
Recursos propios	63	17	80	26,94%
AFD	22	17	39	13,13%
Académicas	93	70	163	54,88%
Comp. Dix. para o emprego	10	5	15	5,05%
Total	188	109	297	
	63,30%	36,70%	100%	

Contratacións/ insercións

O programa propiciou a contratación de 229 persoas (109 mulleres e 120 homes).

Esa cifra comparada co total de persoas atendidas (1.089), fixa a porcentaxe de contratacións acadada no 21,03%, destacable nun programa no que se traballan itinerarios personalizados con distintos perfís pero no que non existe unha selección previa das persoas usuarias enfocada ao emprego.

Por idade, o 65,50% foron persoas entre os 25 e os 44 anos, sen apenas diferenza por sexo.

O número de contratos asinados foi de 332 (137 a mulleres e 195 a homes), a maioría con duracións de seis meses ou máis (38,55%) e a xornada completa (64,46%).

Considerando o sexo aprécianse pequenas diferenzas:

Contratacións de homes

	parcial	completa	total	
Menos de 1 mes	24	57	81	41,54%
Entre 1 e 6 meses	6	47	53	27,18%
6 meses ou máis	17	44	61	31,28%
Totais	47	148	195	
	24,10%	75,90%	100,00%	

Contratacións de mulleres

	parcial	completa	total	
Menos de 1 mes	13	18	31	22,63%
Entre 1 e 6 meses	19	20	39	28,47%
6 meses ou máis	39	28	67	48,91%
Totais	71	66	137	
	51,82%	48,18%	100,00%	

4.3 Convenios con entidades sociais

A Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia prescribe que os poderes públicos fomentarán o desenvolvemento de actuacións solidarias por entidades de iniciativa social sempre que se axusten aos requisitos de autorización, calidade e complementariedade establecidos.

En 2018 o Concello de Vigo, atendendo ao interese social dos distintos servizos e proxectos e á súa complementariedade coa oferta pública de servizos sociais (fundamentalmente do CIIES), subscribiu diferentes convenios de colaboración con entidades de iniciativa social da cidade.

En concreto, os cinco convenios (con Hermanos Misioneros, Vida Digna, AFAN, Banco de Alimentos e Fundación Casa de Caridad) teñen como obxectivo reforzar os recursos de atención inmediata relacionados coa alimentación básica das persoas e unidades de convivencia, mediante comedores sociais e programas de alimentos, nas distintas zonas da cidade, destinados a paliar situacións transitorias de necesidade.

A coordinación e seguimento dos convenios corresponde ás comisións mixtas creadas ao efecto para cada convenio, compostas por dous representantes da entidade correspondente e dous técnicos municipais da Concellería de Política Social.

Por último, ao marxe dos convenios, é preciso sinalar o imprescindible traballo que fan outras entidades sociais da cidade facilitando diferentes recursos e servizos necesarios para a inclusión social, entidades coas que se mantivo unha constante coordinación e colaboración co obxectivo de crear sinerxías e evitar duplicidades. Por citar algunhas das de maior volume de derivacións: Caritas, Cruz Vermella, Emaús ou a entidade A las 5, entre outras.

A continuación ofrécese a información relativa ao funcionamento e resultados dos cinco convenios mencionados.

Convenio coa entidade “Hermanos Misioneros de los enfermos pobres”

Descrición

Entidade colaboradora

A institución “Hermanos Misioneros de los Enfermos Pobres”, entidade sen ánimo de lucro que ten como obxectivo principal a atención e o coidado de persoas carentes de recursos e en situación de exclusión social severa. Dispón de dous centros autorizados pola Xunta de Galicia (Albergue e Casa de acollida) que constitúen uns valiosos recursos sociais dentro da cidade.

Obxectivo do convenio

O convenio de colaboración ten como finalidade o sostemento do **albergue** así como para o reparto de alimentos entre as familias necesitadas que se determinen mediante o seu **programa de alimentos**, que busca facilitar produtos básicos de alimentación destinados a paliar situacións transitorias de necesidade, garantir un mínimo de subsistencia e reforzar procesos de integración familiar e inclusión social.

Orzamento

O importe do convenio ascendeu a 57.060 €, dos que 22.060 € destinados a cofinanciar o custo da contratación da traballadora social e 35.000 € para financiar o programa de reparto de alimentos.

Organización do servizo

O **programa de alimentos** ten unha periodicidade quincenal, é gratuíto e concédese por un período inicial de tres meses renovables.

A determinación das 80 unidades familiares destinatarias vai precedida pola valoración e a derivación por parte da UTS de referencia dos Servizos Sociais Básicos do Concello.

O **albergue** conta con 38 prazas (26 de homes e 12 de mulleres) e recibe a toda persoa que chega demandando o servizo, sempre que haxa cabida, podendo pernoitar gratuitamente por un máximo de 10 días en réxime de media pensión (prorrogables por causa de saúde ou situación grave). Os usuarios non poden volver a ingresar ata pasado polo menos un mes desde a última estancia, salvo razón xustificada.

En especial, aquelas persoas usuarias do CIIES que polas súas limitacións de mobilidade non poidan acceder aos pisos dispoñibles poderán ser atendidas por persoal dos programas de CIIES nas instalacións dos Hermanos Misioneros.

A acollida complétase con outros servizos complementarios como o empadramento e enderezo postal, perruquería, roupeiro, lavandería e atención social.

Resultados

Programa de alimentos

Durante o ano 2018 repartíronse 1.283 lotes de produtos básicos a un total de 100 familias diferentes, das que 55 estaban formadas por algunha persoa menor de idade. A media mensual de atención foi de 53-54 familias.

As familias foron derivadas polas UTS de Teis (44 familias, que supón o 44% do total), Travesía (27 familias), Calvario (14), Cabral-Candeán (8), Lavadores (5) e Rivera Atienza (2).

Albergue

Durante o 2018 acudiron ao albergue 494 persoas (436 homes e 58 mulleres).

As persoas usuarias do albergue, foron na maioría homes de entre 46 e 55 anos, cunha presenza cada vez máis relevante de usuarios/as menores de 30 anos. En canto á nacionalidade, case o 72,5% das persoas son españolas, o 10,1% portuguesas e o 2,4% romanesas.

Do total de persoas usuarias, 208 (o 42,11%) acudiron por primeira vez ao recurso e, no caso das mulleres, 32 das 58 causaron alta no 2018.

É de destacar que do total, 296 persoas (o 59,92%) fixeron un único uso do albergue. Pola contra, 180 das persoas usuarias (o 36,43%) levan tres ou máis anos facendo uso do albergue, polo que a súa situación é ou comeza a ser crónica. E de eses, o 23,89% (118 persoas) fixeron o primeiro uso do albergue hai dez anos ou máis.

Nos seis primeiros meses do ano existe un incremento considerable de usuarios que fan uso do servizo do albergue en comparación ao ano 2017. Nos seguintes meses, de xullo a decembro hai un lixeiro descenso.

Cada vez é máis notoria a presenza de mulleres que precisan usar o albergue, aínda que a ocupación segue a ser moi desigual, cunha media de 73,60% no caso dos homes e do 21,63% no das mulleres.

Un dato significativo é que en todo o ano 2018 as camas de mulleres nunca se ocuparon totalmente e sempre houbo prazas dispoñibles, mentres que no caso dos homes rexistrouse o 100 % de ocupación das camas en 16 días.

Así e todo, dada a situación de desprotección que sofren as mulleres en situación de rúa e as dificultades de rotación entre recursos de pernoita na cidade, coas mulleres realízanse numerosas prórrogas e excepcións de estancia, para que podan empregar o albergue do Centro Integral de Inclusión e Emerxencia Social do Concello de Vigo e o noso recurso sen necesidade de acudir a outros municipios.

Esta maior flexibilidade estará condicionada a aceptación da intervención profesional por parte da usuaria, tanto no noso recurso de albergue como noutros recursos sociais da cidade,

O centro conta tamén con outros servizos complementarios, como o de Enderezo Postal e Empadramento, Roupeiro ou Lavandería, así como o Servizo de Atención Social.

Convenio coa Asociación Vida Digna

Descrición

Entidade colaboradora

A Asociación Vida Digna é unha organización sen ánimo de lucro que ten como obxectivo a atención integral ás persoas en estado de necesidade facilitándolles a axuda necesaria para satisfacer as súas necesidades materiais, formativas, psicolóxicas, administrativas e ocupacionais.

Obxectivo do convenio

O convenio de colaboración subscrito coa Asociación Vida Digna ten como finalidade cofinanciar o servizo de comedor social de fins de semana e festivos durante todo o ano, así como unha actividade de reparto de alimentos básicos a familias, servizos complementarios aos recursos de servizos sociais de que dispón o Concello como o comedor social do Albergue - CIIES da rúa Marqués de Valterra.

Orzamento

O importe do convenio ascendeu á cantidade de 45.000 € .

Organización do servizo

O **comedor de fin de semana** serve comidas quentes ás persoas que o precisen. Funciona os sábados e domingos, días nos que outros comedores da cidade permanecen pechados.

O **programa de alimentos** consiste na entrega gratuíta de paquetes quincenais que comprendan alimentos básicos. A determinación das unidades familiares destinatarias deste último programa vai precedida pola valoración e a derivación por parte da UTS de referencia dos Servizos Sociais Básicos do Concello.

Resultados

No **comedor** atendeuse a 1.388 persoas (863 homes e 525 mulleres), cunha media de 180 persoas cada fin de semana. Para o que se elaboraron 9.067 comidas.

O **programa de alimentos**, que consiste na entrega quincenal dun paquete de alimentos básicos, atendeu no 2018 a 616 persoas, correspondentes a 281 familias diferentes, derivadas polos servizos sociais do Concello.

Convenio coa Asociación Freixeiro de Axuda ó Necesitado (AFAN)

Descrición

Entidade colaboradora

A Asociación Freixeiro de Axuda ó Necesitado (AFAN) é unha entidade sen ánimo de lucro que ten como obxectivo a atención e promoción das persoas necesitadas proporcionándolles alimentos, roupa e pequenas axudas económicas para atender outras necesidades primarias.

Obxectivo do convenio

O convenio de colaboración suscrito ten como finalidade contribuír ao mantemento das actividades da asociación e, en concreto, facilitar produtos básicos de alimentación destinados a paliar situacións transitorias de necesidade.

Orzamento

O importe do convenio ascendeu á cantidade de 55.000 € .

Organización do servizo

AFAN conta con distintos programas asistenciais como un programa reparto de alimentos a familias (consistente nunha entrega de alimentos básicos a familias, cunha periodicidade de dúas veces ao mes), un programa de distribución de froitas e hortalizas (que son distribuídas entre 25 centros benéficos de Vigo e arredores), o programa de vales de axuda (para atender gastos derivados de recibos de aluguer, luz, auga, medicamentos, cueiros, papillas, etc.) e a campaña de Nadal (de entrega de xoguetes).

Resultados

Fixéronse unha media de dous repartos mensuais de alimentos básicos para 1.720 persoas (223 nenos e nenas entre 0 e 11 anos) pertencentes a 552 familias.

O 88% das persoas participantes son españolas. Do resto, o 3,62% proceden de Latinoamérica, o 3,05% de Portugal, o 2,48 de Marrocos, o 1,90% de Romanía e o 0,95 de África.

Convenios coa Fundación Provincial Banco de Alimentos de Vigo

Descrición

Entidade colaboradora

A Fundación Provincial Banco de Alimentos de Vigo é unha fundación de interese galego, sen ánimo de lucro, que ten como obxectivo a obtención, almacenamento, clasificación e distribución de alimentos a entidades e institucións (centros asistenciais, parroquias, comedores, asilos...) que teñan como fin axudar ás persoas necesitadas, proporcionándolles alimentos para atender ás súas necesidades primarias.

Obxectivos do convenio

Os convenios de colaboración subscritos teñen como finalidade colaborar na atención inmediata ás persoas en situación ou risco de exclusión social, facilitándolles ás entidades e centros específicos os alimentos necesarios para tentar cubrir as necesidades básicas daquelas.

Orzamento

Asináronse dous convenios por importes de 43.000 € para actividade e 15.000 para alugueiro do almacén.

Organización do servizo

O Banco de Alimentos aprovióñase de alimentos a través da colaboración con organismos oficiais, empresas agro-alimentarias, distribuidores, almacenistas, e achegas privadas (mediante colectas en medianas e grandes superficies, centros educativos, etc.).

Os alimentos almacénanse, clasifícanse e distribúense a asociacións benéficas, residencias e asilos de anciáns, comedores benéficos, garderías e comedores infantís, centros de acollida, conventos e colexios, Cáritas parroquiais, igrexas evanxélicas, etc.

Resultados

No 2018, repartíronse 1.700.000 quilos de alimentos a case 200 entidades.

Convenio coa Fundación Casa de Caridade de Vigo - Fogar San José

Descrición

Entidade colaboradora

A Fundación Casa de Caridade dedícase á atención das necesidades básicas das persoas excluídas ou en risco de exclusión, proporcionándolles prioritariamente alimentación e aseo persoal.

Obxectivo do convenio

O convenio de colaboración subscrito ten como finalidade colaborar no financiamento do comedor social coñecido como “Comedor da Esperanza” e a súa unidade de hixiene.

Orzamento

O importe do convenio ascendeu á cantidade de 23.000 euros.

Organización do servizo

O Comedor da Esperanza, xestionado polas Fillas da Caridade, conta con 143 prazas, está dispoñible todos os días do ano de luns a sábado, se ben os domingos e festivos ofrece comidas frías para levar.

Ao servizo de ducha funciona de luns a venres para calquera que o solicite, dispoñendo de todo lo necesario para un aseo completo.

O roupeiro funciona os luns, mércores e venres para a entrega ás persoas de roupa e calzado.

Resultados

Poboación beneficiaria

No Comedor servíronse un total de 48.587 comidas (cunha media mensual de 4.048 comidas). Beneficiáronse do servizo de ducha un total de 2.459 persoas e utilizaron o roupeiro 2.700 persoas.

_05 SERVIZOS E PROGRAMAS DESTINADOS AOS COLECTIVOS DE PERSOAS MAIORES E/OU CON DISCAPACIDADE

Servizos e programas comúns

5.1 Servizo de Axuda no Fogar (SAF)

Descrición do servizo

Descrición e xustificación

O Servizo de Axuda no Fogar é unha prestación básica dos Servizos Sociais Comunitarios que presta un conxunto de atencións a persoas ou unidades de convivencia no propio domicilio para facilitar o seu desenvolvemento e a permanencia no seu medio habitual.

A prestación deste servizo ten carácter de reforzo e non substitúe ás propias capacidades da persoa usuaria e doutras persoas do seu contorno inmediato nin exime en ningún caso á familia das súas responsabilidades.

Orzamento

O orzamento executado finalmente foi de 4.780.880,16 €.

Obxectivos

- Mellorar a calidade de vida das persoas usuarias.
- Posibilitar a permanencia das persoas no seu contorno de convivencia habitual.
- Favorecer e potenciar a autonomía persoal no propio domicilio.
- Manter, mellorar e recuperar as redes de relación familiar e social.
- Previr situacións de dependencia ou exclusión social.
- Retardar ou evitar a institucionalización.
- Reforzar a solidariedade e potenciar o voluntariado social.

Destinatarios

O SAF poderá prestarse a calquera persoa ou unidade de convivencia para as que, de acordo coa valoración técnica correspondente, supoña un recurso idóneo de atención.

De xeito particular, atende a **persoas maiores** con déficits de autonomía e **persoas con discapacidade**, especialmente cando carezan de apoio persoal no seu medio inmediato.

Tamén, con carácter subsidiario do programa de intervención familiar, poderá dar unha resposta preventiva, educativa e socializadora fronte a diversas situacións de **familias en risco de exclusión social**.

En todo caso terán prioridade no acceso ao servizo as persoas que teñan un dereito recoñecido de atención dentro do sistema de autonomía e atención á dependencia.

Acceso

O acceso ao servizo prodúcese de acordo coas seguintes modalidades:

1. O acceso será directo para persoas que, tendo recoñecida a situación de **dependencia** e se lles asigne a axuda no fogar na correspondente resolución de Programa Individual de Atención (PIA).

Nestes casos non se realiza avaliación por parte dos servizos sociais comunitarios do Concello de Vigo por vir deseñado o proxecto técnico no

PIA, formulando eses profesionais só a proposta de proxecto de atencións (distribución, horario, etc.).

2. Para as persoas que non teñan o recoñecemento da situación de dependencia, ou non as asista o dereito de acceso efectivo ao catálogo de servizos de atención á dependencia segundo o calendario de implantación que se establece na Lei 39/2006, o acceso ao servizo, resolverase en réxime de **libre concorrancia**.

Neste caso, a extensión e intensidade do SAF virá condicionada pola limitación dos orzamentos municipais dispoñibles para este servizo.

O procedemento iníciase a instancia de parte, aínda que, cando existen circunstancias debidamente acreditadas no expediente, o procedemento de acceso ao servizo pode iniciarse de oficio.

As solicitudes dos particulares para acceder ao servizo deberán ser valoradas en todo caso por un traballador ou traballadora social dos servizos sociais de atención comunitaria do Concello.

Tipo de xestión

Xestión municipal e contrato de prestación de servizos por acordo da Xunta de Goberno Local do 29 de setembro de 2016 por un prazo de catro anos, con posibilidade de dúas prórrogas dun ano cada unha e un importe de adxudicación total de 18.079.556,53 €. O anuncio de formalización foi publicado no *BOPPO nº 212, do 07/11/2016*.

Recursos humanos

A responsable municipal do Servizo conta cun equipo técnico de:

- Nove traballadoras sociais.
- Unha psicóloga.
- Dous administrativos.
- 318 auxiliares de axuda no fogar.

Financiamento do servizo

O SAF municipal finánciase con achegas da Xunta de Galicia, do Concello e das persoas usuarias, tanto na modalidade de atención á **dependencia** como na modalidade de **libre concorrancia**.

Os usuarios aboarán a cota establecida na ordenanza fiscal reguladora da taxa pola prestación do SAF vixente no momento da concesión.

En todo caso o SAF ten un carácter contractual entre o Concello e a persoa usuaria polo que é imprescindible a sinatura dun contrato ou acordo de servizo entre as dúas partes que conterá a data de inicio e remate da prestación do servizo, horas semanais e horario de prestación, atencións e tarefas específicas que realizará o persoal auxiliar do servizo e aquelas que a persoa usuaria e/ou a súa familia ou persoas achegadas se comprometan a levar a cabo, así como a achega mensual da persoa usuaria como contribución ao custe do servizo, entre outros.

Financiamento

	achega local	copagamento	Xunta	Total
dependencia	379.916,16	482.367,32	2.138.608,33	3.000.891,81
libre concorrancia	1.443.105,17	177.973,60	158.909,58	1.779.988,35
Total	1.823.021,33	660.340,92	2.297.517,91	4.780.880,16

Áreas de intervención

De conformidade coa valoración técnica realizada polos servizos sociais comunitarios básicos do concello, poderán prestarse os seguintes tipos de atención:

a) Atencións de carácter persoal na realización das **actividades básicas da vida diaria**, como:

- Asistencia para levantarse e deitarse
- Apoio no coidado e hixiene persoal, así como para vestirse.
- Control do réxime alimentario e axuda, se é o caso, para alimentarse.
- Supervisión, cando proceda, das rutinas de administración de medicamentos prescritas por facultativos.
- Apoio para cambios posturais, mobilizacións, orientación espazo-temporal.
- Apoio a persoas afectadas por problemas de incontinencia.

b) Atencións de carácter persoal na **realización doutras actividades da vida diaria**, como:

- Acompañamento fóra do fogar para acudir a consultas ou tratamentos.
- Apoio na realización de xestións necesarias ou urxentes.

c) Atención das **necesidades de carácter doméstico** e da vivenda, como:

- Limpeza e mantemento da hixiene e salubridade da vivenda.
- Compra de alimentos e outros produtos de uso común.
- Preparación dos alimentos.
- Lavado e coidado das prendas de vestir.
- Coidados básicos da vivenda.

Este tipo de atención poderá ser facilitado en parte, se é o caso, por programas específicos de lavandería ou alimentación a domicilio.

d) **Atencións de carácter psicosocial e educativo**: intervencións técnico-profesionais formativas e de apoio ao desenvolvemento das capacidades persoais, á afectividade, á convivencia e á integración na comunidade así como á mellora da estruturación familiar.

e) **Con carácter complementario**, o servizo de axuda no fogar poderá incorporar, entre outros, os seguintes tipos de atención:

- Actividades de acompañamento, socialización e desenvolvemento de hábitos saudables.
- Prestación de atención a distancia mediante dispositivos de teleseguimento, teleasistencia e similares.
- Adaptacións funcionais do fogar.

En todo caso as atencións prestadas terán un carácter de reforzo e non substitutivo das propias capacidades da persoa usuaria ou doutras persoas do seu contorno inmediato, de maneira que se facilite e promova a súa autonomía.

f) Outros servizos non considerados nos apartados anteriores que poden ser incluídos no proxecto de intervención con carácter específico para cumprir os obxectivos perseguidos no SAF.

Intensidade do servizo

Os tempos de atención para cada usuario dependerán da modalidade de acceso e do seu proxecto de intervención.

O servizo ás persoas en situación de **dependencia**, será de luns a domingos de 07:30h. a 22:00h. en tres franxas horarias -maña, tarde e noite-. En casos extraordinarios de urxente necesidade debidamente xustificada poderá prestarse o servizo desde as 22:00h. ata as 07:30h. da mañá.

O tempo de atención para cada usuario/a, con carácter xeral, non será superior a 70 h/mensuais.

Na modalidade de **libre concorrencia** o horario de prestación do servizo será de luns a venres de 07:30h. a 22:00h. en dúas franxas horarias. Os sábados, domingos e festivos non se prestará o servizo agás en casos extraordinarios de urxente necesidade nos que se poderá prestar o servizo en festivos e en horario nocturno desde as 22:00h. ata as 07:30h. da mañá.

O tempo de atención para cada usuario/a non será inferior a 8h/mensuais nin superior a 40h/mensuais agás casos con circunstancias excepcionais de carácter temporal debidamente xustificadas.

Resultados

Poboación participante

Como se comentou, o SAF atende a persoas maiores con déficits de autonomía, persoas con discapacidade e, con carácter subsidiario do programa de intervención familiar, a familias en risco de exclusión social.

No ano 2018, o SAF atendeu a un total de **1.059 persoas**, na maioría mulleres e cunha idade media de 82 anos.

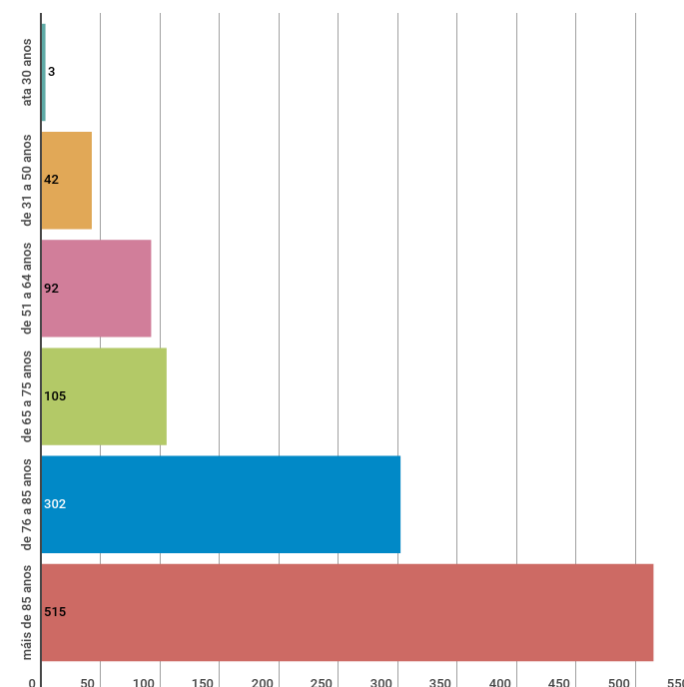
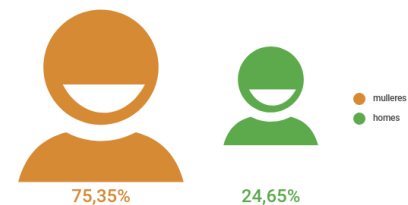
A maioría pertencen ao colectivo de persoas maiores, tanto na modalidade de atención á **dependencia** como na modalidade de **libre concorrencia**, sumando o 87,6% do total de persoas usuarias.

Acceso ao programa

As persoas participantes no SAF pertencen, na súa maioría, ao colectivo de maiores (un 88%) e accederon nun 55,4% por libre concorrencia.

Acceso por sectores de poboación

	dependencia	libre concorrencia	total	%
maiores	396	536	932	88,0%
persoas con discapacidade	74	51	125	11,8%
familia e infancia	2	0	2	0,2%
Total	472	587	1.059	100%
<i>% sobre o total</i>	<i>44,6%</i>	<i>55,4%</i>	<i>100,0%</i>	

Incorporacións e baixas

No 2018 producíronse 350 altas e 196 baixas, destacando nas altas o acceso por libre concorrència, que foi máis do dobre que por dependencia.

Acceso ao programa

	dependencia	libre concorrència	total
altas	94	102	196
baixas	105	123	228
	199	225	

Baixas

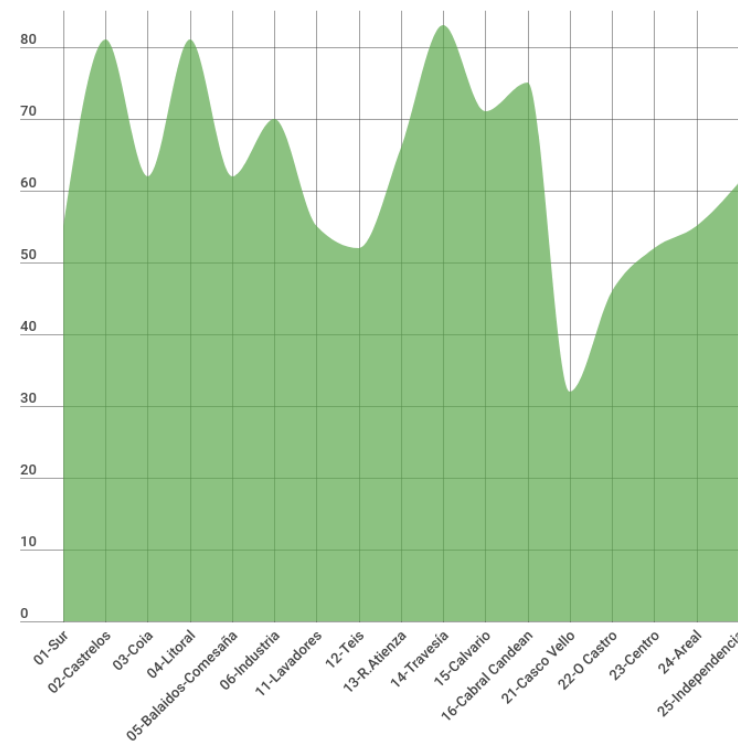
A maioría foron motivadas polo pasamento (61,4%) ou polo ingreso da persoa usuaria nunha residencia (17,5%).

Motivos das baixas

	nº	%
Pasamentos	140	61,4%
Ingreso en residencia	40	17,5%
Cambio de domicilio	11	4,8%
Renuncia	5	2,2%
Superación do prazo de baixa temporal	2	0,9%
Outros	30	13,2%
Total	228	100%

Procedencia

A UTS con maior representación foi a de Travesía con 83 persoas no SAF. Por contra, a que menos Casco Vello con 32 persoas.

Horas de servizo

A través do SAF prestáronse un total de 325.404,25 horas de servizo, cunha media mensual de 27.117,02 horas.

Horas de servizo efectivo

Horas anuais	nº	%
dependencia	191.540,75	58,9%
libre concorrencia	133.863,50	41,1%
Total	325.404,25	100%

Media mensual de horas

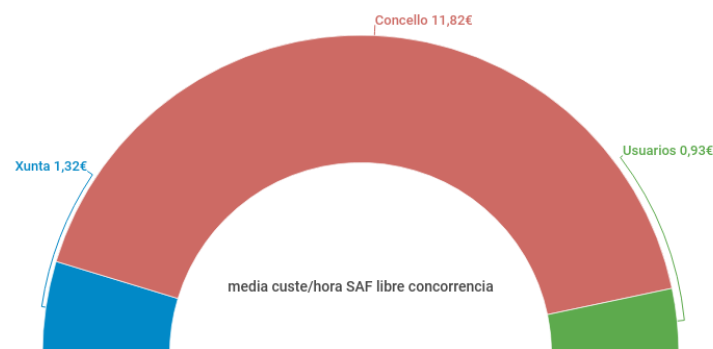
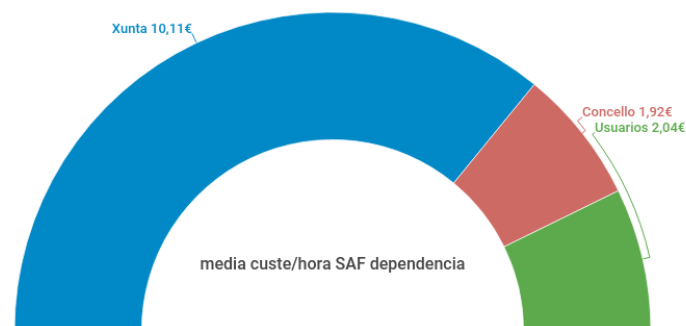
dependencia	15.961,73	58,9%
libre concorrencia	11.155,29	41,1%
Total	27.117,02	100%

Por persoa, a media ascendeu a 53,53 horas de servizo ao mes para a modalidade de dependencia e de 22,05 horas ao mes para a modalidade de libre concorrencia.

Horas mensuais medias por persoa

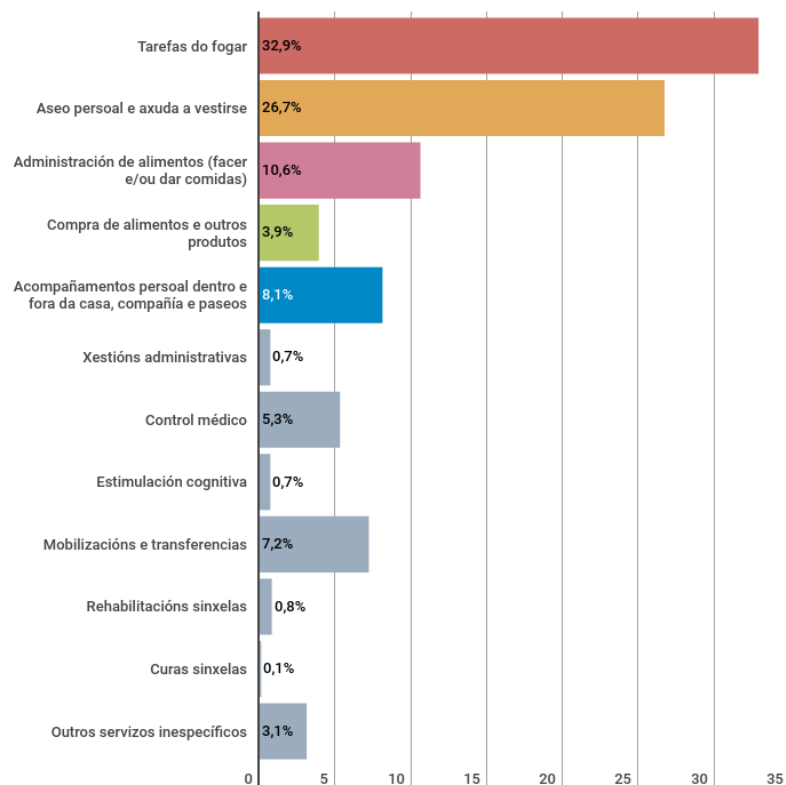
	dependencia	libre conc.
maiores	54,04	19,55
persoas con discapacidade	50,52	22,43
	53,53	22,05

O custe da hora de servizo foi de **14,07€** e foi financiado, como se sinalou, coas achegas de Xunta, Concello e persoas usuarias, en distinta proporción cando se trata da modalidade de atención á **dependencia** (na que a Xunta asume o 71,86%) ou da modalidade de **libre concorrencia** (na que é o Concello o que asume o 84,01%).

Actuacións realizadas

O servizo inclúe actuacións variadas, destacando as especialmente as atencións de carácter persoal para a realización das **actividades básicas da vida diaria** tales como o aseo persoal ou a administración de alimentos (que suman o 37,3% das actuacións) ou a atención de **necesidades de carácter doméstico** (co 32,9%). O detalle das actuacións é o seguinte:

Ademais, con carácter complementario, o SAF prestou un **servizo de lavandería** (no que se atenderon a 1 usuarios cun total de 9 coadas), un **servizo de atención telefónica 24 horas** para a atención de demandas urxentes e resolución de dúbidas fóra do horario de oficina (con máis de 2.000 chamadas recibidas) e un **servizo de axudas técnicas** (do que se beneficiaron un total 115 usuarios, permanecendo actualmente en préstamo: 28 grúas de mobilización, 20 cadeiras de baño, 23 camas articuladas, 12 cadeiras de rodas. 8 asentos xiratorios de ducha e 5 andadores).

Outras actividades do programa

Co obxectivo de deseñar unha programación de calidade que supoña unha alternativa de ocio, de participación e relación para as persoas beneficiarias do servizo realizáronse actividades lúdicas puntuais nas que destacan: a festa de verán e a festa de Nadal.

Servizos e programas comúns

5.2 Programa Xantar na casa

Descrición do servizo

Descrición e xustificación

O programa Xantar na Casa é un servizo de comida a domicilio que pretende facilitar e garantir unha alimentación equilibrada e de calidade adaptada ás necesidades de persoas maiores e/ou dependentes, con déficits de autonomía persoal, para cubrir as súas necesidades básicas relacionadas coa compra ou elaboración de menús.

Este servizo proporciona a posibilidade de complementar o Servizo de Axuda no Fogar (SAF) que presta o Concello, procurando manter ao máximo a propia capacidade de independencia e autonomía das persoas coa permanencia nos seus propios fogares. No ámbito familiar, pretende tamén contribuír á igualdade e á conciliación da vida laboral e familiar.

Orzamento

62.316,05 €

Obxectivos

O obxectivo principal do programa é mellorar o nivel de benestar e de calidade de vida de persoas maiores e/ou dependentes e tamén das súas familias, manténdoo no seu contorno comunitario e atrasando ou evitando a institucionalización.

Os obxectivos específicos son:

- Proporcionar aos beneficiarios unha alimentación de calidade e nutritiva, atendendo os casos de xeito individualizado e profesionalizado.
- Evitar o deterioro da calidade de vida das persoas maiores e/ou dependentes por teren unha dieta inadecuada.
- Previr situacións de risco que se poidan producir no proceso de elaboración da comida.
- Facilitar un respiro ás familias e aos cuidadores e impulsar medidas de apoio á conciliación da vida familiar e laboral das mulleres.
- Facer un seguimento e acompañamento individualizado de cada usuario/a do servizo por parte dos profesionais que acoden aos domicilios.

Destinatarios

Persoas empadroadas no Concello de Vigo e que cumpran os seguintes requisitos:

- Persoas maiores de 60 anos, que teñan limitada a súa capacidade de autonomía persoal, e sen rede de apoio que puidera suplir tal situación.
- Persoas dependentes, que carezan de apoio familiar, e que requiren de axuda para a preparación de alimentos.
- Persoas menores de 60 anos e maiores de 18 en situación de exclusión social, tecnicamente avaliada polos servizos sociais do Concello e sempre que se estea intervindo desde outro programa para resolver a súa situación de exclusión.

Acceso

O procedemento iníciase a instancia da persoa interesada coa presentación da súa solicitude e documentación necesaria a través do Rexistro Xeral do Concello, na sede electrónica ou por calquera dos medios previstos legalmente

Tipo de xestión

Para o desenvolvemento do programa, o Concello de Vigo e o Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar asinaron un convenio de colaboración o 15 de outubro de 2009 co prazo de un ano e sucesivas prórrogas.

Da prestación do servizo encárgase a empresa Socyser, contratada polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar, co que o Concello de Vigo coordina a inclusión de persoas beneficiarias e o seguimento do programa.

Recursos humanos

O programa está coordinado pola persoa responsable do servizo e interveñen nel o personal administrativo (a tempo parcial) e as TS de zona, que fan o informe social.

Funcionamento

O programa ten capacidade para atender a **120 persoas beneficiarias de forma simultánea**.

As persoas beneficiarias do programa reciben no seu domicilio, de cada vez, sete bandexas diferentes co xantar para cada día da semana. Cada menú inclúe primeiro prato, segundo prato e sobremesa. Son completos e equilibrados, variados e adaptables ás necesidades das persoas usuarias, aos seus gustos e hábitos así como á gastronomía local e á época do ano.

A persoa beneficiaria recibe unha guía práctica para a preparación dos alimentos e outra coas prácticas correctas de hixiene e manipulación dos alimentos.

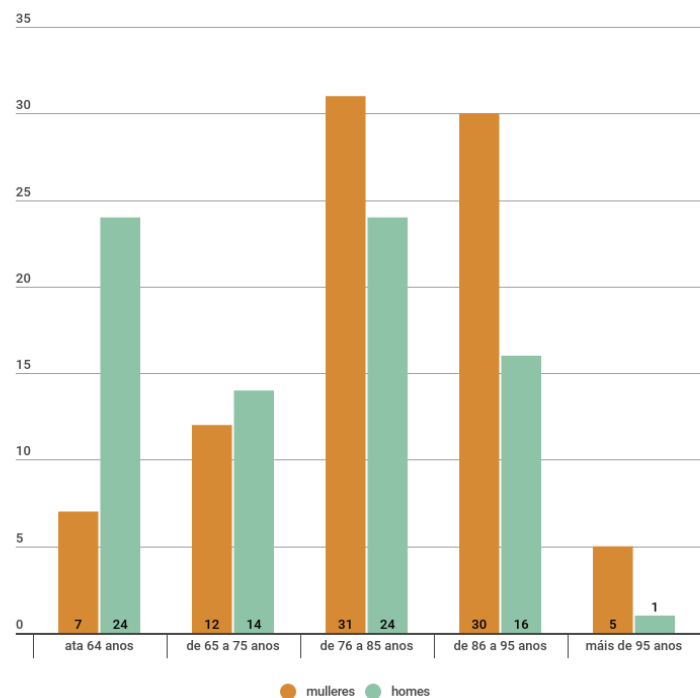
Ao comezo do servizo comprobouse que as persoas beneficiarias dispoñen de microondas, frigorífico, enxoval e calquera elemento adecuado para a preparación e consumo dos xantares e, no suposto de que non dispoñan de microondas ou frigorífico, póñense á súa disposición en réxime de depósito.

Resultados

Poboación participante

No 2018 participaron no programa un total de 164 persoas, na súa maioría mulleres e nunha franxa de idade entre os 76 e 95 anos.

En ocasións, as persoas usuarias poden compatibilizar o programa co servizo de axuda no fogar (SAF) que presta o Concello, o que ocorreu en 50 casos (o 30,5%).

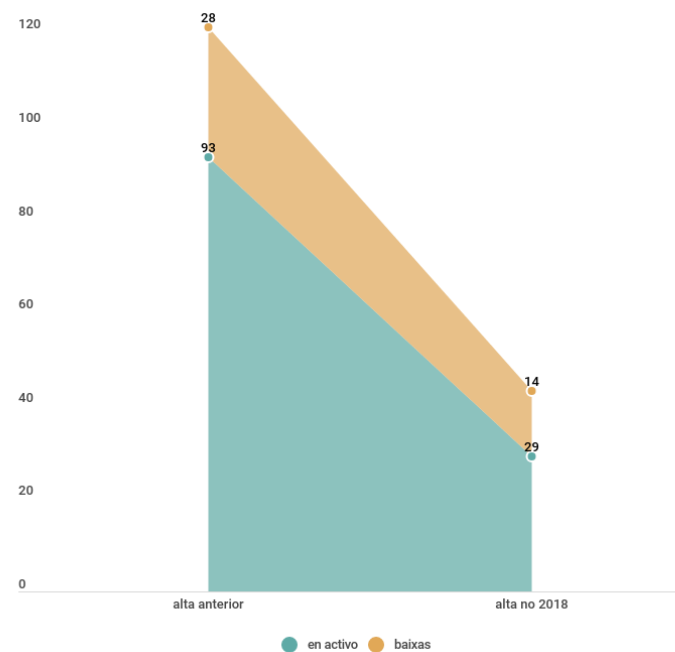

Acceso ao programa

Incorporacións

Das 164 persoas participantes permanecían en activo ao final do ano 122, 93 das cales xa viñan participando en anos anteriores.

Foron novas altas no 2018 un total de 43 persoas (o 26,22%), aínda que catorce de esas altas foron tamén baixa ao longo do exercicio.

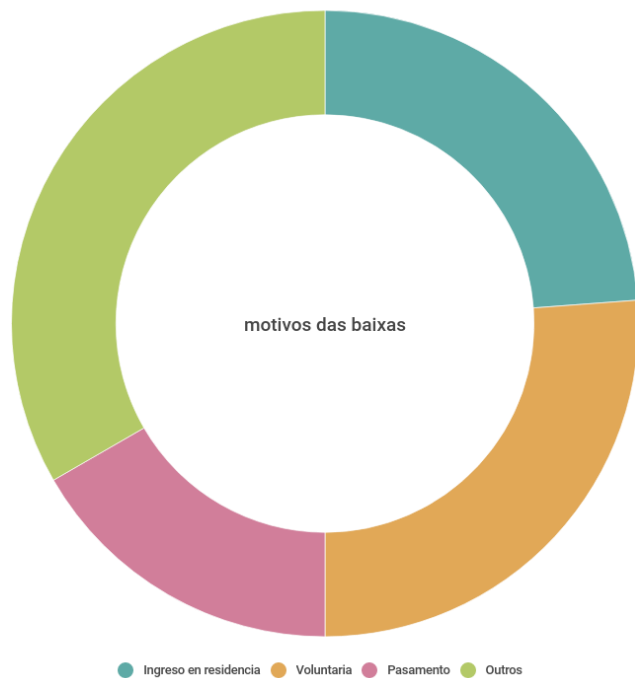

Baixas

O total de baixas do período foron 42 persoas, das que 28 viñan participando no programa e 14 foran alta no mesmo 2018.

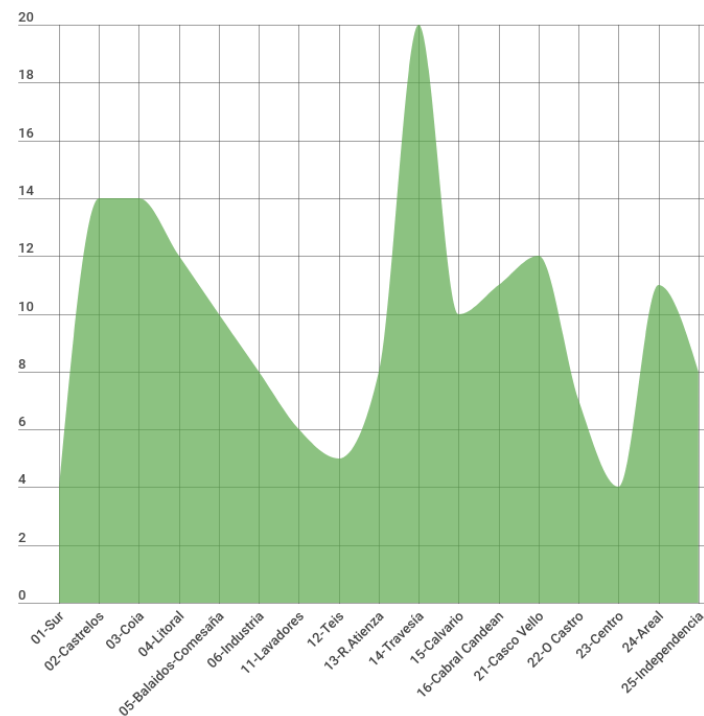
Os motivos principais foron o pasamento (7 persoas), o ingreso nunha residencia (10 persoas) ou a baixa voluntaria por distintos motivos (11 persoas).

O tempo medio de agarda para iniciar o servizo de Xantar dende que a solicitude entra no servizo de maiores do departamento de Política Social ata a alta no servizo foi de 68,17 días.

Procedencia

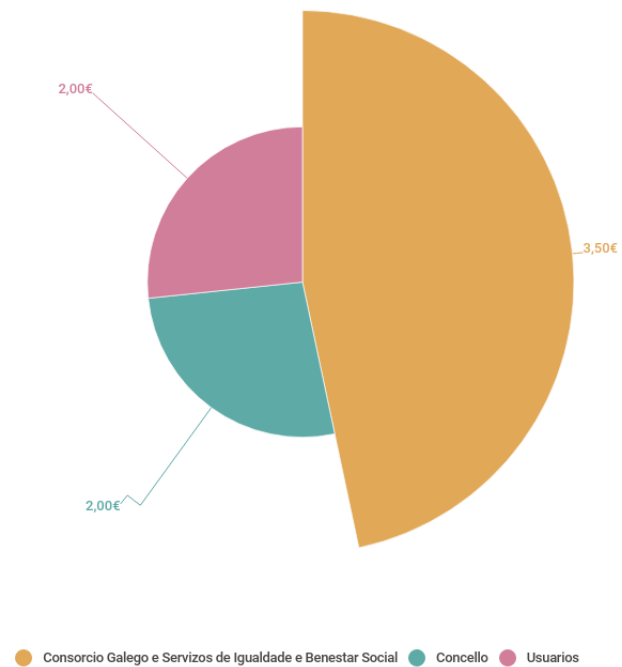
A UTS con maior representación foi a de Travesía con 20 persoas e as que menos as de Centro e Sur e con 4 persoas cada unha.

Financiamento do servizo

O prezo de cada menú é de 7,50 euros e no seu financiamento participa o Concello de Vigo, a Xunta de Galicia e a persoa beneficiaria. En todos os casos a persoa beneficiaria fai unha achega de 2,00 euros, o Concello tamén de 2,00 euros e a Xunta, a través do Consorcio, de 3,50 euros.

Servizos e programas comúns

5.3 Servizo de Teleasistencia

Descrición

Descrición e xustificación

O servizo de teleasistencia domiciliaria é unha prestación social de natureza tecnolóxica que, a través dunha liña telefónica e cun equipo de comunicacións e informático específico, permite ás persoas usuarias poñerse en contacto cun centro de atención de chamadas que conta con persoal especializado para dar resposta ás súas necesidades de forma ininterrompida as 24 horas do día e os 365 días do ano.

O servizo municipal xustifícase na necesidade de facilitar unha atención domiciliaria a determinados colectivos especialmente vulnerables como o das persoas maiores, con discapacidade, dificultades de autonomía persoal, carencia de relacións persoais e familiares ou afectados por enfermidades crónicas e outras patoloxías asociadas, sempre que non estean incluídas no sistema de atención á dependencia.

Trátase dun servizo social de carácter normalizador co que se procura a permanencia das persoas usuarias no seu medio habitual evitando internamentos innecesarios en centros e coa tranquilidade de que en calquera situación de risco ou emerxencia serán atendidas con dilixencia.

Orzamento

82.334,46 €

Obxectivos

Os obxectivos xerais do servizo son a permanencia das persoas usuarias no seu medio habitual de vida e o contacto co seu contorno socio-familiar, evitando o desarraigo e os ingresos innecesarios en centros residenciais, así como a garantía dunha intervención inmediata en situacións de crises persoais, sociais ou médicas, proporcionando seguridade no seu domicilio e unha mellor calidade de vida.

Os obxectivos específicos son a prestación do apoio e axuda necesarios ás persoas usuarias a través dunha conexión permanente co centro de atención, a actuación no propio domicilio en situacións de emerxencia, mobilizando os recursos que sexan necesarios e o recordatorio para a realización de actividades ou tarefas concretas da vida cotiá (visitas médicas, toma de medicamentos, etc.).

Destinatarios

Serán destinatarias do servizo municipal de teleasistencia domiciliaria as persoas maiores de 65 anos ou con discapacidade que estean empadroadas en Vigo, se atopen en situación de risco psicosocial ou físico, vivan soas, total ou parcialmente, e non teñan recoñecemento da situación de dependencia, nin a titular do servizo nin a beneficiaria.

A persoa usuaria **titular** do servizo contará con Unidade de Control Remoto (UCR) en medallón ou pulseira e gozará das demais prestacións asociadas. Poderá ser usuaria **beneficiaria** a persoa que conviva co titular na mesma vivenda, aínda que neste caso non disporá de UCR.

O servizo de teleasistencia domiciliaria préstase ao número máximo de usuarios/as titulares que permita o orzamento en función do custo usuario/mes de adxudicación. Ademais, préstase o servizo de usuario beneficiario a un máximo de 50 persoas.

Acceso

O procedemento para o acceso ao servizo iníciase xeralmente por instancia de parte, cubrindo a correspondente solicitude e presentándoa a través do Rexistro Xeral do Concello ou por calquera dos medios previstos legalmente.

Con todo, cando concorran circunstancias debidamente acreditadas no expediente que así o xustifiquen, o procedemento poderá iniciarse de oficio por parte dos servizos sociais comunitarios básicos.

No suposto de existir un maior número de solicitudes que o de persoas usuarias titulares e beneficiarias inicialmente previsto, establecerase unha lista de agarda por orde de puntuación de acordo co baremo aplicado para a valoración do expediente. En caso de empate, a prioridade establecerase por rigorosa orde de entrada das solicitudes.

Todos os requisitos de acceso ao servizo quedan recollidos no regulamento do servizo.

Organización do servizo

Tipo de xestión

Xestión municipal e contrato de prestación de servizos de data 31/01/2018, por un prazo de un ano, cun importe de adxudicación de 93.600 €. Anuncio de formalización no BOPPO nº 41 do 27 de febreiro de 2018.

Recursos humanos

O servizo está coordinado pola persoa responsable municipal, que conta con unha persoa auxiliar a tempo parcial. A empresa adxudicataria dispón de unha persoa técnica, unha teleoperadora e un instalador.

Funcionamento e contido do servizo

A empresa adxudicataria subministra e mantén a tecnoloxía do sistema, que posibilita unha telecomunicación bidireccional mans libres que permite á persoa usuaria que se atopa no seu domicilio, mediante unha pulsación na unidade de control remoto (UCR-medallón/pulseira) que leva consigo, contactar cun centro de atención onde se ubican os medios tecnolóxicos e profesionais adecuados para poder atender e mediar na solución daqueles motivos que produciron a chamada.

O servizo de teleasistencia inclúe prestacións complementarias de protección persoal ou domésticas e actuacións programadas de carácter preventivo e de participación socio-comunitaria.

De acordo coa valoración técnica realizada polos servizos sociais comunitarios básicos as persoas usuarias poden contar cos seguintes servizos:

- **Servizo de resposta rápida**, que permite a comunicación directa entre o usuario e o centro de atención, atendido por persoal cualificado durante as 24 horas do día os 365 días do ano.
- **Servizo de mobilización de recursos** en resposta a posibles situacións de emerxencia sanitaria, doméstica ou social. Recursos que poderán ser comunitarios, do Concello ou da entidade que xestione directamente o servizo, da persoa beneficiaria e/ou da súa familia.
- **Seguimento permanente** desde a central de atención con chamadas telefónicas de frecuencia quincenal, agás excepcións motivadas por razóns de saúde ou risco da persoa usuaria, establecidas polos servizos sociais municipais.
- **Servizos de atención persoal**, por iniciativa da entidade prestadora, dos servizos sociais municipais ou a petición da persoa usuaria, tales como:
  - Chamadas de axenda, para lembrar datos importantes sobre a saúde (medicación, citas médicas...), xestións sociais e outras actividades de natureza análoga.
  - Chamadas de cortesía: felicitacións onomásticas, aniversarios, interese por situacións de convalecencia, regreso de vacacións, etc.
  - Chamadas informativas sobre asuntos e actividades de interese para a persoa usuaria que determinen os servizos sociais municipais.

- Chamadas das propias persoas usuarias solicitando información sobre temas do seu interese.

- **Custodia e mobilización do “recurso chaves”**, que implica que, naqueles casos, previamente valorados polos servizos sociais nos que a persoa que solicita a teleasistencia non conte nese momento coa posibilidade de deixarlle as chaves a ninguén (“recurso chaves”) ou ben, ao longo do servizo, queda sen persoas que se poidan facer cargo das chaves, será o contratista quen deba custodialas e, de ser o caso, mobilizar os recursos necesarios en situacións de emerxencia.

A ausencia temporal da persoa usuaria ata un máximo de 60 días naturais nun ano (por ingresos ou internamentos en centros sanitarios, goce de respiro familiar nun centro residencial, vacacións, visitas ou estancias con familiares e, en xeral, circunstancias análogas debidamente acreditadas) determina a **suspensión temporal** do servizo. No caso de superar ese prazo sen prórroga, a prestación considerárase extinguida.

De igual forma, poderá suspenderse temporalmente o servizo por modificacións temporais das causas que o motivaron, incluíndo cambios sobrevidos nas condicións da vivenda que impidan a prestación do servizo (habitabilidade, corte da liña telefónica, subministro eléctrico, etc.).

O servizo **extinguirase** tamén por outras causas persoais (pasamento, rexeitamento ou modificación das condicións psicofísicas, incluíndo o recoñecemento da dependencia), residenciais (traslados e ingresos en centros residenciais) ou por incumprimento dos deberes e obrigas das persoas usuarias.

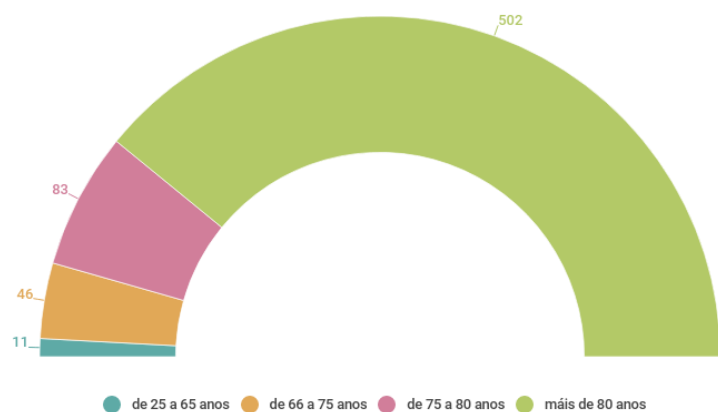
Resultados

Poboación participante

O número de persoas usuarias no exercicio 2018 foi de 642 persoas (621 titulares e 21 beneficiarios), o 88,94% delas mulleres.

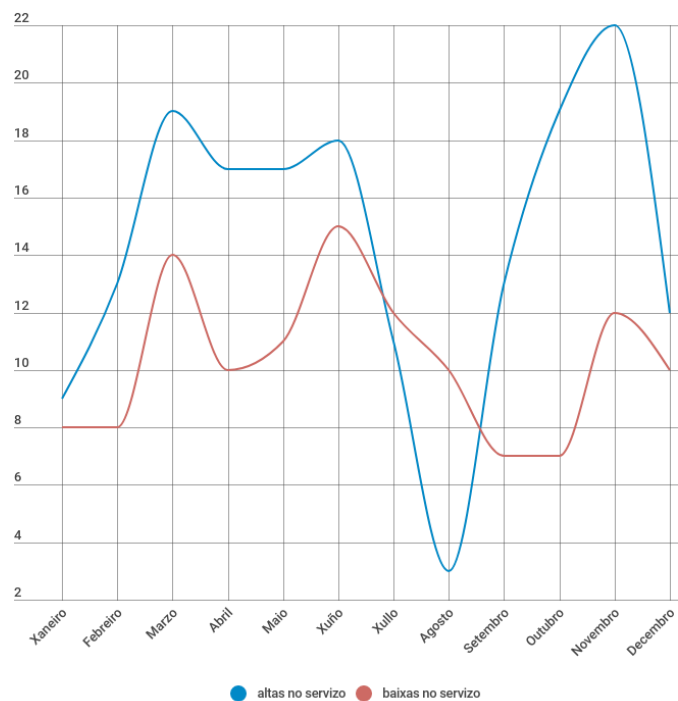
Do total de usuarios, 502 (o 78,19%) pertencen ao colectivo de maiores de 80 anos.

A maioría das persoas atendidas son viúvas, que viven soas (73,21%).

Acceso ao programa

No período de referencia producíronse un total de 173 altas de novas persoas usuarias e 124 baixas, cunha distribución bastante regular ao longo do ano, excepto nos meses de xaneiro e agosto para as altas e en xaneiro, febreiro, setembro e outubro para as baixas.

As baixas estiveron motivadas principalmente por causas persoais (pasamentos, renuncias e recoñecementos de dependencia) ou outras de tipo residencial (traslados e ingresos en centros residenciais), co seguinte detalle:

Motivos das baixas

	nº	%
Pasamento	31	25,00%
Ingreso en residencia	28	22,58%
Traslado	8	6,45%
Renuncia	7	5,65%
Superar o tempo de baixa temporal	7	5,65%
Derivación a Dependencia	27	21,77%
Outras	16	12,90%
Total	124	100%

Actuacións

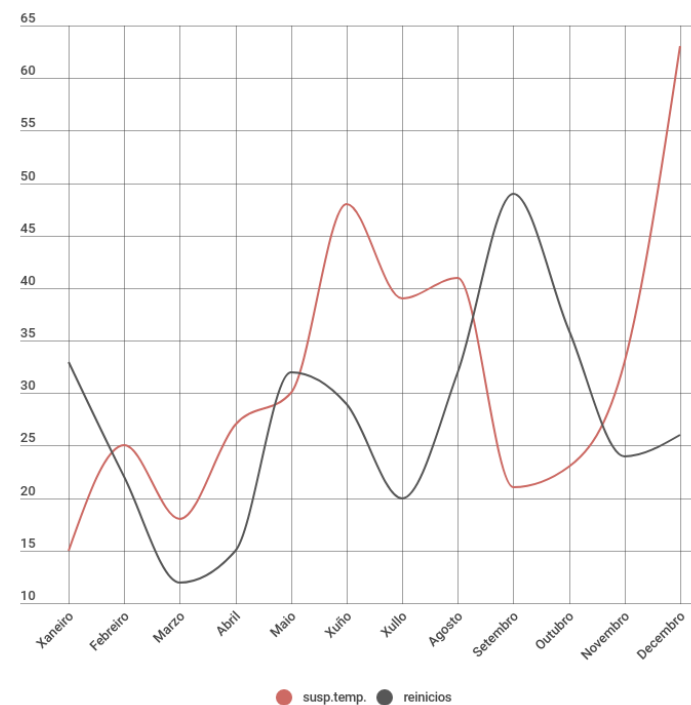
Alarmas. Os usuarios fixeron uso do terminal U.C.R. en 6.745 ocasións e delas, o 35,51% (2.395) foron para comunicacións de datos. Destacan a 371 veces nas que o uso do terminal foi para peticións de axuda: 167 por emerxencias sanitarias (o 45,01% das peticións de axuda) e 85 por emerxencias sociais.

Avisos de axenda. Realizáronse un total de 4.282 chamadas de aviso ás persoas usuarias, das cales o maior número corresponderon aos avisos para a toma de medicación (o 46,92%). As chamadas para preguntar polo estado de saúde da persoa usuaria, responder a crises de soidade ou facer seguimentos mensuais sumaron o 9,04% e as chamadas por felicitacións (de aniversarios ou santos) o 29,26%.

O resto de avisos foron por consultas médicas, confirmación de recursos, solicitudes de datos, espertador e outras.

Suspensións temporais e reinicios

As principais causas das suspensións foron as vacacións (o 39,69%), o traslado con familiares (34,20%) e o ingreso hospitalario (20,63%), polo que cabe destacar a maior incidencia nos meses de verán e Nadal.

Servizos e programas destinados ao colectivo de persoas maiores autónomas

5.4 Programa de Avellentamento Activo

Descrición

Descrición e xustificación

Segundo a Organización Mundial da Saúde (OMS) o “avellentamento activo é un proceso de optimización das oportunidades de saúde, participación e seguridade co fin de mellorar a calidade de vida, a medida que as persoas maiores envellecen”.

Con esa idea, o programa municipal “Avellentamento Activo” organiza **obradoiros** para persoas maiores nos centros ou asociacións sen ánimo de lucro da cidade e impulsa a organización, por parte dos colectivos de persoas maiores, de excursións con finalidade cultural, histórica e paisaxística a través do proxecto **Viaxa e coñece**.

Orzamento

40.859,36 €

Obxectivos

Ofrecer ás persoas maiores actividades de lecer saudables, que favorezan a participación e potencien as súas capacidades e habilidades para un bo avellentamento e a prevención da dependencia.

Destinatarios

Persoas con 65 anos ou máis, con autonomía para a realización da actividade solicitada, empadroadas no Concello de Vigo.

Centros, colectivos ou asociacións sen ánimo de lucro para persoas maiores localizadas no Concello de Vigo que contén, no caso da organización dun obradoiro, coas instalacións adecuadas para seu desenvolvemento e, no caso das excursións, que non se atopen en centros privados ou en centros que dependan da comunidade autónoma ou do goberno central.

Acceso

Por solicitude directa. As persoas interesadas en participar nos obradoiros deben presentar a súa solicitude a través do Rexistro Xeral do Concello, por calquera dos medios previstos legalmente ou no centro ou asociación organizadora (que será a encargada de pasalo ao Concello).

Os centros ou asociacións interesados na organización dun obradoiro ou dunha excursión deberán presentar, do mesmo modo, unha solicitude no Rexistro Xeral do Concello ou polo medios previstos legalmente.

Organización do servizo

Tipo de xestión

Xestión municipal

Recursos humanos

A coordinación do programa corresponde á técnica municipal e a contratación dos monitores dos obradoiros corre a cargo da propia Concellería.

Funcionamento do programa

O programa “Avellentamento activo” conta con dúas liñas de intervención:

Os **obradoiros** para a prevención da dependencia. Son actividades lúdico-formativas deseñadas pola responsable municipal do programa e impartidas nas Oficinas Municipal de Distrito (OMD), asociacións ou centros de maiores que o soliciten e aos que se lles conceda.

As sesións son de hora ou ben de hora e media de duración, un día á semana de mañá ou de tarde, durante todo o ano (agás do 15 de xuño ao 15 de setembro) e están dirixidos a grupos de 20 a 25 persoas, sexan ou non socias dos centros ou asociacións que os organicen.

A oferta no 2018 incluíu nove obradoiros diferentes titulados: Humor positivo, Mente en forma, Canta con nós, Axilidade mental, Saúde e diversión, Pilates, Xogoterapia, Vive bailando, Movemento saudable e Terapia e movemento.

As entidades que pretenden acoller un dos obradoiros deben solicitalo ao Concello que, unha vez cubertas as prazas mínimas (15 persoas) autorizará o obradoiro, ao que poderán inscribirse ata 25 persoas. A cada centro ou asociación concédese un único obradoiro anual en cada convocatoria e, como máximo, o mesmo obradoiro podería concedérselle dous anos consecutivos.

No caso de que existan máis solicitudes que prazas, a selección dos participantes é realizada pola coordinadora tendo en conta os ingresos e a idade (primando a maior idade). En caso de empate, tense en conta a data e hora da solicitude.

Unha vez cubertas as prazas, as novas altas dependen das baixas definitivas ou suspensións temporais por enfermidade ou ingreso hospitalario, seguíndose a lista de agarda de cada obradoiro. Ademais das renuncias, as baixa definitiva poden producirse por sanción derivada da existencia de irregularidades na documentación ou pola falta de asistencia (con tres faltas continuadas) sen xustificación.

Cada curso finaliza cun festival no que actúan os alumnos e alumnas de todos os obradoiros e a persoa de maior idade recibe un homenaxe.

O proxecto **Viaxa e coñece** vai destinado a favorecer o coñecemento do patrimonio histórico, cultural e paisaxístico da Eurorexión Galicia - Norte de Portugal a través de excursións dun día organizadas polos colectivos de persoas maiores que o soliciten.

Consiste na posta a disposición dun servizo de autobús de cincuenta e cinco prazas para visitar poboacións de interese na Eurorexión ou asistir a xornadas de convivencia e relación social, achegando a Concellería, como máximo, a cantidade de 300€/día para cada itinerario. O servizo pódese solicitar cunha antelación mínima de quince días antes da saída durante todo o ano, sempre que exista dispoñibilidade orzamentaria.

Resultados

Obradoiros

Impartíronse 27 obradoiros de 9 tipos diferentes en 25 centros e asociacións, nos que participaron 712 persoas.

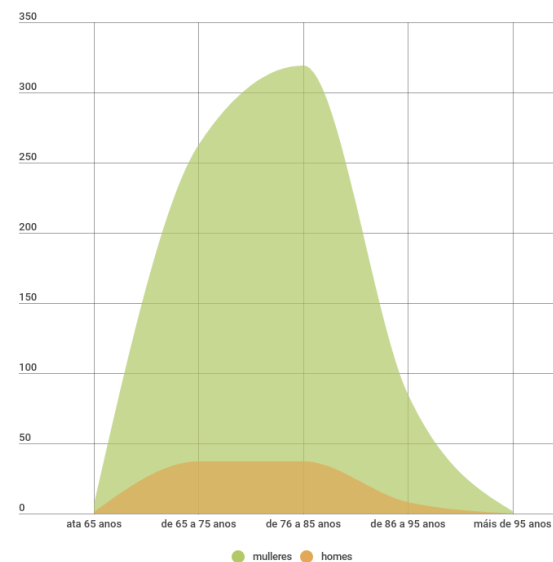
Das 759 persoas que solicitaron participar nos obradoiros, a súa maioría foron mulleres (o 89,1%), cunha idade media de 77,63 anos.

Perfil das persoas solicitantes

Idade	homes	mulleres	total	%
ata 65 anos	1	7	8	1,1%
de 65 a 75 anos	37	263	300	39,5%
de 76 a 85 anos	37	319	356	46,9%
de 86 a 95 anos	8	85	93	12,3%
máis de 95 anos	0	2	2	0,3%
Total	83	676	759	
	10,9%	89,1%		

O Concello autorizou todos os obradoiros que contaban co grupo mínimo de participantes, impartidos nas Oficinas Municipais de Distrito do Casco Vello, Teis, Coruxo, Saiáns e Praza da Miñoa, nas Asociacións de Veciños de Coruxo, Candeán, Matamá, Sárdoma, O Freixo- Valadares, San Roque, Beade, Helios-Bembrive, Navia, Pedra Moura-Coruxo, Monte da Mina-Castrellos, Teis, Valadares Praza da Miñoa, Quiñones de Leon, Nautilus, Rosalía de Castro - A Salgueira, Doutor Fleming, no Centro de Día Agarimo, e no Centro cultural de veciños Vigocentro.

A maioría das persoas que solicitaron os obradoiros puideron participar total ou parcialmente neles (o 93,81%). O restante 6,19% ou non cumpría os requisitos ou non obtivo praza por outros motivos.

Ademais a xornada de convivencia de final de curso contou coa asistencia de 399 das participantes.

O proxecto *Viaxa e coñece*, favoreceu a 375 persoas en 7 saídas organizadas. As 7 entidades beneficiarias foron: Asociación Veciñal Monte da Mina Castrellos, Asociación Veciñal de Teis, Asociación de Veciños de Coruxo, Asociación da Terceira Idade Nevox, a Cofradía do Cristo dos Aflixidos de Bouzas, Asociación de Veciños de Candeán e a Asociación de mulleres Dorna.

Servizos e programas destinados ao colectivo de persoas maiores autónomas

5.5 Convenios en colaboración con entidades sociais

Convenio coa Fundación “Amigos dos Maires”

Descrición e xustificación

Entidade colaboradora

A Fundación “Amigos dos Maires” é unha organización sen ánimo de lucro que ten como fins principais contribuír ao benestar das persoas maiores, preferentemente daquelas que padecen unha situación de precariedade ou vulnerabilidade, que vivan soas ou que teñan dificultades físicas ou psíquicas e tamén á promoción e formación do voluntariado.

Na nosa cidade, conta con persoal propio contratado e, fundamentalmente, con persoas voluntarias para atender a un número crecente de persoas maiores que viven ou se senten soas e traballa de xeito coordinado co Concello de Vigo a través dos “Coidadores de Barrio”, cos Centros de Saúde de Vigo e coas Residencias da Terceira Idade do Meixoeiro, Vigo I e Vigo II, desde onde se realizan derivacións de persoas maiores en situación de soidade e/ou illamento social.

Obxectivo do convenio

O acordo inclúe o desenvolvemento dun programa de acompañamento afectivo e relacional para as persoas maiores en Vigo no ano 2018, para contribuír ao benestar daquelas que estean en situación de illamento e/ou teñan dificultades físicas ou psíquicas, ofrecéndolles apoio afectivo a través da acción de voluntarios/as cualificados/as.

Como obxectivos específicos establécense:

- Ofrecer apoio afectivo ás persoas maiores que sofren de soidade mediante o acompañamento domiciliario dun voluntario unha vez á semana.
- Proporcionar acompañamento afectivo individualizado e colectivo en residencias a persoas maiores en situación de soidade e illamento social.
- Favorecer a participación das persoas maiores, tanto das que viven en residencias como no seu domicilio, en actividades grupais adaptadas ás súas necesidades e que lles permitan saír do seu illamento e ampliar a súa rede social.

Xustificación

O Concello de Vigo é coñecedor da existencia dun amplo colectivo de persoas maiores na cidade que teñen a necesidade de acudir a este tipo de programas para poder mellorar a súa calidade de vida. Ademais o convenio, autorizado pola Lei 13/2008 de servizos sociais de Galicia, constitúe un complemento idóneo dos recursos de servizos sociais de que dispón o Concello para as persoas maiores como son o “Servizo de Axuda a Domicilio” (SAF), o Programa “Xantar na Casa”, o Servizo de Teleasistencia domiciliaria, as actividades do Programa de “Avellentamento activo”, etc.

Orzamento: 20.000 €.

Organización do servizo

O convenio inclúe diversas actividades, diferenciando entre aquelas centradas no apoio afectivo a persoas maiores soas e aquelas enfocadas á xestión e promoción do voluntariado. Entre as primeiras se inclúen tres programas:

Programa de acompañamentos

- Acompañamento a domicilio: consiste nunha visita semanal dun/unha voluntario/a a unha persoa maior que vive e/ou se sinte soa.
- Acompañamento en residencias: o obxectivo é aliviar a soidade e as situacións de illamento social das persoas maiores que viven en centros residenciais e que, por diferentes motivos, teñen un contacto limitado co exterior e/ou coa súa rede social ou familiar.

Programa de actividades

- Ocio inclusivo: as persoas maiores gozarán de oportunidades de relación e entretemento a través da asistencia a actividades regulares como saídas, encontros ou excursións adaptadas dun día, así como a participación en grandes actos de celebración de festas tradicionais.
- Encontros no barrio: é unha actividade organizada por zonas na que un grupo de maiores, acompañados/as polos seus voluntarios/as, reúnen para compartir unhas horas en grupo nalgún lugar próximo ó seu domicilio.

- Saídas culturais e obradoiros: saídas ou obradoiros dun día, que contribúen á socialización e a proporcionar tempo de lecer e diversión para as persoas maiores e os voluntarios/as que lles acompañan.

Programa de socialización

- Actos/festas tradicionais: dúas veces ao ano invítase a todas as persoas maiores e voluntarios/as da organización a participar en eventos onde poidan compartir experiencias e vivencias nun contorno lúdico e festivo e fortalecer as relacións entre eles. Trátase de festas interxeneracionais nas que se celebra a chegada do verán e o Nadal.

Resultados

En total, o proxecto a través das distintas actividades atendeu a 70 persoas maiores e mobilizou a 62 persoas voluntarias.

Servizos e programas destinados ao colectivo de persoas con discapacidade

5.6 Programa Lecer no verán

Descrición

Descrición e xustificación

A Concellería de Política Social desenvolve, en colaboración con Pasovigo e a Fundación La Caixa, un programa de lecer e respiro familiar de carácter non permanente, dirixido a persoas con discapacidade a través de actividades como saídas á praia, á piscina, paseos no entorno, obradoiros de cociña, disfraces, manualidades, obradoiros de reciclaxe, coidado e monta de cabalos, etc.

Orzamento

35.250,00 €

Obxectivos

- Ofrecer ás persoas usuarias un servizo de ocio que cubra o tempo de lecer nos meses nos que as entidades non teñen actividade
- E liberar ás familias servindo como respiro familiar para dar o apoio necesario na atención dentro do núcleo familiar.

Destinatarios

Persoas con discapacidade empadroadas no Concello de Vigo, dos 6 aos 65 anos de idade.

Acceso ao servizo

As solicitudes preséntanse a través do Rexistro Xeral municipal ou por calquera dos medios previstos legalmente.

Organización do servizo

Tipo de xestión

Xestión municipal

Recursos humanos

A execución do proxecto correu a cargo da Asociación Xuvenil Abertal.

O equipo de profesionais estivo composto por 2 coordinadores e 8 monitores/as contratadas ao longo das tres semanas de xullo e 15 monitores/as contratadas ao longo das tres semanas de actividade de agosto.

A ratio de atención mantense en todo momento moi elevada, aproximadamente, de un profesional cada tres persoas usuarias.

O proxecto contou tamén coa participación dunha persoa voluntaria do Servizo Voluntario Europeo de Abertal (na primeira semana de agosto) e outra realizando as prácticas do curso de monitores de tempo libre, nas dúas últimas semanas de agosto.

- No mes de xullo a través da contratación (a cargo do Concello) de taxis públicos e a colaboración de Vitrasa co servizo especial para Persoas con Mobilidade Reducida (PMR).
- En agosto, utilizando os transportes adaptados cedidos por entidades colaboradoras e mais o servizo PMR.

Funcionamento do programa

O programa desenvólvese nos meses de xullo (no museo Verbum) e agosto (no Centro San Francisco), nun total de seis semanas de actividades.

Para o seu funcionamento, por tanto, o proxecto divídese en dous grupos:

- No mes de xullo, “Divírtete no verán”, con 105 prazas distribuídas nas tres semanas do 2 ao 20 de xullo de 2018.
- No mes de agosto, “Verán do lecer”, cun máximo 120 prazas nas semanas do 6 ao 31 de agosto.

O tempo mínimo que se pode solicitar é unha semana de luns a venres e como máximo poden solicitarse dúas por mes. É posible solicitar varias quedas, cun máximo de dúas semanas ao mes, tendo prioridade a concesión da quenda solicitada en primeiro lugar.

A actividade require das achegas das persoas participantes, cunha cota de inscrición de 10 € semanais. En agosto está dispoñible o servizo de comedor por 27,50 € á semana.

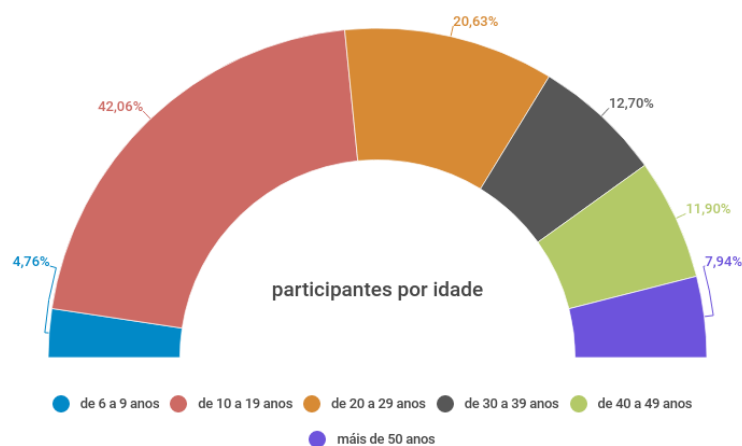
O transporte é gratuíto para as persoas que o precisen, prestando o servizo de diferentes maneiras:

Resultados

Participantes

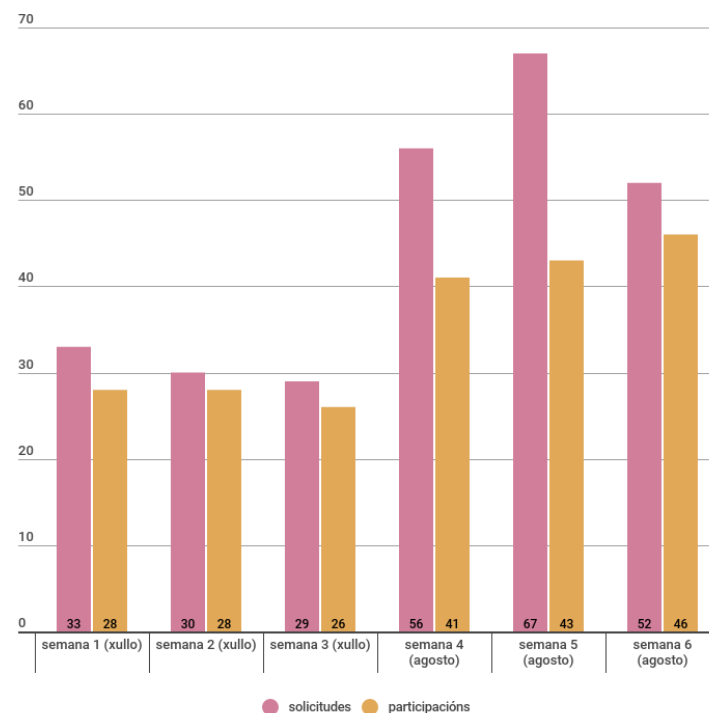
Participaron nas actividades un total de 98 persoas distintas, o 62,7% con idades comprendidas entre os 10 e os 29 anos.

Case todas as persoas participantes (excepto tres) tiñan relación previa con algún centro educativo ou de discapacidade. En concreto, rexistráronse relacións con un total de 21 centros, entre os que destacan ASPANAEX (con 20 participantes), o Saladino Cortizo (con 19) ou Alento (16).

Outros centros con persoas participantes foron ACEESCA, Aldeas Infantiles, APAMP, ASPAVI, CAPD de Redondela, Castro NAVas, Down Vigo, Fundación Integra, Fundación Sálvora, Juan María (Nigrán), Menela, Monte da Guía, Niño Jesús de Praga, Nuestra Señora de la Esperanza, San Francisco, San Rafael, Velle (Ourense) ou PAI MENNI (Betanzos).

En canto ao acceso, recibíronse 267 solicitudes que derivaron en 212 participacións, con 82 prazas ocupadas no mes de xullo e 130 no de agosto.

Servizos complementarios

Transporte

Durante o mes de xullo o transporte, tanto de recollida como de volta, xestionouse a través de taxis, eurotaxis e o servizo PMR de Vitrasa. Ademais, cada semana utilizáronse furgonetas cedidas por varios centros de discapacidade (unha de ASPANAEX e outra de Alento) para as excursións.

Durante o mes de agosto, por contra, empregáronse as furgonetas cedidas por varios centros de discapacidade e o servizo PMR tanto para as rutas de transporte como para as saídas. En concreto, foron 11 furgonetas cedidas por Alento (3), ASPAVI, APAMP (2), AMFIV, ASPANAEX (3) e COGAMI.

Todos os taxis levaron unha persoa monitora como acompañante durante os traxectos e, aquelas persoas que empregaban cadeiras de rodas sen transferencia utilizaban os eurotaxis, adaptados para fixar ese tipo de cadeira.

Persoas con necesidade de transporte por semana

	cadeira eléctrica	cadeira manual	con transferencia	sen cadeira	total
semana 1 (xullo)	0	4	4	23	27
semana 2 (xullo)	0	3	3	23	26
semana 3 (xullo)	0	3	3	21	24
semana 4 (agosto)	0	5	2	24	29
semana 5 (agosto)	1	3	2	31	35
semana 6 (agosto)	1	4	4	32	37

Comedor

No mes de agosto ofreceuse a posibilidade de solicitar o servizo de comedor contando co servizo de cociña do centro San Francisco, no que comeron regularmente en torno ás 50 persoas por día, coa seguinte distribución:

Prazas de comedor por semana

	persoas usuarias	persoas monitoras	total
semana 4 (agosto)	32	15	47
semana 5 (agosto)	38	15	53
semana 6 (agosto)	39	15	54

Servizos e programas destinados ao colectivo de persoas con discapacidade

5.7 Programa Bonotaxi

Descrición

Descrición e xustificación

O programa de “Subvencións destinadas a proporcionar, mediante a utilización de bono-taxi, un medio alternativo de transporte adaptado a persoas afectadas por graves discapacidades na súa mobilidade” ten por obxecto establecer axudas económicas de carácter individual para posibilitar un medio de transporte alternativo a aquelas persoas que, por razón da grave dificultade de acceso, non poden utilizar o transporte público colectivo, co obxecto de proporcionarlles un servizo de desprazamento en taxi.

Os servizos de taxi serán persoais, tendo como finalidade favorecer os desprazamentos mediante a utilización dos taxis públicos de Vigo e para uso exclusivo no termo municipal de Vigo.

Orzamento

24.900 €.

Destinatarios

Persoas con discapacidade que cumpran os seguintes requisitos:

- Estar empadroadas no municipio de Vigo cunha antigüidade dun ano, anterior á apertura do prazo da convocatoria e permanecer de alta no padrón municipal mentres perciba a axuda.
- Ter catro anos de idade cumpridos antes da finalización do prazo para solicitar as axudas.
- Ter recoñecida legalmente discapacidade que afecte gravemente á súa mobilidade, non podendo utilizar os transportes públicos colectivos e así se acredite no certificado oficial emitido polo Equipo de Valoración e Orientación (EVO) dependente da Consellería de Política Social da Xunta de Galicia.
- Non constar como titular de vehículo automóbil propio.
- Non dispor duns ingresos per cápita brutos superiores a 2,5 do IPREM vixente (16.135,20€ anuais ou 1.344,60 mensuais).
- Estar ao corrente nos pagamentos coa AEAT, Concello de Vigo, Seguridade Social e Xunta.

Acceso ao servizo

As solicitudes preséntanse a través do Rexistro Xeral municipal ou por calquera dos medios previstos legalmente no prazo de vinte días naturais, contado desde o seguinte á publicación oficial do extracto da convocatoria, que foi no [BOPPO nº 84 do 2 de maio de 2018](#).

Organización do servizo

As persoas beneficiarias das axudas económicas reciben unha tarxeta prepagamento non recargable que se carga no momento da concesión e da que se irán descontando os importes dos servizos realizados ata a finalización da cantidade concedida ou do prazo establecido.

A proposta de resolución para a concesión das subvencións corresponderá o órgano instrutor previa avaliación da Comisión de Valoración formada polo Xefe de Área de Benestar social, a Xefa do Servizo e a técnica responsable do programa. A Xunta de Goberno Local acorda conceder ou desestimar as subvencións con cargo á partida e polo importe máximo sinalado.

O importe das axudas non pode superar a cantidade anualmente presupostada para esta finalidade, repartíndose a contía entre as persoas beneficiarias segundo os tramos de ingresos que a continuación se sinalan:

Capacidade económica da persoa usuaria

	subvención
Entre 0 e 750,00€	300,00 €
Entre 751,00€ e 1.000,00€	200,00 €
Entre 1.001,00€ e 1.344,60€	100,00 €

Para establecer a lista de concesión do “bono-taxi” e a asignación do importe da subvención tense en conta os recursos económicos da persoa solicitante por orde inversa á súa contía mensual.

O Concello de Vigo poderá denegar esta subvención a aquelas persoas das que teña constancia fidedigna de que a súa situación de dependencia lle impide o desprazamento en taxi.

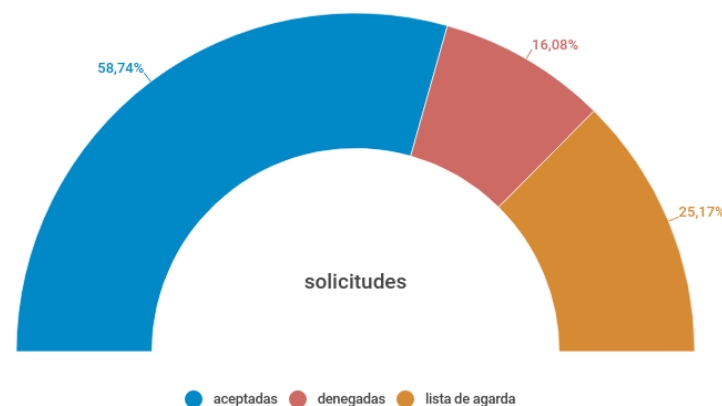
Resultados

O programa tivo 143 solicitudes, das que 38 foron de persoas que ata agora nunca a solicitaran.

Do total 84 foron aprobadas, 23 denegadas e 36 quedaron, inicialmente, en lista de agarda.

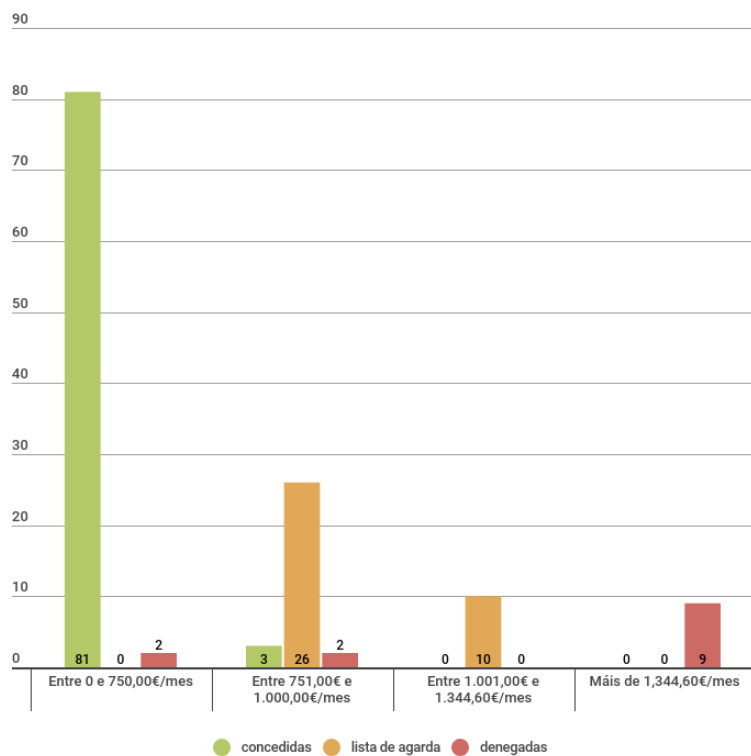
Desa lista acabaron sendo concedidas outras 3 novas solicitudes debido á defunción das primeiras concesionarias.

Pola súa banda, as denegacións debéronse a tres motivos principais: superar os ingresos (33,3%), non ter o certificado de discapacidade do E.V.O. (29,6%) ou ter vehículo propio (29,6%), en tanto que as presentacións fora de prazo foron unicamente dúas (o 7,4%).

Por tramos de ingresos, as concesións foron principalmente para persoas cunha capacidade económica inferior a 750€ mensuais (o 96,43% dos casos).

Entre as persoas que quedaron na lista de agarda, o 72% situábanse no segundo dos tramos de ingresos establecidos nas bases e o resto, no terceiro.

Servizos e programas destinados ao colectivo de persoas con discapacidade

5.8 Outros proxectos e convenios en colaboración con entidades sociais

A Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia prescribe que os poderes públicos municipais fomentarán, no ámbito dos servizos sociais, o desenvolvemento de actuacións solidarias por entidades de iniciativa social sempre que se axusten aos requisitos de autorización, calidade, complementariedade coa oferta pública de servizos sociais e se adecúen aos obxectivos fixados pola planificación autonómica en materia de servizos sociais.

O texto posibilita ademais que, por razóns xustificadas de interese público, se podan subscribir convenios singulares con entidades de iniciativa social para a prestación de servizos sociais cando por razóns humanitarias ou de emerxencia social, ou ben cando pola singularidade das características da entidade, a especificidade dos servizos que presta ou a especial vulnerabilidade das persoas usuarias, non sexa posible ou conveniente promover a concorrència pública.

A Concellería de Política Social, coñecedora da existencia de colectivos de persoas na cidade coa necesidade de acudir a ese tipo de recursos para mellorar a súa calidade de vida e a das súas familias asume programas en colaboración con entidades e convenios singulares como complemento dos servizos dos que dispón o Concello de Vigo.

A continuación inclúese a información destas colaboracións.

Proxecto “De boa man”

Descrición e xustificación

A Concellería de Política Social, en colaboración co Centro Príncipe - Centro Comercial Aberto, organiza todos os anos a campaña “De boa man” co obxectivo de involucrar ao tecido social da cidade na integración social das persoas con discapacidade, coa oferta dun comercio alternativo e máis solidario.

De Boa Man é un espazo de comercio solidario no que se dan a coñecer e se venden os produtos realizados por persoas con discapacidade nos talleres ocupacionais das distintas entidades participantes. Nesta ocasión a actividade realizouse entre o 10 e o 13 de decembro na rúa Progreso, detrás do Museo Marco, e contou coa participación de:

ALENTA (Asociación de Dano Cerebral de Vigo), ASEM (Federación Española de Enfermidades Neuromusculares), ASPANAEX (Asociación en favor das Persoas con Discapacidade Intelectual), ASPAVI (Asociación de Pais de Persoas con Discapacidade Intelectual de Vigo), COGAMI (Confederación Galega de Persoas con Discapacidade), Complexo Hospitalario Universitario de Vigo (CHUVI), DOA (Asociación de Axuda ao Enfermo Mental), Fundación MENELA (Fundación a favor das Persoas con Trastorno do Espectro Autista), Fogar e Clínica San Rafael (dos Hermanos de San Juan de Dios), e a Asociación Xaruma.

Orzamento: 2.000,00 €.

Programa “Move o teu corpo con xeito”

Descrición e xustificación

Proxecto desenvolvido pola Concellería de Política Social, en colaboración coa Asociación para o Síndrome de Down de Vigo que consiste nun obradoiro de psicomotricidade no que se traballan as habilidades motrices básicas e capacidades físicas, expresando a actividade corporal en movementos simples e combinados a través de acción lúdicas.

Os obxectivos do proxecto son a mellora o desenvolvemento psicomotor e a mellora do nivel social e afectivo das persoas con Síndrome de Down e/ou discapacidade intelectual.

No obradoiro de psicomotricidade trabállanse desprazamentos, lateralidade, coordinación dinámica, control tónico, control postural, respiración, habilidades motrices básicas como: saltos, equilibrios, xiros; estruturación espazo-temporal... e tamén outros aspectos como a cooperación, a interacción con iguais, a distensión, etc. mediante dinámicas, danzas e xogos grupais.

Participaron no obradoiro 28 persoas con Síndrome de Down e discapacidade intelectual.

Orzamento: 6.010,12 €.

Atención ás persoas con enfermidade mental e ás súas familias

Descrición e xustificación

Proxecto desenvolvido pola Concellería de Política Social, en colaboración coa Asociación de Axuda aos Enfermos Mentais DOA, que ten por finalidade a atención das persoas con enfermidade mental e as súas familias no Centro de Rehabilitación Psicosocial e Laboral (CRPL) que a citada entidade ten na nosa cidade, sendo beneficiarios do mesmo, persoas con neuroses graves ou psicoses cuxo estado non sexa incompatible coa súa posible reinserción psicosocial.

O obxectivo do CRPL é favorecer a volta a unha vida normalizada das persoas usuarias a través da rehabilitación daquelas áreas que se atopan comprometidas, partindo sempre do Plan Individualizado de Rehabilitación de cada persoa.

Mediante esta colaboración a Concellería subvenciona catro prazas no Centro.

As persoas destinatarias deben estar empadroadas en Vigo, con idades comprendidas entre os 17 e os 55 anos e ser derivadas polos profesionais dos Servizos Sociais municipais.

Orzamento: 7.000,00 €.

Convenio coa “Asociación de Axuda aos Enfermos Mentais DOA”

Entidade colaboradora

A “Asociación de Axuda aos Enfermos Mentais DOA” é unha entidade sen ánimo de lucro que leva traballando desde 1987 no tratamento e mellora da calidade de vida das persoas con problemas de saúde mental e as súas familias. A súa finalidade é a de acadar a normalización social en saúde mental, o axuste persoal, laboral e familiar das persoas que padecen estas doenzas e dar á sociedade un mellor coñecemento da saúde mental.

Para o cumprimento deses obxectivos, DOA ven desenvolvendo desde hai anos diferentes servizos e actividades de apoio e rehabilitación psicosocial, laboral e familiar, programas de pisos tutelados, servizos de información, orientación e asesoramento, sensibilización social, formación, centros de rehabilitación psicosocial, etc.

Orzamento: 7.290 €.

Descrición e xustificación

Obxectivo do convenio

A Concellería de Política Social colabora con DOA no desenvolvemento do “Obradoiro de cartón-pedra, coiro e cartonaxe” para persoas con enfermidade mental.

Organización do servizo

Os obradoiros teñen como obxectivos fomentar a adquisición de habilidades manuais das persoas participantes, diminuír o tempo dedicado a pensamentos propios da súa doenza, fomentar a súa socialización compartindo un traballo en común (cartón-pedra, coiro, serigrafía) e fomentar a adquisición dos hábitos propios do desempeño dun traballo normalizado (cumprimento de horarios, normas...).

Ademais, a actividade busca obxectivos diferentes en función das persoas asistentes, como:

- Naquelas persoas cun menor grao de afectación o obxectivo é a capacitación para unha posible integración laboral, potenciando as súas capacidades para lograr a realización persoal.
- Mentres que, nas persoas cun maior grao de afectación, o obradoiro proporciona un lugar estable e con permanencia no tempo que posibilite o desenvolvemento persoal e a integración social, así como o mantemento (ou mellora nos casos nos que sexa posible) das capacidades cognitivas.

Convenio coa “Asociación de Personas Sordas de Vigo”

Entidade colaboradora

A “Asociación de Personas Sordas de Vigo” (ASV) é unha ONG que ten como finalidade principal mellorar a calidade de vida das persoas xordas e que traballa para acadar o recoñecemento legal e social da lingua de signos e a eliminación das barreiras de comunicación en todos os ámbitos da vida social como medio para fomentar a autonomía e independencia deste colectivo.

Orzamento: 20.000 €.

Descrición e xustificación

Obxectivo do convenio

O convenio de colaboración trata de fomentar a supresión de barreiras na comunicación a través da prestación do servizo de intérprete de lingua de signos española (LSE) que a ASV se compromete a poñer a disposición da Concellería de Política Social para colaborar na realización de actividades que faciliten a comunicación directa ás persoas con discapacidades auditivas do municipio de Vigo e cubrir servizos necesarios como a asistencia a reunións, despachos profesionais, comparecencias en tribunais, consultas médicas, conferencias e cursos organizados polo Concello ou a ASV.

Os beneficiarios potenciais son as 2.870 persoas en posesión do certificado de discapacidade auditiva no Concello de Vigo.

Organización do servizo

O servizo pode ser solicitado por calquera persoa xorda ou óínte, ou por entidades públicas e privadas que necesiten manter unha comunicación coas persoas xordas seguindo o sistema de “chamada previa”, é dicir, que as persoas que precisen os servizos da intérprete deben chamar con antelación á ASV, comunicando os seus datos persoais, data, lugar e materia para a que se require o servizo.

É totalmente gratuíto para as persoas usuarias e o horario de prestación do servizo é flexible e estímase en 48 horas semanais.

No 2018 realizáronse un total de 988 servizos.

Convenio coa “Asociación de Familiares de Enfermos de Alzheimer e outras demencias de Galicia”

Entidade colaboradora

A Asociación de Familiares de Enfermos de Alzheimer e outras demencias de Galicia (AFAGA) é unha asociación sen ánimo de lucro que ten como principal obxectivo prestar atención social específica ás familias e persoas que padecen estas enfermidades.

Entre as súas actividades conta cun “Programa de respiro familiar a través de sesións de estimulación cognitiva e funcional para persoas con demencia neurodexenerativa”.

Orzamento: 18.000 €.

Descrición e xustificación

Obxectivo do convenio

A Concellería de Política Social colabora con AFAGA no desenvolvemento do “Programa de respiro familiar a través de obradoiros de estimulación cognitiva e funcional para persoas con demencia neurodexenerativa”.

Organización do servizo

O programa, destinado a persoas con algún tipo de demencia neurodexenerativa e á súa rede de apoio, inclúe unha serie de obradoiros que teñen como obxectivos específicos manter as capacidades mentais e funcionais o máximo tempo posible, evitar a desconexión e fortalecer as relacións sociais, facilitar un descanso aos cuidadores e/ou familiares e mellorar o seu estado emocional.

Os obradoiros semanais van dirixidos a traballar aspectos cognitivos (orientación temporo-espacial, memoria, linguaxe, etc.), aspectos funcionais (manter a independencia en actividades básicas da vida diaria (ABVD), en actividades instrumentais (AIVD), psicomotricidade, etc.).

Ademais, o programa pretende tamén proporcionar información e apoio emocional aos familiares no proceso da enfermidade, procurarlles un tempo de descanso con actividades lúdicas e dotarlles de coñecementos prácticos en relación á atención e cuidados dos enfermos con demencia.

Para a derivación de persoas usuarias polos servizos sociais municipais séguese o criterio de que non teñan gravemente afectada a súa capacidade motora e poidan, polo tanto, seren obxecto de estimulación.

A participación no programa non ten cargo ningún para os beneficiario, participando no 2018 un total de 113 persoas entre todos os obradoiros.

Convenio coa “Fundación Menela”

Entidade colaboradora

A Fundación Menela é unha organización sen ánimo de lucro que ten como obxectivo o fomento e a prestación de todo tipo de axudas ao estudo, investigación, promoción e asistencia, nos aspectos legais, económicos, sociais, culturais, sanitarios, laborais, de rehabilitación e integración ás persoas que sofren enfermidade ou marxinação social; en especial, aos enfermos con discapacidade mental, psíquica ou física, autistas, psicóticos e con outros trastornos semellantes procurando mellorar a súa calidade de vida.

Orzamento: O programa conta con 8.000 € do Concello de Vigo (132,92€ por estancia) pero está cofinanciado polas propias persoas usuarias, que abonan 35,00 € por cada estancia, valorada en 167,92€ (incluíndo manutención, aloxamento e retribución aos monitores).

Descrición e xustificación

Obxectivo do convenio

A Concellería de Política Social presta a súa colaboración á Fundación Menela para o desenvolvemento do programa de “Respiro Familiar” dirixido a familiares e cuidadores habituais de persoas afectadas por algunha discapacidade que precisan dispoñer puntualmente de tempo libre para atender aos seus compromisos de traballo, celebracións sociais, lecer, actos culturais, citas médicas, etc.

Organización do servizo

O programa consiste en estanzas de curta duración das persoas con discapacidade no edificio CAMI da Fundación Menela onde, ademais das actividades de coidado, aseo, alimentación, etc. realízanse tamén actividades lúdicas, sesións de cine, etc.

Fora do edificio fanse “saídas de socialización”, acudindo a lugares normalizados da comunidade: cafeterías, cines, concertos, praias, etc.

As actividades realízanse durante todo o ano, mentres exista orzamento, sempre a demanda das familias ou das propias persoas usuarias, que deben estar empadroadas en Vigo, ter unha idade comprendida entre os 3 e os 50 anos e realizar a achega económica correspondente.

As estancias son como mínimo dun día e máximo de tres, en fins de semana, agás casos excepcionais que se atenderán calquera día da semana ata un máximo de catro, previa autorización municipal. Cada persoa pode gozar dun máximo de seis estancias no período anual.

En cada estancia hai seis persoas usuarias atendidas, como mínimo, por dous profesionais e, no 2018, en total concedéronse 52 estancias, nas que participaron 11 persoas con discapacidade.

Convenio coa “Asociación española contra o cancro”

Entidade colaboradora

A AECC é unha entidade sen ánimo de lucro que ten como propósito loitar contra o cancro en todas as modalidades coñecidas, ou que se coñezan no futuro. A fin de mellorar a calidade de vida das persoas diagnosticadas de cancro e das súas familias desenvolve, entre outros, programas de atención psicosocial, así como de prevención e de sensibilización destinados á poboación en xeral.

Orzamento: 7.000 €.

Descrición e xustificación

Obxectivo do convenio

Colaborar activamente na execución do “Programa de atención psicosocial ao doente oncolóxico e aos seus familiares” co obxectivo xeral de mellorar a calidade de vida das persoas diagnosticadas de cancro e as súas familias, a través de programas específicos de intervención psicolóxica individual, grupal e social, actividades de ocio e tempo de lecer, programas de voluntariado testemuñal, de inserción laboral, etc.

En concreto, en virtude do convenio a AECC comprométese a atender a 25 doentes oncolóxicos e 25 familiares de doentes derivados pola Concellería de Política Social empadroados en Vigo.

Organización do servizo

O programa de atención psicosocial conta con tres áreas de traballo ou departamentos:

O departamento de traballo social, no que se ofrece todo tipo de información e asesoramento sobre as enfermidades cancerosas e as súas posibles terapias para persoas enfermas de cancro nos estadios iniciais ou intermedios, así como a familiares en situación de risco social. Ademais, xestiónanse axudas sociais e económicas de urxencia, así como outros programas de alimentos, a comunidade terapéutica Vitalia, “Volver a falar” ou o programa de inserción laboral.

O departamento de psicoloxía, no que se presta atención psicolóxica individualizada ás persoas enfermas de cancro nos estadios iniciais ou intermedios e á súa familia. Tamén conta con programas específicos para mulleres diagnosticadas de cancro de mama, actividades de ocio e lecer ou programa de deshabitación tabáquica. Estes servizos préstanse na sede da AECC, nos domicilios ou nos hospitais..

E, por último, o equipo de atención psicosocial a enfermos terminais e coidadores principais pretende complementar as actuacións dos equipos de hospitalización a domicilio dos Hospitais Públicos de Vigo a través de accións multidisciplinares, promovendo a atención das necesidades de índole psicosocial dos enfermos terminais e os seus familiares. O equipo ten a súa base no Complexo Universitario Hospitalario de Vigo (CHUVI).

En total, no 2018 atendéronse a 342 pacientes e 239 familiares.

Convenio coa “Asociación Galega S. Francisco”

Descrición e xustificación

A “Asociación Galega San Francisco” (AGASFRA) é unha asociación privada sen ánimo de lucro que leva traballando desde hai moitos anos na protección das persoas con discapacidade intelectual e a axuda ás súas familias. Ten como fins específicos, entre outros, acadar a efectiva realización da promoción integral das persoas con discapacidade, fomentar e potenciar o movemento asociativo de pais e familiares afectados e promocionar, amparar ou tutelar os centros e servizos que realicen labores de prevención e atención precoz destas persoas.

Para o cumprimento deses fins e de acordo cos seus Estatutos, AGASFRA ven desenvolvendo diferentes servizos e actividades de apoio e estimulación, educativas, asistenciais, laborais, de lecer e tempo libre, etc.

Orzamento: 8.000 €.

Entidade colaboradora

Obxectivo do convenio

O convenio ten como obxectivo colaborar activamente na execución do proxecto “Xornadas de convivencia entre as persoas con discapacidade intelectual e as súas familias e obradoiros de estimulación e lecer promovidos polo Concello de Vigo”

A actividade trata de ofrecer á persoa con discapacidade intelectual os recursos e apoios necesarios para que poida exercer o seu dereito a un

lecer individual e compartido en igualdade de condicións que o resto da comunidade.

Ademais de actividades centradas nos intereses das persoas con discapacidade tamén se levan a cabo outras que supoñen, non só un momento de ocio, senón tamén unha importante oportunidade de convivencia co resto da comunidade a través daqueles axentes máis próximos.

_06 SERVIZOS E PROGRAMAS DESTINADOS AO COLECTIVO DE PERSOAS MIGRANTES

6.1 Programa de información e mediación intercultural

Descrición do servizo

Descrición e xustificación

A cidade de Vigo conta cunha poboación estranxeira total de 15.279 persoas das que 10.495 son extracomunitarias e 4.784 son comunitarias. O colectivo de persoas estranxeiras supón un 5,20% da poboación total da cidade (293.642 persoas en 2018 nos datos do INE).

A presenza de persoas de orixe estranxeira e de emigrantes retornados, na nosa cidade pon de manifesto que o fenómeno da inmigración é unha realidade próxima, crecente e complexa, convertendo esa diversidade e multiculturalidade nun reto e nunha oportunidade.

En concreto, en Vigo, nos últimos anos fóronse producindo paulatinos cambios na composición sociodemográfica da poboación inmigrante, tanto nos aspectos cuantitativos, derivados do incremento de novos/as veciños/as na cidade, como en aspectos cualitativos, debido á variedade de países de orixe dos/as inmigrantes, a súa distribución no contorno urbano, ou das súas necesidades en materia de emprego ou de vivenda, por citar só algunhas das características máis importantes.

Aínda que dende a área de Servizos Sociais, e dende a perspectiva da atención normalizada, préstase especial atención ás necesidades específicas do colectivo inmigrante (na medida en que se trata dun colectivo cun nivel de vulnerabilidade social e dificultades que requiren de intervencións puntuais e específicas), a oficina de información a persoas

migrantes configúrase como o servizo comunitario específico que da resposta a eses retos, a través de dous programas:

- O **programa de información e asesoramento**, que ofrece información e a xestión dos informes necesarios nos procedementos de regularización e reagrupación familiar así como todo tipo de orientacións sobre recursos sociais, educativos, sanitarios, prestacións e para a procura de emprego para inmigrantes e emigrantes retornados/as.
- O **programa de mediación intercultural**, que pretende propiciar o encontro intercultural co obxectivo de previr situacións de conflito e proporcionar apoio e orientación ás persoas, traballando tanto coa sociedade de acollida como coas persoas de orixe estranxeira que proxecten a súa vida na cidade, axudándolles a adecuar o seu proxecto migratorio á realidade local.

O Concello conta tamén cun **servizo de tradución** que naceu por demanda do servizo de migracións pero que se converteu nun recurso transversal para uso tanto dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos (UTS e Servizo de Información, Valoración e Orientación) como dos Servizos Comunitarios Específicos (CIIES e os propios programas destinados ao colectivo de persoas migrantes).

Tipo de xestión

Xestión municipal.

Recursos humanos, materiais e orzamento.

O programa de información contou durante un tempo cunha traballadora social e logo cun avogado mentres que para o de mediación intercultural contratouse unha asistencia técnica cunha profesional especialista neste ámbito cun custe de 16.819€.

Doutro lado, como se mencionou, para facilitar a comunicación das profesionais con persoas de todos os países do mundo, o servizo de migracións contou cun servizo de tradución telefónica, a 54 idiomas, accesible dende todos os centros municipais de servizos sociais como dende a propia oficina de migracións. O custe foi de 5.808€.

Obxectivos

Os obxectivos xerais da oficina, recollidos no I Plan das Migracións e Convivencia Intercultural de Vigo son propiciar a integración social e económica das persoas inmigrantes e emigrantes retornadas que viven en Vigo, garantindo a igualdade de oportunidades de todas elas e en todos os ámbitos, e contribuír á creación dunha nova sociedade en Vigo, caracterizada pola diversidade cultural e social, o respecto a esa diversidade e o desenvolvemento de relacións de convivencia pacífica.

Os obxectivos específicos son:

- Informar e asesorar sobre os dereitos e obrigas das persoas estranxeiras, prestando asesoría xurídica naqueles aspectos legais suscitados por mor da súa chegada ao país así como nos distintos procedementos de autorizacións de residencia e traballo.
- Xestionar os informes necesarios nos procedementos de arraigamento, reagrupamento familiar, regularización de menores, renovación por cambio de domicilio, entre outros
- Facilitar a integración socio - laboral de todas as persoas inmigrantes, favorecendo este proceso a través dunha intervención integral coordinada do servizo de persoas estranxeiras cos servizos sociais comunitarios básicos.

Destinatarios

A poboación estranxeira, comunitaria e extracomunitaria, empadroada na cidade de Vigo, así como as persoas emigrantes retornadas.

Acceso ao servizo

Mediante a cita previa, agás situacións consideradas de urxencia. As citas poden ser solicitadas polas persoas interesadas directamente ou ben por derivación dos servizos sociais municipais.

Organización do servizo

A oficina conta con dous programas diferenciados, o programa de información e asesoramento e o programa de mediación intercultural. As persoas usuarias que acoden á oficina pasan sempre polo servizo de información, de modo que dispoñan sempre da información para iniciar calquera dos procedementos existentes para facilitar a súa integración na cidade.

O **programa de información e asesoramento** ofrece información relacionada co réxime de estranxeiría e as migracións, así como a elaboración de distintos informes técnicos preceptivos para favorecer a regularización e normalización do colectivo de persoas migrantes de competencia municipal, como:

- Informes de inserción nos procedementos de arraigamento social.
- Informes de vivenda nos procedementos de reagrupamento familiar e nos casos de regularización de menores.
- Informes sobre emigrantes retornados nos procedementos de axudas extraordinarias autonómicas ou estatais.

O **programa de mediación intercultural** adoita ser un servizo complementario adaptado ás demandas e necesidades da oficina de información, que poden ser:

- Demandas directas das persoas usuarias
- Demandas indirectas, de profesionais que detectan a necesidade de mediación no desenvolvemento diario do seu traballo (persoal dos servizos comunitarios básicos, de educación e sanidade ou de entidades sociais que atenden a persoas estranxeiras)

As intervencións de mediación poden realizarse en distintos eidos:

- Mediación social, un tipo de intervención transversal, que ten o obxectivo de crear pontes e canles de entendemento nos contextos multiculturais (resolución de conflitos, apoio e acollida)
- Mediación escolar, con titorías conxuntas, orientación na busca de clases de apoio, contacto con organizacións que traballan con colectivos migrantes. Mediación e prevención de conflitos, acompañamentos, matrículas, cambio de centros, busca de material, seguimentos...
- Mediación familiar, que pretende crear novas canles de comunicación e escoita das novas necesidades nas familias, vulnerables trala experiencia migratoria (especialmente en familias nas que foron chegando primeiro un proxenitor logo o outro e anos despois os fillos).
- Mediación no ámbito da saúde, na xestión dos trámites para a obtención da tarxeta sanitaria, acompañamentos, apoio na prevención, acompañamentos a citas médicas, mediación.

Ademais, dende a oficina de inmigración realizase un traballo en rede en coordinación cos servizos sociais comunitarios básicos e con distintas ONG como Cáritas, Cruz Vermella, Médicos do Mundo, a Fundación Juan Soñador a través do seu programa Teranga, etc.

O servizo de mediación pasou a formar parte, a partir de novembro de 2018, do contrato do Programa Socio Educativo e de Apoio Familiar (PSEAF), derivando os casos que o necesitan e coordinando a intervención.

Por último, o **servizo de tradución** telefónico, a 54 idiomas, facilita a comunicación con persoas de todos os países do mundo.

Resultados

Como se mencionou na descrición do servizo, as persoas migrantes poden acceder aos Servizos Sociais ben mediante a atención normalizada dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos, ben directamente ao servizo específico para persoas migrantes (Programa de Información e Programa de Mediación Intercultural).

Partindo desa base e con independencia do acceso, solicitaron información sobre nacionalidade, permiso residencia, traballo, asilo ou refuxio un total de 740 persoas (o 60,12% delas, mulleres).

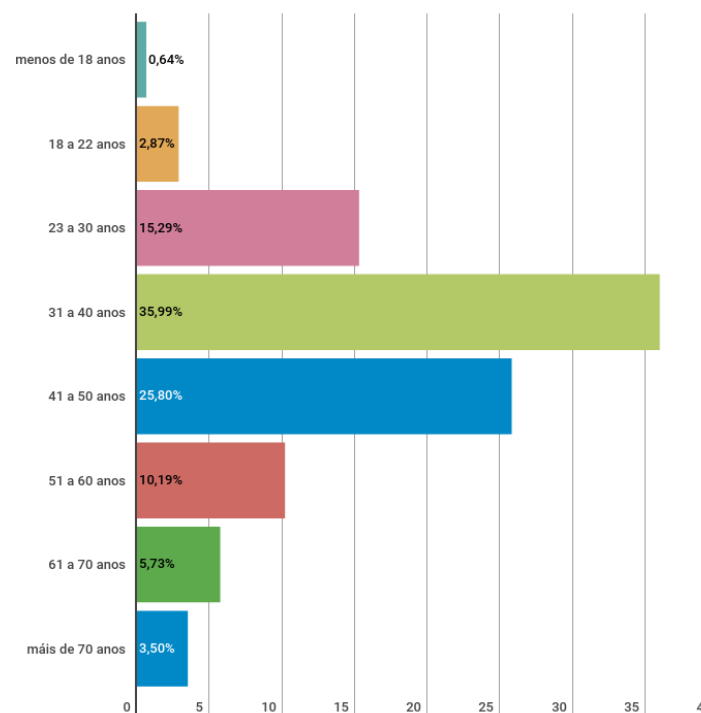
Programa de información e asesoramento

Poboación participante

O total atendido no servizo específico de migracións ascendeu a 314 persoas: 149 estranxeiras (o 57,60% mulleres) e 165 persoas emigrantes retornadas (o 57,94% mulleres).

Cita previa

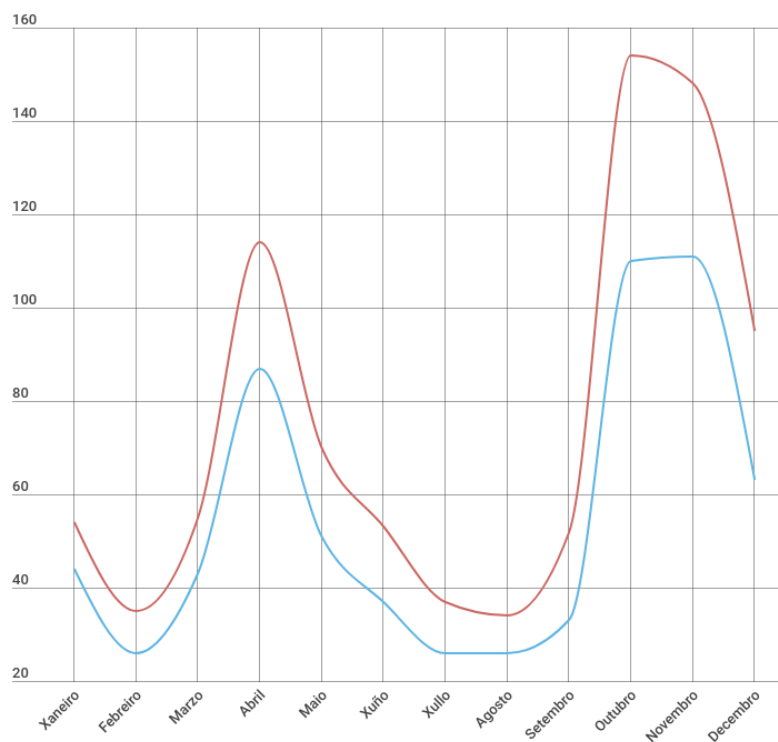
O acceso por cita previa ao servizo específico de migracións foi solicitado por 657 persoas, na súa maioría mulleres (59,27%) con idades de 31 a 50 anos (o 61,78% do total).

O total de citas previas solicitadas ascenderon a 901 e, das previstas, case o 73% chegaron a realizarse. As no realizadas case alcanzan o 26% e as anuladas apenas chegan ao 1,22%.

A distribución das citas ao longo do ano foi bastante irregular con picos nos meses de abril, outubro e novembro e unha notable diminución nos meses do verán.

Informes realizados

Ademais de información, o programa asume tamén a elaboración de distintos informes técnicos, preceptivos para favorecer a regularización e normalización do colectivo de persoas migrantes como son os informes de inserción nos procedementos de arraigamento social, os informes de vivenda nos procedementos de reagrupamento familiar e nos casos de regularización de menores e os informes sobre emigrantes retornados nos procedementos de axudas extraordinarias autonómicas ou estatais.

En total, no 2018 tramitáronse 263 informes, dos que o 93,92% foron realizados e o 6,08% arquivados por diversas razóns, co seguinte detalle:

Informes tramitados

	realizados	arquivo	%
En proc. de arraigamento	99	1	33,00%
Inf. de reagrupacións	54	5	19,47%
Para axudas extraordinarias a emigrantes retornados	112	32	47,52%
	265	38	100%

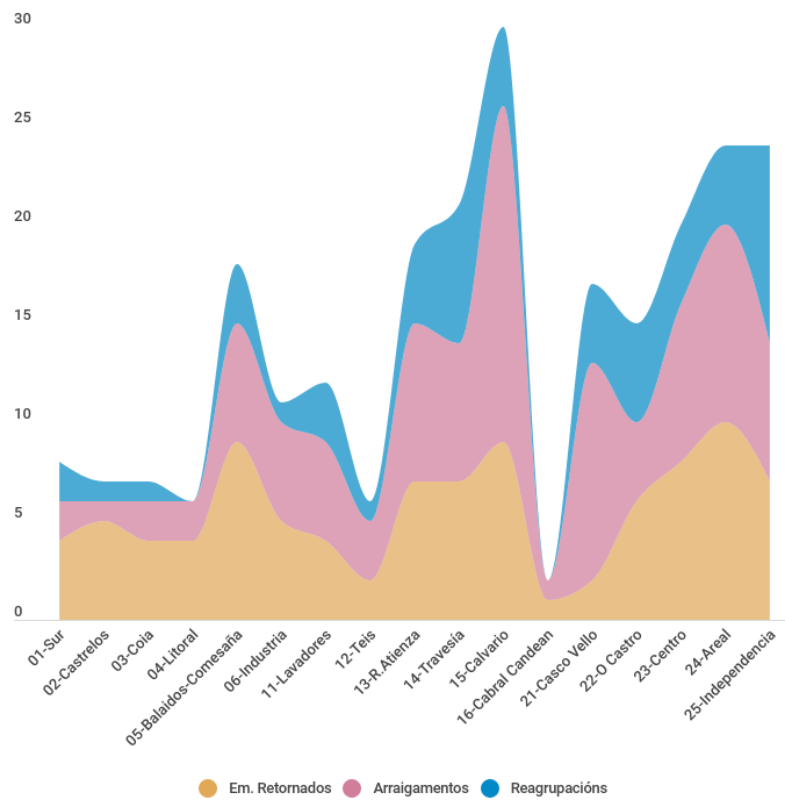
SERVIZOS E PROGRAMAS DESTINADOS AO COLECTIVO DE PERSOAS MIGRANTES

_6.1 Programa de información e mediación intercultural

Segundo a zona de procedencia, as UTS con maior demanda, en función do número de informes realizados, foron Calvario (con 30 informes en total), Independencia (con 29) e Areal (24).

As que menos, Cabral Candean (con tan só 2), Teis (con 6) e Castrelos (7).

Programa de mediación intercultural

Poboación atendida

O servizo de mediación intercultural atendeu a un total de 51 persoas (31 mulleres e 20 homes).

Por nacionalidade, Romanía (27,45%), Senegal (co 13,73%) e Brasil (11,76%) son os grupos maioritarios seguidos de Portugal (7,84%), Arxentina (5,88%), Honduras (5,88%) e Colombia, Nicaragua e Perú (co 3,92% cada unha).

O resto de países teñen representacións pouco significativas, que non chegan en ningún caso ao 2%.

Actuacións

As intervencións máis numerosas foron as **mediacións sociais**, que serven como ponte entre as institucións e as persoas, e non só nos procesos de acollida senón nas diferentes etapas do proxecto migratorio.

Pola súa banda, as **mediacións no ámbito da saúde** presentan unha maior problemática polo difícil acceso ao dereito sanitario e por problemas derivados do deterioro social dalgúns colectivos.

Por último, a **mediación familiar** é froito da coordinación co resto dos servizos sociais municipais para o seguimento de unidades familiares migrantes que precisan apoio nos distintos eidos da mediación: educativo, social, saúde, vivenda... acompañamentos que permiten tamén a detección de posibles desamparos ou consecuencias negativas para os menores.

Intervencións realizadas

	nº	%
Mediación social e intercultural	64	45,39%
Mediación en saúde	51	36,17%
Mediación familiar	24	17,02%
Mediación en educación	2	1,42%
	141	100%

Servizo de tradución

Atendéronse un total de 249 chamadas, o 59% realizadas desde a oficina do Servizo de atención a persoas migrantes e o resto, o 41%, desde as UTS Casco Vello, O Castro e Centro.

En canto aos idiomas traducidos, o 91% do total foron atendidas en romanés e o 9% en urdu.

_07 SERVICIOS E PROGRAMAS DESTINADOS Á PREVENCIÓN DE CONDUTAS ADITIVAS

7.1 Plan Local sobre Drogodependencias e Outras Adicións

Equipo de Prevención de Drogodependencias e Outras Adicións

Descrición e xustificación

A prevención do consumo de drogas é o ámbito clave sobre o que se apoia a Estratexia nacional sobre drogas 2009-2016, así como o Plan de Trastornos Adictivos de Galicia 2011-2016 e a ferramenta básica para evitar ou retrasar o inicio no consumo de drogas. É tamén unha das principais áreas de traballo do III PLDA 2011-2016 de Vigo.

O proxecto de Prevención de Drogodependencias e Condutas Adictivas no eido local de Concello de Vigo é resultado do traballo conxunto coas entidades colaboradoras do PLDA para desenvolver unha estratexia común e integral de prevención de condutas adictivas na cidade,

O Equipo é o encargado de xestionar os programas de prevención de condutas adictivas do Concello de Vigo e os seus principais obxectivos son:

- Detectar as necesidades de intervención.
- Diseñar e elaborar os programas de prevención.
- Difundir a oferta preventiva.
- Distribuír e coordinar a execución dos programas.
- Avaliar os resultados.

Orzamento 42.238,34 €

Obxectivos

A nivel xeral podemos considerar que os obxectivos fundamentais da prevención son:

- Promover unha conciencia social sobre a importancia dos problemas, os danos e os costes persoais e sociais relacionados coas drogas.
- Potenciar o desenvolvemento integral das persoas.
- Fomentar as capacidades e habilidades persoais que faciliten actitudes e comportamentos de rexeitamento ante a oferta de drogas.
- Reducir a idade de inicio no consumo de drogas.
- Ofrecer alternativas de vida e lecer saudables.

E, en concreto, a área de prevención pretende:

- Promover a adopción de estilos de vida saudables na **poboación xeral**, mellorando a calidade da información dispoñible e sobre o nivel de coñecemento da poboación sobre as consecuencias que o consumo de drogas ten sobre a saúde para modificar as actitudes sociais fronte ás drogas, retrasar a idade de inicio do consumo de drogas e reducir a prevalencia do consumo de drogas.
- Promover a adopción de estilos de vida saudables entre a **poboación escolar**, formando ao alumnado acerca dos efectos e riscos do consumo de drogas para reducir a idade de inicio no consumo de drogas, a prevalencia do consumo de drogas na poboación escolar e

modificar as crenzas e actitudes da poboación escolar sobre as drogas.

- Promover a implicación **das nais e dos pais** como axentes de saúde e como factores de protección ante o consumo de drogas, mellorando as habilidades educativas e de comunicación das familias, a calidade da información sobre drogas de que dispoñen as nais, os pais e os titores/as, así como as súas actitudes educativas para favorecer actitudes preventivas nas nais e nos pais.
- Promover a adopción de estilos saudables de vida e de ocupación do tempo libre entre a **poboación adolescente e a mocidade** para reducir a intención de consumo de drogas, incrementar a percepción de risco, mellorar a información sobre drogas favorecendo a toma de conciencia da problemática que xera o seu uso ou abuso e formando aos e ás mediadoras xuvenís en prevención en drogodependencias.
- Promover a adopción de estilos saudables entre a **poboación traballadora** e reducir a incidencia dos problemas sociosanitarios relacionados co uso de drogas no medio laboral; facilitando información e orientación á poboación traballadora con consumos problemáticos que permitan a derivación a un centro especializado para o seu tratamento e facilitando a implementación de actuacións destinadas á prevención de consumos de drogas e os danos asociados aos mesmos integradas nos plans de prevención de riscos laborais para reducir a prevalencia dos consumos de drogas entre os traballadores e as traballadoras, reducir comportamentos de risco asociados ao consumo de drogas (condución de vehículos, manipulación de máquinas, etc.) e conseguir que se respecte a normativa en materia de consumo de drogas no ámbito de traballo.
- Potenciar a consideración das diferenzas existentes nas pautas de consumo de drogas das **mulleres** e dos homes para reducir a prevalencia de consumo de drogas entre as mulleres, mellorar a información das mulleres sobre as diferentes drogas, os seus efectos e consecuencias e mellorar as intervencións asistenciais coas mulleres con problemas derivados do consumo de drogas.

- Formación dos **mediadores e das mediadoras sociais** como axentes preventivos para mellorar a información sobre drogodependencias que posúe a poboación diana e motivar a implicación activa dos e das mediadoras sociais no desenvolvemento de programas de prevención en diferentes ámbitos.

Para levar a cabo todas as accións preventivas anteriormente descritas débense ter en conta todos os recursos existentes na comunidade. Isto conleva unha estratexia global, contemplando e coordinando as actuacións levadas a cabo polos recursos comunitarios nos distintos colectivos (familiar, escolar, asociativo, laboral...), cón fin de conseguir unha intervención coherente e eficaz no ámbito territorial.

Destinatarios e ámbitos de actuación

As drogodependencias son un fenómeno social moi complexo, tendo en conta a diversidade de factores que inciden nel así como a gran cantidade de grupos de poboación que se ven afectados polo mesmo.

Os programas e actuacións preventivas deben ter en conta unha serie de contextos ou elementos que son fundamentais para obter os mellores resultados. Desde esta perspectiva, é necesario facer fincapé na prevención en diferentes ámbitos:

Ámbito escolar

O ámbito educativo constitúe o segundo espazo, despois da familia, no que nenos e nenas, adolescentes e mocidade pasan a maior parte do seu tempo. Así, a permanencia neste sistema considérase por si mesmo como

un factor protector fronte ao uso indebido de substancias. Os centros de ensino permiten intervir na infancia e na adolescencia en idades nas que se van adquirindo hábitos e modelos de comportamento sobre os que se pode incidir con certa facilidade. Para obter maiores resultados e imprescindible a implicación dos tres elementos básicos que compoñen o ámbito escolar: alumnado, familias e profesorado.

Ámbito familiar

A familia ten unha función moi importante no desenvolvemento social, emocional e cognitivo da persoa. Na familia adquirense e desenvólvense as actitudes, crenzas, valores, hábitos, estilos de vida e comportamentos que influirán no modo en que nos enfrontamos á vida e, por tanto, a actuación familiar pode contribuír a evitar a aparición de problemas relacionados coas drogas.

De acordo con elo, deben promoverse actuacións dirixidas a mellorar as habilidades e competencias educativas, de xestión e comunicación familiar.

Ámbito xuvenil

Os problemas relacionados co uso de drogas por parte dos sectores máis novos da poboación constitúe un dos maiores problemas e preocupacións da nosa sociedade. Adolescentes e mozos son quen máis consumen drogas nos seus tempos de lecer.

Por elo é necesario desenvolver actuacións preventivas co obxectivo de promover estilos saudables de vida e de ocupación do tempo libre; así como evitar ou reducir o uso/abuso de drogas por parte deste grupo de poboación.

Ámbito laboral

Existe unha evidencia clara de que a prevalencia de consumo das distintas drogas, legais e ilegais, entre as persoas traballadoras supera a rexistrada entre o conxunto da poboación xeral.

As actividades preventivas a desenvolver coa poboación, tal como propón o Plan Nacional sobre Drogas, deben incardinarse como parte do desenvolvemento da Lei de prevención de riscos laborais. A implementación das accións preventivas neste ámbito require a implicación tanto das empresas como dos e das traballadoras e a súa representación sindical (comités de empresa), conxuntamente cos servizos de prevención de riscos laborais.

Ámbito comunitario

A prevención neste ámbito persegue promover a participación da sociedade civil a través do movemento asociativo e das entidades sociais, mediante a utilización por parte das entidades públicas e privadas, e das persoas individualmente, dos recursos documentais e informativos existentes.

Organización do servizo

A nivel preventivo existen tres niveis de actuación sobre os que se centra o traballo do Equipo:

- Prevención universal, que comprende accións dirixidas á poboación xeral independentemente do nivel de risco ao que estea sometida.

- Prevención selectiva, abrangue as actuacións destinadas a unha poboación en situación de vulnerabilidade ou risco.
- Prevención indicada, dirixida de forma específica cara ás persoas que están sometidas a situacións de alto risco respecto ao consumo de drogas ou que xa experimentaron con elas e presentan conductas problemáticas asociadas ao abuso das mesmas.

Para acadar os obxectivos da área, as estratexias utilizadas varían en función do público destinatario e inclúen a posta en marcha de campañas de sensibilización e información, a difusión dos recursos de prevención ou asistenciais existentes, actuacións e intervencións nos medios de comunicación, a distribución de folletos, guías e carteis informativos, intervencións directas mediante a organización de cursos, obradoiros, debates ou charlas (nas aulas con alumnado, co profesorado, cos pais e nais, dirixidos a mulleres, a traballadores e traballadoras, en autoescolas...), a formación en drogodependencias de persoas que poden exercer unha función mediadora na prevención de drogodependencias: mediadores e mediadoras xuvenís, educadores/as sociais, profesionais da educación, da saúde, de servizos sociais, voluntariado, monitores/as deportivos, persoas integrantes de asociacións, de ONGs, policía local, etc., e reunións cos servizos de orientación dos centros escolares, coas direccións das empresas e persoas responsables de prevención de riscos laborais, etc.

7.2 Convenios e programas con entidades sociais

No Plan Local sobre Drogodependencias e Outras Adicións (PLDA) propóñense os obxectivos e estratexias de intervención no ámbito das condutas aditivas e da súa problemática asociada a nivel local, entre os que se atopa manter a calidade dos recursos existentes, evitar a desaparición de programas, accións ou recursos necesarios para dar resposta ás necesidades asistenciais da cidade, mellorar a atención das urxencias sociosanitarias e cobertura de necesidades primarias de alimentación, hixiene e vivenda e potenciar o mantemento e a creación de novos dispositivos para cubrir as necesidades básicas daquela poboación carente de vivenda ou en risco de exclusión.

O PLDA establece que os instrumentos para o seu desenvolvemento son, entre outros, o Servizo de Benestar Social, CEDRO, a oficina técnica municipal do PLDA, o convenio coa Consellería de Sanidade e a coordinación e colaboración coas entidades (asociacións, fundacións, ONG) adheridas ao Plan, como é o caso das seguintes.

Convenio coas entidades sociais “Alborada”, “Amaina” e “Érguete” para o desenvolvemento do programa de prevención das drogodependencias e outras conductas aditivas 2018-2021

Entidades colaboradoras

As tres entidades son ONG que forman parte da “Comisión técnica de prevención” do PLDA, figuran inscritas no Rexistro de Entidades prestadoras de servizos sociais da Xunta de Galicia e contan con experiencia acreditada na organización e impartición desta clase de actividades de prevención.

Orzamento: 69.725 €/ano.

Obxectivo do convenio

Os obxectivos xerais deste Programa de prevención son os de promover unha conciencia social sobre a importancia dos problemas, os danos e os custos persoais e sociais relacionados coas drogas, sobre a posibilidade real de evitalos e a importancia de que a sociedade no seu conxunto sexa parte activa na súa solución.

Trátase tamén de aumentar as capacidades e habilidades persoais de resistencia á oferta de drogas e aos determinantes dos comportamentos problemáticos relacionados coas mesmas mediante a aplicación de programas acreditados de prevención universal, selectiva e indicada nos ámbitos familiar, educativo e extraescolar, mellorando a capacitación dos axentes implicados, especialmente no desenvolvemento de factores de protección fronte ao consumo de drogas, a detección precoz e a abordaxe dos primeiros consumos.

Actividades

As entidades sociais comprométese a impartir, por medio de técnicos/as especialistas en prevención de drogodependencias, as seguintes actividades:

Ámbito escolar

- "Información - sensibilización" (prevención universal)
- "Non pasa nada, ¿pasa algo?" (prevención selectiva)
- "Odisea" (prevención selectiva)

Ámbito familiar

- "Máis que un teito" (prevención universal)

Ámbito xuvenil

- "Activa" (prevención universal)

Ámbito comunitario

- "Información/ sensibilización sobre drogas" (prevención universal)
- "Formación de mediadores/as sociais en prevención" (prevención universal)

Ademais destas, impártense directamente polo equipo técnico do PLDA outros cursos e actividades relacionadas como son:

- "Programa de prevención do consumo de drogas no ámbito educativo. PPCDE" (prevención universal).
- "En familia todos contan" (prevención selectiva).
- "Entre todos" (prevención indicada).
- "Ao alcance" (prevención universal do consumo de drogas no ámbito laboral).

Durante a vixencia do Convenio os anteriores cursos/actividades, que se axustan ós do catálogo da Consellería de Sanidade, poderán ser obxecto de modificación ou substitución por outros/as semellantes en función dos resultados obtidos, de necesidades novas ou doutras circunstancias debidamente xustificadas.

Convenio coa “Asociación cidadana de lucha contra la droga Alborada”

Entidade colaboradora

A institución “Asociación cidadana de lucha contra la droga Alborada” é unha entidade sen ánimo de lucro que ten como obxectivo principal a defensa dos individuos e a colectividade contra a utilización ilícita de todo tipo de drogas e como fins a toma de conciencia colectiva sobre os danos producidos pola utilización das drogas (especialmente na poboación xuvenil), a creación de módulos de defensa social contra a droga, con actividades distribuídas nos campos epidemiolóxicos, preventivos e asistenciais, e a colaboración con organismos e entidades públicas ou privadas que teñan relación coa problemática da drogodependencia.

Alborada leva 30 anos traballando no tratamento e mellora da calidade de vida dos pacientes con trastornos aditivos e, partindo dunha unidade asistencial, conseguiu crear unha Unidade Terapéutica, un Centro de Día, un Centro de Menores, unha Escola de Familias e levar a cabo programas de prevención e programas de Centro Penitenciario.

Orzamento: 10.000 €

Obxectivo do convenio

A Concellería de Política Social colabora con Alborada no desenvolvemento do “Programa de incorporación social en agricultura ecolóxica Verdear”, que pretende mellorar a calidade de vida e a incorporación social das persoas usuarias da Asociación, promovendo o coñecemento das técnicas de traballo da agricultura ecolóxica.

Organización do servizo

O obxectivo deste programa, é dotar ás persoas usuarias de Alborada da formación suficiente no ámbito da agricultura ecolóxica, para que no futuro poidan conseguir desde un emprego e integrarse nalgún dos proxectos de hortos urbanos, que cada vez con maior frecuencia, desenvólvense nas nosas cidades e poboacións.

Por outra banda, ademais de formación e emprego, preténdese que os produtos cultivados poidan reverter nos propios usuarios, nas familias necesitadas, en institucións sociais, etc., co fin de paliar as posibles deficiencias alimenticias e nutricionais dalgúns segmentos da poboación.

Grazas ao apoio da Comunidade de Montes de Cabral e da Asociación de Veciños de Lavadores, Alborada dispuxo dunha leira de 5000 m², en Cotogrande (Vigo) dotada de instalacións básicas, invernadoiro, etc., para a súa utilización como lugar de formación, na área da agricultura e a horticultura, para os nosos usuarios, que debido a diversos factores, como a grave crise económica actual, atópanse en situación de desemprego, sen recursos básicos de subsistencia e en grave risco de exclusión social.

Igualmente, tamén se contou coa colaboración doutras institucións e entidades como Deputación de Pontevedra, AFundación, VozNatura, Fundación Paideia, Laboratorios Janssen, etc.

Programa de Redución do dano en medio aberto (Fundación Érguete)

Entidade colaboradora

A Fundación Érguete-Integración é unha entidade sen ánimo de lucro que pretende facilitar atención e a incorporación sociolaboral de persoas en risco ou situación de exclusión social.

Entre outros, desenvolve un programa de intervención que se dirixe a grupos de poboación en situación de exclusión social, que leva en funcionamento desde o ano 2006, e ten por obxecto detectar poboacións ocultas de drogodependentes con vulnerabilidade ou en situación de risco, ampliar a cobertura de atención de rúa, reducir ou limitar danos socio sanitarios e mellorar a información e o acceso cara aos recursos asistenciais. Tamén desenvolve diversos programas de orientación laboral e axuda na busca de emprego.

Orzamento 12.000 €.

Obxectivo do programa

O obxectivo xeral consiste en atender as necesidades básicas de alimentación e hixiene das persoas usuarias da entidade en situación de emerxencia social, ofrecendo acompañamento social e orientación laboral.

Como obxectivos específicos establécense os seguintes:

1. Determinar as necesidades de carácter psicolóxico, sanitario e social desta poboación, co obxecto de orientar as intervencións que hai que realizar.
2. Favorecer medidas que eviten ou minimicen a exclusión social e sanitaria de persoas con problemas de consumo de drogas.
3. Promover e apoiar o desenvolvemento de accións conxuntamente con outras entidades ou programas para complementar a atención dispensada a estas persoas.
4. Ofrecer un recurso de Centro de Encontro e Acollda para persoas en situación de emerxencia e/ou máis desprotexido a nivel social.
5. Mellorar o estado físico e mental das persoas que accedan ao recurso facilitando alimentación básica de primeira necesidade, descanso e medidas de hixiene.
6. Ofrecer información, asesoramento, orientación, derivación e acompañamento.
7. Proporcionar unha alimentación básica de primeira necesidade (reparto de alimentos).
8. Ofrecer un servizo de roupeiro e de lavandería para aquelas persoas que o necesiten.

A poboación destinataria abrangue:

- Colectivos especialmente vulnerables pola súa condición de exclusión social.
- Poboación con perfil de exclusión social ou integrada no "circuíto de rúa".

- Persoas reclusas que no momento da súa excarceración se atopen en situación de desprotección social, sen rede social de apoio, e que están en risco de entrar no "circuíto de rúa", integrándose nestas poboacións ocultas e situándose en posición de exclusión social, co conseguinte risco de recaída e/ou inicio de novos consumos.
- Poboación de persoas drogodependentes con perfil de exclusión social non adscritos a tratamento.
- Poboación drogodependente con consumos en activo, independentemente de estar ou non adscritos a tratamento.

Organización do servizo

O programa desenvolve catro tipos de **actividades**:

1. Calor-café (que consiste en facilitar alimentos quentes e nutritivos - café, leite, azucre, galletas, etc.-) e proporcionar un espazo de descanso nun entorno cálido e acondicionado nas instalacións da asociación (con servizos de roupeiro, lavandería, baños e duchas).
2. Programa de intercambio de xiringas.
3. Distribución de preservativos.
4. Información, coordinación e derivación a recursos da rede sanitaria e social.

O programa pretende traballar cos usuarios a motivación para o tratamento, a educación para a saúde, estratexias de redución do consumo e consumo de menos risco, sexo seguro e mellora da calidade de vida. Inclúe o desprazamento a zonas frecuentadas por poboación

integrada no circuíto de rúa (mendicidade, prostitución, comedores sociais, albergues, etc.) para:

- Informar sobre hábitos básicos de hixiene, alimentación e enfermidades máis prevalentes segundo a época do ano.
- Entregar kits de hixiene para homes (sobre de xel/xampú, pastilla de xabón, peite, cepillo de dentes e pasta dentífrica, coitelas de afeitar) e mulleres (sobre de xel/xampú, pastilla de xabón, peite, cepillo de dentes e pasta dentífrica, tampóns/compresas, toallíñas íntimas).
- Realizar atencións directas e personalizadas.
- Informar, asesorar, orientar e motivar para o acceso e uso dos recursos asistenciais así como os servizos de orientación laboral da mesma Fundación e outros externos.

_08 OUTROS SERVIZOS E PROGRAMAS DE FOMENTO E PROMOCIÓN DA SOLIDARIEDADE E A PARTICIPACIÓN

8.1 Cooperación Internacional

8.1.1 Proxectos de cooperación ao desenvolvemento

As competencias municipais en materia de cooperación internacional descentralizada atopan fundamento tanto na lexislación de réxime local (Arts. 2 e 25 LRBRL, 80.1 LALGA...) como, especificamente, na lexislación sectorial estatal e autonómica.

Esta atribución competencial realizada pola lexislación sectorial en materia de cooperación internacional para o desenvolvemento ten fundamento na propia CE/1978 (Preámbulo, Título Preliminar, Arts. 9.2, 10, 137...) e resulta congruente co contido do Art. 10.3 da Carta Europea de Autonomía local, ratificada por España, que establece que as entidades locais poderán, nas condicións eventualmente previstas pola Lei, cooperar coas entidades doutros Estados.

Para a atención de situacións de emerxencia das poboacións máis desfavorecidas que precisan da cooperación externa, mediante axuda humanitaria ou accións dirixidas á reconstrución e ao restablecemento institucional, o Concello de Vigo, en 2018, concedeu catro subvencións nominativas a proxectos de UNICEF (axencia da ONU para a infancia), ACNUR (Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados) e do Programa Mundial de Alimentos (axencia humanitaria das Nacións Unidas na loita contra a fame no mundo e a prol da seguridade alimentaria).

Orzamento: 120.000 €

A concesión directa con carácter excepcional e por razóns de interese público, social, económico, humanitario ou outras que dificulten a súa convocatoria pública, está expresamente prevista nos Arts. 22.2.c) da LXS, 19.4.c) da LSG e 67 do RD.887/2006 e, no mesmo sentido, na Base nº 38, Apdo. 4.2, dos de execución dos orzamentos municipais.

Nos presentes casos, o carácter evidentemente humanitario dos proxectos a desenvolver, a natureza dos organismos que os promoven (dependentes das NNUU) e, en última instancia, a firme decisión do Concello de apoiar este tipo de iniciativas humanitarias xustifican tanto a excepción dos principios xerais de publicidade e concorrència como o interese público, social e humanitario dos proxectos.

Con todo, faise constar que, a fin de promover a publicidade e a concorrència no outorgamento de axudas municipais á cooperación internacional que deben presidir esta materia, os servizos técnicos e xurídicos do Servizo de Benestar Social redactaron no ano 2016 unhas Bases que rexerían a concesión de subvencións a Organizacións Non Governamentais de Desenvolvemento (ONGD) para a realización de proxectos de cooperación internacional, que foron informadas favorablemente polo Asesor xurídico da Área (22.07.2016) e pola Intervención xeral municipal (30.08.2016), aínda que finalmente non foron aprobadas pola XGL (Exp. nº 129097/301).

Proxecto “Apoio de emerxencia os/as nenos/as afectados/as polo conflito en Siria - Saúde para os/as nenos/as sirios/as”

Entidade colaboradora

Fundación UNICEF, Axencia da ONU para a infancia, fundada en 1946, que conta con presenza activa en máis de 190 países.

As bases aprobadas tiveron por obxecto a regulación dos termos de concesión de subvención directa, a favor da Fundación UNICEF - Comité Español (C.A. de Galicia), para desenvolver un proxecto co que se pretendía facilitar que os/as nenos/as sirios/as e as súas familias tiveran acceso a servizos médicos totalmente equipados.

Orzamento 30.000 €.

Contexto e xustificación

En 2018, os nenos e nenas de Siria continuaron sendo os máis afectados polos conflitos debido á exposición á violencia, o abuso e a explotación, ao recrutamento e a utilización por parte de grupos armados, os asasinatos, as mutilacións, os secuestros e a violencia sexual e de xénero.

As nenas e nenos atrapados en zonas asediadas sufriron os efectos de múltiples violacións e grandes penurias. Segundo o Mecanismo de Supervisión e Presentación de Informes de Siria en 2018 verificáronse 12.537 violacións graves contra nenas e nenos, entre as cales, as máis frecuentes foron os asasinatos e as mutilacións (máis de 7.000 casos). Ademais, 1 de cada 3 nenos recrutados, alistados ou utilizados para participar activamente nas hostilidades era menor de 15 anos; 358

escolas e 343 hospitais foron atacados indiscriminadamente, o que afectou os sistemas de educación e sanidade, e parte do persoal médico e humanitario foi asasinado, ferido ou secuestrado.

En 2018, os aliados humanitarios estimaron que 13,1 millóns de persoas necesitaron asistencia, incluídos 5,6 millóns de nenos (Humanitarian Needs Overview).

Obxectivos

A estratexia xeral de resposta para o programa de saúde e nutrición na que está centrada a proposta financiada polo Concello de Vigo focalizouse en dotar aos centros de saúde das subministracións básicas necesarias para atender á poboación máis necesitada e á vez chegar á poboación que se atopa nas zonas de máis difícil acceso a través da utilización de clínicas móbiles.

Resultados

Durante 2018, UNICEF Comité Español, grazas á achega do Concello de Vigo contribuíu a realizar:

- 3 millóns de consultas de saúde para nenos, nenas e mulleres en Siria a través de centros fixos e equipos móbiles nas 14 provincias (130% do obxectivo anual).

- Distribuíu subministracións de saúde a 1,5 millóns de persoas, incluídas as que viven en zonas de difícil acceso ou asediadas.
- Un total 462.000 nenos e nenas menores de 1 ano (68% do obxectivo) foron vacinados de forma sistemática contra a difteria, o tétanos, a tose ferina ata finais de decembro; esta baixa cobertura debeuse ás limitacións de acceso sinaladas en Deir- ez- Zor, Ar- Raqqa e Alepo.
- Levaron a cabo 2 campañas nacionais e 4 subnacionais de inmunización suplementaria contra a poliomielitis e o sarampelo, respectivamente, que beneficiaron a 3,5 millóns de nenos menores de 5 anos.
- Proseguiron os esforzos por manter os servizos de inmunización mediante a adquisición das provisións médicas e non médicas necesarias para a inmunización. Con respecto ás vacinas, máis de 4,5 millóns de dólares en vacinas e dispositivos adquiríronse este ano co apoio da Alianza Mundial para o Fomento da Vacinación e a Inmunización, cubrindo tamén as necesidades para o primeiro trimestre de 2019.
- A rehabilitación en curso da cadea de frío nacional viuse impulsada pola chegada ao país a finais de ano de 724 refrixeradores solares e eléctricos e a adquisición de 23 cámaras frigoríficas.

Proxecto “Protección e asistencia básica á poboación siria refuxiada no Líbano”

Entidade colaboradora

ACNUR/UNHCR, “Alto Comisionado das Nacións Unidas para os Refuxiados”, que brinda protección e asistencia ás persoas refuxiadas e desprazadas no mundo.

As bases aprobadas tiveron por obxecto a regulación dos termos de concesión de subvención directa a favor da *Asociación España con Acnur*, para atención ás persoas refuxiadas sirias residentes nas zonas urbanas da gobernación Mount Lebanon, no Líbano.

Orzamento 40.000 €.

Contexto e xustificación

As persoas desprazadas de Siria en Líbano chegaron a unha situación crítica caracterizada pola progresiva diminución dos recursos, o esgotamento dos activos e os aforros e a restrición do acceso ás oportunidades de xeración de ingresos.

Nos últimos cinco anos, a porcentaxe de fogares sirios desprazados que viven por baixo do limiar da pobreza (3,84 dólares por persoa e día) foi en aumento ata 2018 que se logrou diminuír. En 2017, o 76% vivía na pobreza, fronte ao 69% en 2015 e o 49% en 2014, actualmente a cifra atópase no 69%. Segundo as enquisas realizadas, máis do 90% dos fogares pediran diñeiro prestado nos últimos 30 días para comprar alimentos, pagar o aluguer e acceder á atención médica.

As necesidades alimentarias son particularmente relevantes en Bekaa (92%) e BaalbekEl Hermel (90%). O aluguer foi a razón principal para os préstamos en Mount Lebanon (67%) e o Norte (65%). Finalmente, a saúde e os medicamentos foron citados con maior frecuencia en Akkar e Bekaa, respectivamente. Os refuxiados sirios confiaban case exclusivamente en fontes informais para pedir diñeiro prestado: amigos e familiares no Líbano (84%); supermercado / tendas (47%); e os propietarios das vivendas onde se aloxan (12%).

Obxectivo xeral do proxecto

Contribuír ao proceso de protección internacional dos/as refuxiados/as sirios nos países limítrofes e próximos a Siria (Turquía, Líbano, Xordania, Iraq e Exipto) asegurando o acceso a servizos de emerxencia.

Resultados

O proxecto centrouse en prover a 250 familias refuxiadas sirias (1.500 persoas), durante 12 meses, de asistencia en efectivo (cash assistance) para satisfacer as súas necesidades básicas segundo estándares internacionais.

Proxecto “Asistencia alimentaria en apoio á inseguridade alimentaria das poboacións da ribeira occidental e da franxa de Gaza”

Entidade colaboradora

O “Programa Mundial de Alimentos” (World Food Programme) é a Axencia humanitaria das Nacións Unidas (NNUU) na loita contra a fame no mundo e a prol da seguridade alimentaria. Trátase dun programa autónomo subsidiario conxunto das NNUU e a FAO establecido pola Resolución 1714 da Asemblea Xeral das NNUU do 19 de decembro de 1961 e pola Resolución 1/61 da Conferencia da FAO do 24 de novembro de 1961.

Orzamento 30.000 €.

Contexto e xustificación

En setembro de 2015 as NNUU aprobaron a Axenda 2030 para o desenvolvemento sostible, resultado dun amplo proceso de negociación e consulta aberto e participativo. Un dos obxectivos do desenvolvemento sostible, no marco da Axenda 2030, asumida tanto polo «V Plan Director da Cooperación Española 2018 - 2021» como polo «IV Plan Director da Cooperación Galega 2018 - 2021» é o de poñer fin á fame (“FAME 0”), acadar a seguridade alimentaria e a mellora da nutrición e promover a agricultura sostible.

Preténdese poñer fin á pobreza e á fame en todas as súas formas e dimensións, fomentar a resiliencia e velar porque todos os seres humanos poidan realizar o seu potencial con dignidade e igualdade nun medio ambiente saudable.

Obxectivo do proxecto

O obxectivo xeral das operacións do PMA/WFP en Palestina é responder ás necesidades alimentarias inmediatas e mellorar a seguridade alimentaria e a resiliencia da poboación non refuxiada máis vulnerable e insegura.

Neste sentido, a contribución do Concello de Vigo utilizarase para mellorar o consumo de alimentos e a diversidade na dieta dos fogares beneficiarios vulnerables e con inseguridade alimentaria seleccionados na franxa de Gaza e, especialmente, a acadar os seguintes obxectivos específicos:

- 1) Identificar as necesidades alimentarias urxentes e reforzar o consumo alimentario e a diversidade dietética das poboacións máis vulnerables.
- 2) Apoiar os medios de subsistencia, fomentando unha pronta recuperación e fortalecemento da resiliencia e os mecanismos de resposta ás comunidades fráxiles fronte ás dificultades socioeconómicas.
- 3) Apoiar a capacidade da Autoridade Palestina para facilitar redes nacionais de seguridade rentable e protección social e reforzar a súa disposición para responder a perturbacións externas, en colaboración con organismos das NNUU.

Poboación beneficiaria

As persoas beneficiarias directas do proxecto foron as 2.475 persoas, que recibiron cupóns electrónicos para alimentos por valor de 10,30\$ mensuais por persoa. Estas persoas recibiron un crédito semanal nas súas tarxetas magnéticas de PMA/WFP que utilizaron para adquirir unha variedade predeterminada de produtos alimentarios en establecementos seleccionados.

Proxecto “Campaña de sensibilización nacional sobre bos hábitos alimentarios cun enfoque na poboación nova de El Alto e La Paz (Bolivia)”

Entidade colaboradora

O “Programa Mundial de Alimentos” (World Food Programme) é a Axencia humanitaria das Nacións Unidas (NNUU) na loita contra a fame no mundo e a prol da seguridade alimentaria. Trátase dun programa autónomo subsidiario conxunto das NNUU e a FAO establecido pola Resolución 1714 da Asemblea Xeral das NNUU do 19 de decembro de 1961 e pola Resolución 1/61 da Conferencia da FAO do 24 de novembro de 1961.

Orzamento 20.000 €.

O financiamento do Concello de Vigo cubriu os gastos de produción, difusión e monitoreo en redes sociais de segmentos audiovisuais emitidos durante dous meses en televisión e radio nacional, así como redes sociais de PICA (“Programa Inteligentes con Adolescentes”).

Contexto e xustificación

Xustifícase a urxencia deste proxecto na crecente malnutrición da poboación urbana e nova boliviana, especialmente das cidades de El Alto e La Paz. Así, por exemplo, en El Alto o 87,6% dos/as nenos/as menores de cinco anos padecen anemia. Ademais, Bolivia rexistra o índice máis alto de toda Sudamérica de mulleres en idade fértil con algún grao de sobrepeso ou obesidade (6 de cada 10 mulleres en El Alto).

Tal como se expón no proxecto presentado: *“Tanto a anemia como o sobrepeso e a obesidade están relacionados con hábitos alimentarios. A rápida urbanización e a marxinação da agricultura familiar, unidos a fenómenos de alimentación modernos como a comida rápida, promoven o consumo de alimentos abundantes en graxa, azucre e ultra procesados. De igual maneira, os hábitos alimentarios das familias bolivianas non inclúen, coa regularidade necesaria, alimentos ricos en ferro, elemento esencial para previr a anemia.”*

Obxectivos do proxecto

Os obxectivos específicos do proxecto son:

- 1) Produción de nove segmentos televisivos sobre a importancia e beneficios dunha alimentación nutritiva e saudable.
- 2) Difusión dos segmentos producidos por televisión nacional, radio nacional e redes sociais.
- 3) Avaliación de impacto dos segmentos difundidos a través de medición de audiencia en redes sociais.

Poboación beneficiaria

As persoas beneficiarias directas do proxecto foron as 2.475 persoas, que recibiron cupóns electrónicos para alimentos por valor de 10,30\$ mensuais por persoa. Estas persoas recibiron un crédito semanal nas súas tarxetas magnéticas de PMA/WFP que utilizaron para adquirir unha variedade predeterminada de produtos alimentarios en establecementos seleccionados.

8.1.2 Consello Municipal de Cooperación Internacional e Solidariedade

Descrición e xustificación

O Concello de Vigo entende a cooperación como un método e unha estratexia para vertebrar a solidariedade cos pobos e sociedades máis desfavorecidas, comprometendo e impulsando a xeración dun tecido solidario que abra camiño a unha situación máis xusta que elimine as condicións de pobreza e desigualdade existentes.

Así pois, o Consello Municipal de Cooperación Internacional e Solidariedade nace como un órgano colexiado permanente de participación e punto de encontro entre o Concello de Vigo e as persoas e asociacións sen ánimo de lucro que traballan no ámbito da cooperación internacional e a solidariedade entre os pobos.

O seu [regulamento](#) foi aprobado o 27 de xullo de 1994 polo Pleno da Corporación municipal e modificado o 29 de setembro de 2008.

O Consello ten carácter consultivo e asesor nas materias relacionadas co seu ámbito de actuación e leva a cabo funcións de informe e, no seu caso, proposta, en todas as cuestións referentes ás súas competencias, buscando a mellor solución para acadar un maior nivel de eficiencia e eficacia das accións levadas a cabo e materia de cooperación internacional e solidariedade.

Funcións

- 1) Servir de canle de participación e diálogo cos organismos públicos e privados en asuntos de interese común para a cooperación internacional e a solidariedade.
- 2) Fomentar o desenvolvemento do asociacionismo das persoas integrantes destes colectivos no noso municipio.
- 3) Potenciar a coordinación entre as institucións e entidades que actúan neste ámbito.
- 4) Promover a realización de estudos e investigacións que permitan afondar e mellorar a participación do Concello nos proxectos de cooperación e solidariedade internacionais.
- 5) Presentar iniciativas, propostas ou suxestións ás diversas Concellarías, á Corporación, ós Consellos sectoriais e a cantas outras institucións e Administracións públicas, incidan coas súas actuacións neste ámbito, coa finalidade de garantir a coordinación das actuacións que se deriven da mesma, así como as propostas de actividades ou accións que faciliten a resolución das problemáticas específicas.
- 6) Informar á Corporación municipal nos temas que se considere pertinente da materia tratada.

Funcionamento

O Consello está formado polos seguintes órganos: Pleno, Presidencia, Vicepresidencia e Secretaria. Reúnese, con carácter ordinario, unha vez ao trimestre.

A Presidenta é a Concelleira de Política Social e forman parte do mesmo:

- As ONGD: ADDIS Galicia, Amigos da Terra, Comité Óscar Romero, Fundación de Ayuda a la Infancia, Fundación Balms para la infancia, Fundación Entreculturas, Jóvenes y Desarrollo e Oxfam-Intermón.
- Os partidos políticos: PP, Marea de Vigo e PSG.
- Os sindicatos CCOO e CIGA.
- Máis a Federación Veciñal Eduardo Chao, a Universidade de Vigo e a Subdelegación de Goberno.

O Consello conta cunha comisión permanente de traballo sobre sensibilización, encargada da planificación e seguimento da campaña de sensibilización Impórtanos.

8.1.3 Campaña Impórtanos

Descrición e xustificación

A campaña Impórtanos! é unha campaña de sensibilización promovida polo “Consello Municipal de Cooperación Internacional e Solidariedade” desde 2012, que ten como obxectivo promover a reflexión e mobilizar á cidadanía para que xogue un papel activo, consciente e crítico no actual modelo de desenvolvemento, insostible ecoloxicamente e inxusto socialmente.

A campaña aposta por unha cidadanía global comprometida activamente na consecución dun mundo máis xusto e sustentable, inspirándose nos ODS (Obxectivos de Desenvolvemento Sostible), que marcan unha axenda universal e transformadora na que as persoas e o planeta ocupan un lugar central. Unha axenda que nos compromete a todos e todas: gobernos, sector privado e sociedade civil.

Orzamento: 33.000,30 €.

Obxectivos

- Poñer en valor a conexión entre o global e o local resaltando o carácter interdependente de ambas dimensións e as interconexións entre pasado, presente e futuro. Nun mundo interconectado, os problemas que afectan a unha persoa convértense en problemas de todos e todas.
- Facilitar a toma de conciencia sobre as causas que explican a existencia da pobreza, da desigualdade e da crise ambiental, que provocan que unha maioría da poboación mundial non poda satisfacer as súas necesidades básicas e careza de oportunidades e dereitos.

- Promover o compromiso para o cambio, a través da acción participativa (pensar globalmente, actuar localmente).

Destinatarios

O proxecto vai dirixido á sociedade viguesa en xeral, con especial atención a docentes, comunidade universitaria, voluntariado das ONG viguesas e profesionais dos medios de comunicación; todos eles considerados colectivos cunha alta capacidade de multiplicación.

Organización do servizo

A campaña conta con tres liñas de acción:

- Educación para a Cidadanía Global, tratando de espertar a capacidade de ler a realidade, favorecendo a curiosidade polo que sucede e a capacidade de sorprenderse e facerse preguntas con actividades dirixidas a todos os niveis educativos, desde Infantil a Bacharelato (contacontos, teatro, cine, obradoiros, exposicións, etc.) destinadas aos centros educativos vigueses que desexen participar na campaña.
- Formación, impulsando anualmente dous cursos, un en colaboración coa Universidade de Vigo e outro co Centro de Formación e Recursos do Profesorado, CFR Vigo.
- Sensibilización, con actividades para o público en xeral como conferencias, proxeccións de cine, exposicións, actos de rúa, etc.

Trátanse sempre de actividades gratuítas e abertas a todo o público.

Resultados

En total, nesta campaña participaron 2.278 alumnas e alumnos de 37 centros educativos de Vigo e 139 docentes.

Seguindo as liñas de acción sinaladas organizáronse un total de 29 actividades co seguinte detalle:

Actividades de Educación para a Cidadanía Global (para centros educativos)

- **Contacontos** para Infantil (15 sesións en centros educativos, nas que participaron 704 alumnas e alumnos de Infantil e Primaria e 35 docentes).
- **Teatro** para Primaria e Secundaria (seis pases da obra Catro Monos da Tropa de Trapo, no auditorio do Concello, ás que asistiron 1.223 escolares e 78 docentes de 12 centros educativos).
- **Exposición Somos Migrantes** (co formato adaptado aos centros educativos vigueses, estivo en sete centros e na xornada “Construíndo o mundo que queremos”).
- **Obradoiros** para Primaria e Secundaria (xunto coa exposición fotográfica organizáronse visitas guiadas e charlas co fotoperiodista vigués Felipe Carnotto para continuar a reflexión sobre as migracións. Participaron 351 alumnas e alumnos da ESO, que logo exerceron de guías doutros compañeiros e compañeiras dos centros. Como actividade complementaria, nun dos centros, realizáronse tamén catro obradoiros para profundar na comprensión da realidade das fronteiras desde unha perspectiva de contexto).

Actividade de formación

- **Curso “Os contacontos como recurso na Educación para a Solidariedade e o Desenvolvemento”** (co CFR Vigo). Curso incluído no Plan de Formación do Centro de Formación e Recursos do Profesorado de Vigo dirixido aos docentes de Infantil e Primaria. Tivo unha duración de 25 horas. Matriculáronse 147 persoas e asistiron 13 docentes.

Actividades de sensibilización (para o público en xeral):

- **Celebración do día do Comercio Xusto**, en coordinación coa Coordinadora Galega de ONGD e a Rede Solidaria Galicia Sur. Nesta ocasión o denominado “Espazo de Comercio Xusto e Economía Solidaria” uniuse á Festa da Alegría, organizada pola Asociación de Veciños do Calvario o sábado 2 de xuño. Houbo postos de información e venta de produtos de comercio xusto, moda sostible e alternativas de consumo responsable. Ademais, organizáronse dúas actividades: un programa de radio en directo conducida polo periodista Juan Lago, e un desfile de moda de Comercio Xusto e Moda Sostible. A actividade contou coa participación de: Participan: AIS O Peto, Alborada, Amigos da Terra, Boa Vida, Impórtanos, Cáritas Diocesana de Tui-Vigo, Catro Ventos, CIFP Manuel Antonio, Coop57, Fiare Banca Etica, Nosa Enerxía, Oxfam Intermón, Proclade Fundación, Racatapan, Solidariedade Internacional de Galicia, Sos Racismo Galicia e Taller de Solidaridad. A xornada tivo boa repercusión nos medios, especialmente nas redes sociais, e contou cunha asistencia de aproximadamente 300 persoas.

- **Ciclo de cine.** Logo da primeira edición de **Smartes**, para o 2018 colaboramos co festival de cine sobre desenvolvemento sostible de Madrid Another Way Film Festival (AWFF), un dos festivais emerxentes de maior calidade.

A alianza co AWFF concretouse na proxección das tres películas premiadas na edición de outubro de 2017: Thank you for the rain (premio do xurado), The Islands and the whales (premio do público sección oficial) e River Blue (premio do público sección impacto).

As proxeccións foron tres días consecutivos do mes de xullo: martes 17, mércores 18 e xoves 19 no espazo situado detrás do museo Marco. A asistencia non puido ser mellor, con cheo absoluto nas tres películas e unha asistencia media dunhas 200 persoas por proxección.
- **Coloquio e documental Muros.** En colaboración coa Vicerreitoría de Responsabilidade Social, Igualdade e Cooperación da Universidade de Vigo organizouse unha xornada aberta ao público na que se fixo un coloquio sobre Mobilidade humana e se proxectou o documental sobre a mesma temática, "Muros" de Pablo Iraburu.

A xornada celebrouse o venres 2 de novembro. O coloquio foi moderado por Maribel Doval (Vicerreitora de Responsabilidade Social, Igualdade e Cooperación), e contou co xornalista Fernando González "Gonzo"; a experta do Consello de Europa no proxecto Intercultural Cities e membro de Instrategies Gemma Pinyol- Jiménez e o doutor en migracións e membro de Cáritas España Sergio Barciela.

O salón de actos do Museo de Arte Contemporánea de Vigo quedou pequeno para acoller ás preto de 200 persoas que asistiron ao evento.
- **Xornada Construindo o mundo que queremos, a Axenda 2030.** en colaboración coa Rede Social Galicia Sur (que aglutina a diversos colectivos sociais e de cooperación da cidade), a Coordinadora Galega de ONGD e a Universidade de Vigo.

Unha xornada para coñecer os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) dunha forma amena, familiar e compartida que se celebrou no Tinglado do Porto de Vigo durante todo o día 24 de novembro.

Partindo dos ODS, que conforman a actual axenda de loita contra a pobreza global aprobada polas Nacións Unidas para o período 2016-2030, organizáronse xogos cooperativos, obradoiros, exposicións, postos informativos, un desfile de moda e unha sesión de contacontos.

Participaron as entidades: Amigos da Terra, Oxfam Intermón, Catro Ventos Editora, Cáritas Diocesana de Tui-Vigo, Entreculturas, Proclade Fundación, Asociación Provivienda, Faraxa Vigo, ACLAD Alborada, SOS Racismo Galicia, Solidariedade Internacional de Galicia, Fiare Banca ética, Comité Óscar Romero, Mans Unidas e Taller de Solidaridad.

8.2 Subvencións a entidades e asociacións de carácter social

Descrición

Descrición e xustificación

A Lei 13/2008 de Servizos Sociais de Galicia atribúelle ás Corporacións locais competencias entre as que se inclúen as referidas á colaboración no fomento dos servizos sociais prestados por entidades de iniciativa social e a promoción de mecanismos de coordinación das súas actuacións, evitando duplicidades e infrautilización dos equipamentos sociais, así como o fomento e a promoción da solidariedade e da participación da sociedade civil na prevención e intervención social no ámbito local.

De acordo con esta mesma norma, os poderes públicos están obrigados a fomentar no ámbito dos servizos sociais o desenvolvemento de actuacións solidarias por entidades de iniciativa social sempre que se axusten aos requisitos de autorización, calidade e complementariedade establecidos na lei.

O Concello, coa finalidade de fomentar a actividade das asociacións e entidades no ámbito dos servizos sociais municipais e coadxuvar subsidiariamente ó seu financiamento aprobou as Bases de Subvencións a entidades e asociacións de carácter social, sen ánimo de lucro, para a realización de actividades da área dos servizos sociais, que foron publicadas no BOPPO nº 76 do 19 de abril de 2018.

O contido das Bases para 2018 foi moi semellante ás do ano anterior, con algunhas modificacións técnicas, entre as que destaca a de introducir un novo punto 5 na Base 9ª, apartado 5 (*"Proxectos singulares de especial*

interese social"), no que se valora cun máximo de 5 puntos ós proxectos que teñan como destinatarias ás persoas maiores que viven soas e aqueles dirixidos a facilitar unha alternativa residencial ás persoas que o precisan; dous dos maiores problemas ós que se enfrontan na actualidade os servizos sociais.

Orzamento

49.277,00 €

Proxectos subvencionables

Proxectos, programas e actividades de asociacións e entidades sen ánimo de lucro que se desenvolvan no ámbito territorial da cidade de Vigo no sector específico dos servizos sociais e que teñan como destinatarios a un ou varios dos seguintes colectivos:

A) Familia e Infancia:

- Proxectos ou actividades que fomenten as habilidades familiares a través de actividades de formación na igualdade e corresponsabilidade dos seus membros, cara á mellora da calidade da actuación parental e a vida familiar.
- Proxectos ou actividades que favorezan a participación das familias cara á súa integración social.

- Programas de apoio psicosocial para situacións de dependencia (autocoidado emocional, autoestima, regulación emocional, habilidades de comunicación e resolución de conflitos, etc.) cara á mellora da calidade da vida familiar.

B) Persoas maiores e persoas con discapacidade:

- Programas de información e/ou formación dirixidos a estes colectivos, familiares e cuidadores.
- Programas ou actividades dirixidas a persoas maiores e/ou con discapacidade que fomenten a súa psicomotricidade.
- Programas de acompañamento ás persoas maiores que vivan soas.
- Obradoiros alternativos non coincidentes cos desenvolvidos pola Área de Política Social.

C) Persoas emigrantes, inmigrantes e minorías étnicas:

- Proxectos socioeducativos e de promoción social dirixidos a estes colectivos socialmente vulnerables.

D) Persoas marxinadas sen fogar:

- Proxectos de prevención, tanto individual como familiar ou comunitaria, dirixidos a persoas e colectivos en risco de exclusión social ou desprotección.

E) Persoas toxicómanas (alcohólicas e drogodependentes):

- Proxectos de carácter preventivo, socioeducativo e de promoción da autoestima.

Destinatarios

Entidades de interese social, sen ánimo de lucro, que conforme aos seus estatutos ou normas reguladoras, teñan obxectivos e finalidades coincidentes cos establecidos nas Bases das Subvencións, inscritas no Rexistro Municipal de Asociacións da Concellería de Participación Cidadá do Concello de Vigo e con sede, domicilio social ou delegación permanente no termo municipal de Vigo.

Cada entidade ou agrupación de entidades solicitantes só pode presentar un proxecto á convocatoria.

Acceso ao servizo

As entidades interesadas presentan as súas solicitudes a través do Rexistro Xeral municipal ou por calquera dos medios previstos legalmente no prazo de un mes dende a publicación oficial do extracto da convocatoria.

Organización do servizo

As subvencións concédense, en réxime de concorrencia competitiva, atendendo ao interese social dos distintos servizos e proxectos, á súa complementariedade coa oferta pública de servizos sociais, á calidade e ao carácter innovador das prestacións de servizos ofertados, á eficiencia no emprego de fondos públicos e á súa adecuación aos obxectivos fixados pola planificación autonómica en materia de servizos sociais.

Pode subvencionarse o 100% do orzamento presentado sen superar, en todo caso, a cantidade de 3.000 € por entidade solicitante e co límite fixado na convocatoria dentro do crédito dispoñible.

A concesión lévase a cabo mediante a comparación das solicitudes presentadas, a fin de establecer una prelación entre as mesmas de acordo cos criterios de valoración que se indican nas Bases, adxudicando as axudas proporcionalmente á puntuación obtida. De producirse algunha renuncia, esta non dará lugar a un novo cálculo das cantidades asignadas inicialmente nin, polo tanto, ao incremento dos importes correspondentes ás entidades que aceptaron a subvención.

Resultados

Concedéronse subvencións a **39 proxectos**, cunha **media de 1.274,61 euros** por proxecto.

As **entidades beneficiarias** foron: Fundación Aldaba, Acción Solidaria de Galicia (Asdegal), Asociación Iniciativa de Apoio á Infancia Arela, Asociación La Sal de la Tierra, Down Vigo (Asociación para Síndrome de Down), Hermanos Misioneros de los Enfermos Pobres, Aldeas Infantiles Sos Galicia, Federación de Asociacións de Persoas con Discapacidade da provincia de Pontevedra (Cogami Pontevedra), Fundación Meniños, Fundación CUME para el desarrollo de culturas y pueblos, Fundación Juan Soñador, Hogar y Clínica San Rafael, ASVIDAL Asociación Viguesa de Alcoholoxía, DOA Saúde Mental, FADEMGA Plena Inclusión Galicia, Fundación Isidre Esteve, Asociación Xaruma, Asociación Española Contra el cáncer - Xunta local de Vigo, Sociedad San Vicente De Paul, Asociación niños con hiperactividad y déficit de atención ANHIDA, Alento Asociación de daño cerebral, Asociación a favor de las personas con discapacidad de la provincia de Pontevedra - Aspanaex, Asociación de familiares de Enfermos de alzheimer y otras demencias de Galicia (Afaga Alzheimer), Centro Sociocultural Artístico e Recreativo de Valladares, Asociación galega contra as enfermidades neuromusculares (ASEM Galicia), Asociación terceira idade Nevox, APAMP Asociación de familias de persoas con parálise cerebral, Asociación Dignidad Galicia, Agrupación socio deportiva Alter-Nativa (Asdan), Asociación galega de fibrose quística, Fundación Érguete-Integración, Asociación de veciños de Beade Avcu-Cscr, Asociación cultural galega de formación permanente de adultos, Asociación galega de hemofilia, Fundación tutelar galega Sálvora, Fundación Igual Arte, Asociación de bulimia y anorexia de Pontevedra (ABAP), Asociación Autismo Vigo e Asociación de enfermos de artrite Pontevedra.

**CONCELLO
DE VIGO**

